

Paul Møllerup
Formand for Implementeringsrådet
pmo@danskeadvokater.dk

Beskæftigelsesministeren

Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

Kære Paul

EU-Implementeringsudvalget (IU) holdt møde den 31. januar og den 1. marts 2019. Nedenfor vil jeg som sædvanligt efter IU's møder give jer en tilbagemelding vedrørende de beslutninger, vi traf på møderne.

14. marts 2019

Først vil jeg gerne takke jer for jeres seneste anbefalinger vedrørende tidlig interessevaretagelse og nabotjek fra jeres møde den 4. december 2018 samt jeres kommentarer i oversendelsesbrevet, som jeg adresserer nedenfor.

J.nr. 2018 - 7895

Møde i EU-Implementeringsudvalget den 31. januar 2019

Anbefalinger til tidlig interessevaretagelse

På mødet drøftede vi anbefalingen om igangsættelse af tidlig interessevaretagelse om bæredygtige investeringer og kapitalkrav i Solvens II, som I har sendt på baggrund af jeres møde den 4. december 2018.

Det skal først og fremmest påpeges, at regeringen byder initiativer, der kan styrke den bæredygtige omstilling og dermed bidrage til opfyldelsen af det overordnede mål om bekæmpelse af klimaforandringer, velkommen – herunder Kommissionens handlingsplan for finansieringen af bæredygtig vækst.

Regeringen er dog samtidig enig i, at kapitalkrav bør være risikobaserede og ikke bør afspejle andre hensyn såsom bæredygtighed. Regeringen finder det usandsynligt, at Kommissionen vil fremlægge forslag herom, men vil følge Kommissionens arbejde tæt og reagere, såfremt Kommissionen mod forventning i fremtiden vælger dette spor.

Afrapportering fra den tværministerielle arbejdsgruppe om håndhævelse og implementering

IU behandlede også afrapporteringen fra den tværministerielle arbejdsgruppe om håndhævelse og implementering, som blev nedsat på baggrund af IR's anbefaling fra marts 2018.

Arbejdsgruppen er på baggrund af en kortlægning og høring af myndigheder og interessenter nået frem til ni anbefalinger, som alle fokuserer på håndhævelse af EU-retsakter og implementering i medlemslandene, EU-Domstolens rolle og institutionel forankring af implementering og håndhævelse.

IU godkendte anbefalingerne, som er beskrevet i vedlagte notat, ligesom det fremgår, hvordan anbefalingerne håndteres i det videre forløb frem mod nedsættelsen af en ny EU-Kommission.

Opfølgning på nabotjek

IU behandlede ligeledes vedhæftede opfølgning på de nabotjek, som tidligere er gennemført i IU.

IU besluttede i den forbindelse, at der fremover hvert halve år skal udarbejdes en status over, hvordan der er fulgt op på nabotjek.

Byrdefulde retsakter

Ligeledes behandlede IU en opdatering af oversigten over byrdefulde retsakter. Implementeringsrådet udtrykte i juni 2018 ønske om en opdatering af oversigten over byrdefulde retsakter under den tidligere VK-regering (perioden 2001-2001), som medfører unødige byrder for erhvervslivet.

I første omgang blev en opdateret oversigt for sagerne på det finansielle område sendt til jer i forlængelse af IU's møde i september. Her tilkendegav jeg samtidig, at den samlede liste ville blive opdateret ved udgangen af året. En opdateret udgave vedlægges som bilag.

Møde i EU-Implementeringsudvalget den 1. marts 2019

Anbefaling om igangsættelse af nabotjek

På mødet drøftede vi de anbefalinger om igangsættelse af nabotjek, som I har sendt på baggrund af jeres møde den 4. december 2018. Erhvervsministeriet har oplyst, at to af de tre ønsker, der ligger til grund for de anbefalede nabotjek, umiddelbart kan imødekommes uden nabotjek, og vil blive gennemført ved førstkommende lejlighed.

Det drejer sig om anbefaling nr. 1 om at ændre regler for haircuts i derivatbekendtgørelsens § 24, og anbefaling nr. 3 om at tilføje mulighed for at investere i værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter udstedt eller garanteret af en medlemsstats lokale offentlige myndigheder i lov om investeringsforeninger § 147, stk. 1, nr. 4.

For så vidt angår den sidste af de tre anbefalinger på UCITS-området – dvs. anbefaling nr. 2, om fravigelse af spredningsregler i en periode efter etablering af en ny UCITS – vil et nabotjek blive sat i gang som anbefalet af Implementeringsrådet.

Nabotjeksager i IU – opfølgning på fællesmødet den 29. november

På fællesmødet mellem IU og IR den 29. november 2018 rejste IR en række forslag til forbedring af arbejdet med nabotjek og gennemsigtigheden heraf. På den baggrund har IU nu drøftet og besluttet følgende:

Der fastsættes følgende tidsfrister for udarbejdelsen af nabotjek:

- Mindre nabotjek skal gennemføres på tre måneder fra igangsættelsen.
- Mellemstore nabotjek skal gennemføres på seks måneder fra igangsættelsen.
- Større nabotjek skal gennemføres på 12 måneder fra igangsættelsen.

Tidsfrister fastlægges i forbindelse med, at IU beslutter at igangsætte nabotjekket, hvor det ansvarlige ministerium skal redegøre for, hvilken kategori af nabotjek, der er tale om. Der kan konkret træffes beslutning om en længere tidsfrist efter indstilling fra det ansvarlige ministerium. IU og IR orienteres, såfremt fristen ikke kan overholdes.

Ift. ønsket om møder med den ansvarlige minister om gennemførte nabotjek, kan IR anmode om et møde med en minister, såfremt en konkret sag ønskes drøftet. Det vil i givet fald alene være op til den pågældende minister at tage stilling til eventuelle henvendelser.

Hvad angår spørgsmål om ”second opinion” kan det oplyses, at der allerede i dag ved anvendelsen af afrapporteringsskemaer redegøres for, hvilke spørgsmål, der er stillet i forbindelse med nabotjekket.

Derudover kan opfølgende spørgsmål fra IR fremsendes, såfremt det vurderes nødvendigt. Såfremt IR fortsat finder, at der er behov for en second opinion, kan der rettes henvendelse til IU’s formand, der kan beslutte, at spørgsmålet skal forelægges IU.

Afrapportering af nabotjek om vævsdirektivet

På mødet drøftede vi ligeledes afrapporteringen af et nabotjek om vævsdirektivet. Der vedlægges et afrapporteringsskema samt relevant referat fra teknisk møde i Kommissionen.

Nabotjekket har vist, at der kan være tale om en uensartet implementering eller gennemførelse af direktivet i de undersøgte lande, hvilket sundhedsministeren vil påpege i et brev til Kommissionen.

Samtidig vil sundhedsministeren i brev orientere vævscentret Cryos. Brevene eftersendes til IR’s orientering, når de er afsendt, forventeligt i løbet af marts 2019.

Orientering om opfølgning på nabotjek om sandsugere

Endelig drøftede vi opfølgningen på et nabotjek om sandsugere. Nabotjekket er tidligere afrapporteret til IU den 30. august 2017 og 7. juni 2018. Sideløbende med nabotjekket har Skattestyrelsens praksis på området været genstand for en konkret sag ved Landsskatteretten, som traf afgørelse i sagen den 13. december 2018.

Det er tidligere besluttet, at IU skulle orienteres, når der forelå en afgørelse. I lyset af afgørelsen har IU besluttet, at de danske regler for afgift på brændstof til sandsugere for nuværende ikke ændres, men at Kommissionen opfordres til at sikre ensartet fortolkning og anvendelse af de relevante EU-regler i medlemsstaterne.

Skatteministeren har derfor sendt et brev til Europa-Kommissionen, som vedlægges til orientering sammen med en anonymiseret kopi af Landsskatterettens afgørelse.

Byggevarer i kontakt med drikkevand

IR anbefalede i marts 2018, at Danmark skulle føre an og prioritere det pågående arbejde med udvikling af fælleseuropæiske standarder til evaluering af de sundhedsmæssige egenskaber for byggevarer i kontakt med drikkevand.

I forlængelse af IU's møde i april oplyste jeg, at drøftelsen ikke var afsluttet. Jeg kan oplyse, at IU nu har tiltrådt, at regeringen bakker op om anbefalingen om tidlig interessevaretagelse fra Implementeringsrådet, og at der igangsættes en empirisk undersøgelse af testmetoder for afsmitning for metaller.

Bemærkninger i oversendelsesbrev om covered bonds

For så vidt angår covered bonds, som I adresserer i jeres oversendelsesbrev, har regeringen forståelse for problemstillingen vedrørende kravet om supplerende sikkerhed og derfor også sympati for forslaget, der er fremsat i Europa-Parlamentet herom. Forhandlingerne om forslaget er nu afsluttet.

Jeg kan oplyse, at Rådet ikke drøftede det konkrete ændringsforslag fra Europa-Parlamentet som en del af den kompromispakke, som formandskabet præsenterede.

Svar fra beskæftigelseskommissær Marianne Thyssen vedr. Peer Review om håndhævelse og implementering

Som opfølgning på min tidligere orientering af IR om implementering og håndhævelse af EU's arbejdsmiljøregulering kan jeg afslutningsvist oplyse, at jeg nu har modtaget brev fra beskæftigelseskommissær Marianne Thyssen, som jeg vedlægger til rådets orientering.

Kommissærens brev er sendt som svar på mit brev til kommissæren i forlængelse af et Peer Review om håndhævelse og implementering, som Danmark var vært for den 19.-20. juni 2018, hvor du også selv deltog med et oplæg om jeres arbejde i Implementeringsrådet.

Jeg har tidligere sendt dette brev til kommissæren til jeres orientering.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen

Forslag til tidlig interessevaretagelse

Titel	Bæredygtige investeringer og kapitalkrav i Solvens II
Ministerium	Erhvervsministeriet
Introduktion af den overordnede problemstilling	<p>Kommissionen præsenterede den 8. marts 2018 en handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst, som har til formål i højere grad at inkludere den finansielle sektor i den bæredygtige omstilling. Bæredygtighed i forslaget dækker over både miljø, klimamæssige, sociale og ledelsesmæssige faktorer (de såkaldte ESG-kriterier). Handlingsplanen kan findes her.</p> <p>Forslagene fokuserer i første omgang alene på klima og miljø og har til formål at bidrage til opfyldelsen af Parisaftalens 2-graders mål.</p> <p>Handlingsplanen indeholder 10 overordnede fokusområder, hvor Kommissionen på hvert område vil højne bæredygtigheden. Det er hensigten, at alle initiativer vil blive implementeret eller fremlagt i perioden første kvartal 2018 til tredje kvartal 2019.</p> <p>Overordnet foreslår Kommissionen at klassificere aktiviteter ift. klimaforandringer og miljø, udarbejde fælles europæiske standarder og labels for bæredygtige investeringer, integrere bæredygtighedsfaktorer i tilsynsregler og standarder for finansielle produkter samt etablere europæiske benchmarks ud fra disse kriterier.</p> <p>Herudover lægger Kommissionen op til en række undersøgelser og fitnesschecks af gældende lovgivning, som skal være med til at øge gennemsigtigheden ved investering og øge investeringer i mere bæredygtige og langsigtede aktiviteter.</p> <p>I den forbindelse har der været en løbende politisk diskussion af, om incitamentet til at investere i bæredygtige aktiviteter kan øges ved at se på de regler, der gælder for kapitalkrav til institutionelle investorer herunder forsikrings- og pensionselskaber i reglerne under Solvens II direktivet (jf. fokusområde 8 i handlingsplanen). Den ekspertgruppe (High-Level Expert Group on Sustainable Finance) som kom med anbefalinger til Kommissionen handlingsplan foreslog bl.a. at der bør etableres en "green-supporting factor", som vil betyde et lavere kapitalkrav til bl.a. forsikrings- og pensionselskaber, hvis de investerer i bæredygtige aktiviteter sammenlignet med investeringer i andre aktiviteter.</p>
Berørt EU-regulering	<i>Solvens II direktivet , Solvens II forordningen</i>
Berørt dansk lovgivning	<i>Lov om finansiell virksomhed (FIL)</i>
Berørte virksomheder	Alle danske gruppe-1 forsikrings- og pensionselskaber. Kun de allermindste skadesforsikringselskaber er ikke omfattet af Solvens II. Pensionssektoren er stor i Danmark sammenlignet med de øvrige europæiske lande. De samlede aktiver var i 2017 på 3.100 mia. kr. svarende til 144 pct. af BNP.
Begrundelse	Forsikrings- og pensionsbranchen støtter tilsynsregler, som måler og fanger

	<p>faktiske risici og ikke er baseret på politiske incitamenters om at dirigere pensionssektorens investeringer i en bestemt retning, eksempelvis mod klimavenlige investeringer.</p> <p>Branchen har i de senere år fremhævet en række udfordringer vedrørende design og kalibrering af en langsigtet forretningsstrategi og investering under reglerne i Solvens II. Branchen prioriterer fortsat, at disse udfordringer løses fremadrettet, men mener ikke, at standardiseringen af bæredygtige investeringer bør bruges som grundlag for at opbygge nye lovgivningsmæssige investeringsincitamenters.</p>
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Hvis kapitalkravene ikke er baseret på den tilhørende risiko, kan der opstå en skævvridning i kapitalallokeringen for investeringer. Det kan medføre, at i øvrigt gode investeringsaktiviteter, nedprioriteres fordi de sammenlignet med "bæredygtige" investeringer vil få et højere kapitalkrav på trods af, at den tilhørende risiko i princippet kan være identisk med risikoen for de "bæredygtige" investeringer.
Økonomiske konsekvenser	En ændret kapitalallokering vil have økonomiske konsekvenser for virksomheder/projekter, som ikke bliver kategoriseret som bæredygtige.
Retning/holdning	<p>Det er Implementeringsrådets holdning, at solvenskrav skal baseres på risiko og ikke på lovgivningsmæssige incitamenters.</p> <p>Formålet med solvensreglerne og herunder kapitalkravene er at understøtte finansiell stabilitet samt at give forsikringstagerne en betryggende beskyttelse af deres investerede pensioner. Kapitalkravene er således ikke egnede til at skabe ikke-risikobaserede incitamenters. Tilsynsreglerne bør ikke indbygge incitamenters til at støtte bæredygtige aktiviteter eller omvendt straffe øvrige aktiviteter via justerede kapitalkrav. Eventuelle ændringer i kapitalkrav skal baseres på beregninger af den faktiske risikoprofil for en given aktivklasse. En risikobaseret tilgang til investeringsbeslutningerne bør derfor være i overensstemmelse med at bidrage til en bæredygtig vækst. En risikobaseret tilgang til investeringsbeslutninger er i sidste ende også kundernes mulighed for at bedømme og vælge den rette risikoprofil for pensionsopsparingen.</p> <p>Det kan imidlertid være relevant at undersøge, om bæredygtighedsrelaterede risici indgår med den rigtige vægt i beregningen af solvenskapitalkravene for disse aktiviteter eller om der f.eks. er nye klimarelaterede risici som bør analyseres nærmere.</p> <p>Et politisk ønske om at skabe incitamenters til at investere i bæredygtige aktiviteter bør foretages ved hjælp af andre mere egnede redskaber. Derfor bør man fra dansk side arbejde aktivt for, at solvenskapitalkravene er risikobaseret – også for bæredygtige investeringer.</p>
Særlige hensyn	Implementeringsrådet er ikke bekendt med nogle særlige hensyn.
Igangværende dansk indsats	Implementeringsrådet er ikke bekendt med nogen igangværende dansk indsats.
Ministeriets bemærkninger	Regeringen deler IR's holdning om, at kapitalkrav skal være risikobaserede og

ikke baseret på lovgivningsmæssige incitament. Denne holdning forsvare regering i forbindelse med diverse lovgivningsinitiativer såvel i EU som internationalt.

Regeringen har flere gange tidligere påpeget overfor Kommissionen, at det af hensyn til den finansielle stabilitet ikke er hensigtsmæssigt at sænke kapitalkrav for at fremme bæredygtige investeringer. I januar 2018 svarede regeringen f.eks. på et høringsdokument fra Kommissionen om "institutionelle investorers og forvalteres forpligtelser ift. bæredygtighed". Her fremlagde regeringen det synspunkt, at regeringen støtter initiativer, der kan fremme bæredygtig investering, men det ikke skal påvirke den balance i den finansielle regulering, der er bygget op siden finanskrisen. Kapitalkrav skal først og fremmest afspejle finansielle aktiviteter reelle risici og ikke andre hensyn.

Hertil skal det bemærkes, at der er meget stor modstand fra EU-landene mod at indføre en grøn støttefaktor ift. kapitalkravene. I forlængelse heraf indgik en sådan støttefaktor heller ikke i Kommissionens forslag om bæredygtig finansiering fra maj 2018.

Regeringen vil følge det videre arbejde med at implementere forslagene om bæredygtig finansiering nøje og vil, i det omfang det bliver nødvendigt, arbejde for, at Kommissionen ikke fremlægger nye forslag om rabat på kapitalkrav for bæredygtige investeringer. Der vurderes på baggrund af ovenstående ikke at være behov for at igangsætte særskilt tidlig interessevaretagelse herom, men holdningen indgår i regeringens løbende interessevaretagelse.

Anbefalinger fra arbejdsgruppen for bedre håndhævelse og implementering af EU-retsakter

Introduktion

På baggrund af en anbefaling fra Implementeringsrådet (IR) besluttede regeringens EU-Implementeringsudvalg (IU) i juni 2018 at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe, der skulle komme med anbefalinger til, hvordan EU-Kommissionen kan styrke ensartet håndhævelse og implementering i medlemsstaterne.

På baggrund af en høring af myndigheder og interessenter er der udarbejdet en kortlægning af allerede eksisterende implementeringsredskaber og identificeret områder, hvor indsatsen kan forbedres. Kortlægningen peger på, at der allerede i dag eksisterer en lang række implementerings- og håndhævelsesredskaber, men at der er rum for yderligere tiltag hhv. forbedringer, hvorfor arbejdsgruppen har drøftet emner inden for særligt støtte til implementering i medlemslandene, EU-Domstolens rolle og institutionel forankring af implementering og håndhævelse. Anbefalingerne nedenfor er udarbejdet på baggrund af en analyse af forslagene fra myndigheder og interessenter.

Notatet beskriver arbejdsgruppens anbefalinger og indeholder en beskrivelse af håndteringen i det videre forløb ift. påvirkning af den nye EU-Kommission, der indsættes i efteråret 2019, og hvis mandat løber til 2024.

Dette notat indeholder:

1. Anbefalinger
2. Øvrige sager

1. Anbefalinger

Arbejdsgruppens anbefalinger er udarbejdet på baggrund af høringer på tværs af myndigheder og interessenter, en kortlægning af eksisterende værktøjer og erfaringer hermed, relevante case-beskrivelser samt Implementeringsrådets anbefalinger til tidlig interessevaretagelse, som blev vedtaget af Rådet den 26. september 2018. En række af arbejdsgruppens anbefalinger bygger videre på anbefalingerne fra Implementeringsrådet. Hvor dette er tilfældet, er det angivet i parentes. Arbejdsgruppen foreslår ni anbefalinger, som falder under tre kategorier; implementering; håndhævelse og bedre regulering.

Implementering

1. *Analysér af ligheder og forskelle i medlemslandenes implementering*
2. *Implementeringsprincipper og -skabeloner*
3. *Mere omfattende og rettidig vejledning*
4. *Implementeringsgrupper*

Håndhævelse

5. *Institutionel styrkelse af håndhævelsesområdet under EU-Kommissionen*
6. *En styrket og mere målrettet indsats ift. traktatkrænkelssager*
7. *En egentlig SOLVIT-retsakt*
8. *Udvidet "Single Market Scoreboard"*

Bedre regulering

9. *Styrket REFIT-platform og anvendelse af REFIT vedr. lovgivning*

Ad. 1. Analyser af ligheder og forskelle i medlemslandenes implementering

Arbejdsgruppen anbefaler, at EU-Kommissionen opfordres til at iværksætte analyser af ligheder og forskelle i medlemslandenes implementering. Analyserne bør iværksættes i tillæg til eksempelvis scoreboards, der sammenligner fx hvor mange direktiver, der er implementeret rettidigt på enkelte områder (nærmere beskrevet i anbefaling nr. 7). EU-Kommissionen har allerede iværksat en række analyser, og det anbefales, at den afslutter sit arbejde, hvor arbejdet er uafsluttet, og præsenterer sine resultater. I supplement hertil anbefales det, at der i højere grad udarbejdes implementeringsanalyser ("*implementation reviews*"). Dette sker allerede på miljøområdet i form af "*Environmental Implementation Reviews*", der gennemføres hvert andet år. EU-Kommissionen udgiver på baggrund af reviewet en rapport, og en sammenfatning heraf drøftes på et efterfølgende rådsmøde. Dette arbejde er beskrevet nærmere i bilag 7.

Regeringen bør opfordre EU-Kommissionen til at udarbejde implementeringsanalyser med henblik på at forbedre viden på tværs om implementering og håndhævelse i medlemslandene. Erhvervsministeriet koordinerer denne indsats i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet, Udenrigsministeriet, Miljø- og Fødevareministeriet og Justitsministeriet. Indsatsen vil koncentrere sig om den nuværende afdeling for Bedre Regulering i Generalsekretariatet og Frans Timmermans' kabinet.

Ad. 2. Implementeringsprincipper og -skabeloner

IR anbefaler, at EU-Kommissionen opfordres til at vedtage principper for god implementering for at skabe fælles kriterier eller forståelse for, hvad der er god gennemførelse af EU-lovgivningen (*IR-anbefaling 2*). IU indstillede på baggrund af IR-anbefalingerne, at arbejdsgruppen skulle påtage sig opgaven med

det videre arbejde med denne anbefaling med fokus på implementeringsskabeloner. Her kunne det overvejes at sætte fokus på god implementering ved, at EU-Kommissionen udarbejder implementeringsvejledninger (jf. anbefaling nr. 3), og at medlemslandene udfylder skabeloner for relevante lovforslag og bekendtgørelser, så der implementeres og håndhæves mere ensartet på tværs af myndigheder og medlemsstater og der sikres transparens i medlemslandenes implementering. Arbejdsgruppen vurderer, at denne anbefaling både indeholder fordele og ulemper, idet skabeloner på den ene side kan fungere som et målbart instrument til at strømline implementeringen, mens der på den anden side er sat spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i at kræve skabeloner for samtlige forslag. I den forbindelse bør der også tages højde for, at det er op til medlemsstaterne selv at beslutte, hvordan man ønsker at implementere EU-retsakter inden for rammerne af EU-retten. På den baggrund foreslås i første omgang en forsøgsordning på udvalgte områder.

Regeringen bør på baggrund af IR-anbefalingen opfordre den ny EU-Kommission til at udarbejde principper for god implementering. Ydermere kan regeringen arbejde for, at EU-Kommissionen i en forsøgsordning udarbejder implementeringsvejledninger og skabeloner, som medlemslandene kan udfylde for relevante lovforslag og bekendtgørelser, så der implementeres mere ensartet på tværs af myndigheder og medlemsstater. Erhvervsministeriet vil i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet koordinere arbejdet på området. Indsatsen vil koncentrere sig om Generalsekretariatet og den nuværende afdeling for Bedre Regulering samt Frans Timmermans' kabinet.

Ad. 3. Mere omfattende og rettidig vejledning

Arbejdsgruppen anbefaler at styrke indsatsen for at sikre, at EU-Kommissionen leverer rettidig og detaljeret vejledning til brug for medlemslandenes implementering af EU-regulering herunder i tilfælde, hvor der på grundlag af implementeringsanalyser kan påvises uensartet implementering på tværs af EU-landene, og for at sikre mulighed for direkte og uformel kontakt til EU-Kommissionen, eksempelvis i form af en "help-desk", hvor EU-Kommissionen kan publicere FAQs. Derudover bør EU-Kommissionen sørge for tilgængelighed af eksisterende vejledningsmateriale og oprette en database, hvor medlemslandene kan udveksle erfaringer, herunder eksempler på best practice. EU-Kommissionen bør derudover spille en større rolle i vejledningen om givne EU-retsakters sammenhæng med anden EU-lovgivning. Arbejdsgruppen vurderer, at denne anbefaling både kan indebære fordele og ulemper, idet gode vejledninger og særligt en løbende og uformel kontakt til EU-Kommissionen generelt set hjælper myndigheder i implementeringen. Samtidig risikerer disse vejledninger at blive hhv. for "firkantede" eller for vage og dermed enten begrænse landenes fortolkningsfrihed eller ikke give den efterspurgte merværdi. Den balance er vanskelig at finde sammenholdt med, at vejledninger ikke altid er nødvendige og dermed kan medføre overflødig arbejde for at imødekomme EU-Kommissionens fortolkning af

en given retsakt. På den baggrund foreslås i første omgang en forsøgsordning på udvalgte områder.

Regeringen bør opfordre EU-Kommissionen til at udarbejde mere og bedre vejledning til myndigheder, idet der lægges vægt på, at en ordning indledningsvis udmøntes som en forsøgsordning på udvalgte områder, og at vejledningerne respekterer forskellige landes forvaltningstraditioner. Derudover opfordres EU-Kommissionen til at styrke den mere uformelle dialog og til at følge op på, hvordan vejledningerne er blevet brugt i implementeringen. Erhvervsministeriet vil løfte initiativet om at fremme brugen af vejledninger fra EU-Kommissionen, mens den uformelle dialog skal løftes løbende af alle relevante ministerier. Indsatsen vil koncentrere sig om den nuværende afdeling for Bedre Regulering i Generalsekretariatet og Frans Timmermans' kabinet.

Ad. 4. Implementerings- og håndhævelsesgrupper

Arbejdsgruppen anbefaler, at EU-Kommissionen i højere grad styrker og systematiserer brugen af implementeringsgrupper på udvalgte områder, fx på erhvervs-, beskæftigelses-, miljø- og justitsområdet, samt at effektivisere deres arbejde. Anvendelsen af disse grupper er beskrevet i vedlagte case (bilag 4). Derudover anbefaler IR, at der nedsættes håndhævelsesgrupper (*IR-anbefaling nr. 12*). Implementerings- og håndhævelsesgrupper kan fungere sideløbende og med fordel supplere hinanden.

Der findes, som arbejdsgruppens kortlægning afspejler, i dag implementeringsgrupper på en række områder, bl.a. inden for miljø, klima og det indre marked. Arbejdsgruppen vurderer, at selvom mange nuværende grupper fungerer hensigtsmæssigt og bidrager til at lette arbejdet med implementering og håndhævelse, er der både form-, timing- og indholdsmæssige udfordringer, som bør løses, før grupperne fungerer hensigtsmæssigt. Der peges på, at grupperne bør repræsentere et fagligt højt niveau og udgøres af personer med ansvar for den respektive lovgivning, således at de kan bidrage til koordinering af den nationale implementering samt give mulighed for at drøfte spørgsmål hertil. Grupperne kan senere bistå i spørgsmål om fortolkning og anvendelse. Grupperne skal nedsættes kort efter vedtagelsen af en retsakt for at give den fornødne merværdi, idet den nationale implementeringsproces, eksempelvis i Danmark, påbegyndes kort efter vedtagelsen af forslaget med henblik på bl.a. at kunne afspejle kommende implementering i lovprogrammet samt drøfte sagen i IU. Det påpeges, at grupperne fungerer særdeles forskelligt, og at der ikke følges op på arbejdet eller kontrolleres tilstrækkeligt. Af disse årsager vurderes implementeringsgrupperne at have en varierende succesrate, hvilket der bør tages højde for i anbefalingerne til EU-Kommissionen.

Regeringen bør opfordre EU-Kommissionen til at effektivisere og systematisere brugen af implementeringsgrupper. Det skal konkret ske ved at forpligte EU-

Kommissionen til at drive arbejdet fremad, bl.a. ved at opstille konkrete krav og mål til grupperne. Dernæst bør EU-Kommissionen opfordres til at overveje at indføre obligatorisk nedsættelse af implementerings- og håndhævelsesgrupper. Det skal ske for at sikre den videre håndtering og effektive brug af vedtagne retsakter, men da dette er administrativt tungt, kan initiativet gennemføres på forsøgsbasis og indsatsen evalueres. Erhvervsministeriet koordinerer arbejdet i samarbejde med relevante ministerier, herunder Udenrigsministeriet og Beskæftigelsesministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet, med henblik på at løfte dette initiativ. Indsatsen vil koncentrere sig om den nuværende afdeling for Bedre Regulering i Generalsekretariatet og Frans Timmermans' kabinet.

Ad. 5. Institutionel styrkelse af håndhævelsesområdet i EU-Kommissionen

Arbejdsgruppen anbefaler, at EU-Kommissionen opfordres til at sikre en institutionel styrkelse af håndhævelsesområdet, evt. med udpegelse af en vicekommissionsformand for bedre håndhævelse med samme gennemslagskraft som Frans Timmermans har haft på bedre regulering-dagsordenen. I arbejdsgruppen er det blevet overvejet, om der bør opfordres til etablering af et nyt Generaldirektorat for håndhævelse under EU-Kommissionen ("DG Enforcement") mhp. at understøtte en mere ensartet implementering og håndhævelse af EU-reglerne i hele EU. Dette skulle sikre tilstrækkelig kapacitet og nødvendig gennemslagskraft til at sikre ensartet implementering og håndhævelse på tværs af tjenestegrenene. Arbejdsgruppen vurderer imidlertid, at der er visse ulemper forbundet med dette forslag. Det er i den forbindelse fundet relevant, at dagsordenen i dag drager fordel af at være forankret i Generalsekretariatet og dermed indgår i samtlige tjenestegrene i EU-Kommissionen og i alle forslag. Det er også påpeget, at der ikke er udarbejdet tilstrækkelige analyser af hverken de økonomiske eller institutionelle konsekvenser af forslaget. Samtidig har Danmark tidligere stillet sig skeptisk over for institutionel "knopskydning," fx oprettelsen af et DG Turisme, som der tidligere har været advokeret for fra anden side. Det kan dog overvejes at undersøge mulighederne for en institutionel styrkelse på centralt hold i EU-Kommissionen, fx i Generalsekretariatet, med henblik på at styrke hensynet til implementeringen allerede i de lovforberedende stadier.

Regeringen bør opfordre EU-Kommissionen til, at der i en ny EU-Kommission sættes øget fokus på håndhævelse. Ligeledes bør man sikre en institutionel styrkelse af området under en ny EU-Kommission, og herunder overveje at udpege en dedikeret næstformand for håndhævelse. Særligt Udenrigsministeriet i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet og Erhvervsministeriet vil stå for at adressere dette spørgsmål, da der er tale om et institutionelt anliggende.

Ad. 6. En styrket og mere målrettet indsats ift. traktatkrænkelssager

Arbejdsgruppen anbefaler på baggrund af IR anbefaling nr. 12, om at EU-Kommissionen i højere grad påtager sig opgaven som traktatens vogter og styrker håndhævelsesindsatsen med fokus på sager, der skaber væsentlig konkurren-

ceforvridning (*IR-anbefaling nr. 12*), at EU-Kommissionen opfordres til at videreføre og styrke sit fokus på håndhævelse, opstille kriterier for, hvornår en traktatkrænkelssag skal føres samt prioritere sager, der skaber konkurrenceforvridning.

Der kan være fordele for et lille land som Danmark i, at EU-Kommissionen bindes op på klare og gennemsigtige kriterier for, hvornår sådanne sager åbnes for at sikre transparens og et mindre skønsmæssigt råderum for Kommissionen. Samtidig bør traktatkrænkelssproceduren suppleres af en blødere indsats som den nuværende pilotordning, der i visse tilfælde giver mulighed for en mere uformel dialog med Kommissionen om konkrete sager. Kommissionen bør dog opfordres til kun at anvende ordningen, hvor det er hensigtsmæssigt, og ikke som et langvarigt obligatorisk trin forud for traktatbrudproceduren.

Regeringen kan opfordre EU-Kommissionen til, at den ud fra en række kriterier styrker sin håndhævelsesindsats med henblik på at sikre ensartet implementering og anvendelse af reglerne. Arbejdet løftes primært af Udenrigsministeriet og Justitsministeriet med bidrag fra andre relevante ministerier, herunder Erhvervsministeriet, og vil særligt fokusere på, at der fremadrettet bør udarbejdes de nævnte kriterier med at fokus på at imødegå konkurrenceforvridning styrkes.

Ad. 7. En egentlig SOLVIT-retsakt

Arbejdsgruppen anbefaler, at der tages initiativ til en særskilt SOLVIT-retsakt, der fastsætter værktøjets mandat og arbejdsopgaver, så virksomheder og borgere i endnu højere grad kan få gavn af dette uformelle problemløsningsværktøj, der allerede er etableret i form af centre i hvert enkelt medlemsland. Det vurderes, at en særskilt retsakt vil kunne give en bedre adgang til at involvere EU-Kommissionen i SOLVIT-sager, hvor en løsning mellem de involverede parter ikke umiddelbart kan findes, samt bidrage til at udbrede kendskabet til SOLVIT. Der henvises også til IR-anbefaling nr. 9 vedr. styrkelse af SOLVIT.

Regeringen bør opfordre EU-Kommissionen til at udarbejde en retsakt for SOLVIT. Erhvervsministeriet vil stå for udarbejdelsen af relevant materiale, og indsatsen vil koncentrere sig om DG GROW, der har ansvar for indre markedsreguleringen, samt Generalsekretariatet.

Ad. 8. Udvidet "Scoreboard for det indre marked"

Arbejdsgruppen anbefaler, at også forordninger medtages i "Scoreboardet for det indre marked", som er EU-Kommissionens årlige analyse af medlemsstaternes implementering af direktiver, opgørelse af antallet af verserende traktatkrænkelssager samt en status over efterlevelsen af tidligere afgørelser vedr. indre markedsreguleringen. Formålet med at medtage forordninger skulle være at styrke gennemsigtighed i efterlevelsen af EU-retten og samtidig sikre bedre konkurrencevilkår. Der er allerede fokus på at fremme bedre høringsprocesser

samt at styrke repræsentativiteten, så EU-Kommissionen anvender høringerne på en neutral og retvisende måde.

Regeringen bør opfordre EU-Kommission til at udvide Scoreboardet for det indre marked. Erhvervsministeriet vil stå for at løfte denne prioritet, og indsatsen vil koncentrere sig om DG GROW, der har ansvar for indre markedsreguleringen, samt Generalsekretariatet.

Ad. 9. Styrket REFIT-plattform og anvendelse af REFIT vedr. lovgivning

Arbejdsgruppen anbefaler på baggrund af IR anbefaling om styrkelse af REFIT-plattformen, at dette værktøj styrkes og at der fortsat anvendes REFIT-øvelser ift. eksisterende lovgivning. REFIT-plattformen, som blev nedsat i 2015 med afsæt i det danske virksomhedsforum, bør bevare sit fokus på regelforenkling og byrdereduktion og samtidig styrkes yderligere mhp. effektivitet, bedre kommunikation samt bedre involvering af eksperter mv. Konkret er der eksempelvis behov for en bedre opfølgning på de enkelte forslag, der behandles af platformen, ligesom synligheden af platformen samt dens resultater kan forbedres (*IR-anbefaling nr. 1*). REFIT-plattformen kan således styrkes som et centralt og tværgående værktøj i EU-Kommissionen og konstant bidrage konstruktivt til fortsat fokus på bedre regulering, ligesom de konkrete gennemgange af eksisterende lovgivning, de såkaldte fitness checks eller REFIT-øvelser, ligeledes bør styrkes.

Regeringen bør opfordre EU-Kommissionen til, at REFIT-plattformen videreføres og revitaliseres, samt at REFIT-arbejdet fortsættes og styrkes på tværs af EU-lovgivningen, så denne bliver evalueret og opdateret løbende. Erhvervsministeriet vil stå for at løfte dette initiativ. Indsatsen vil koncentrere sig om den nuværende afdeling for Bedre Regulering i Generalsekretariatet og Frans Timmermans' kabinet.

2. Øvrige sager

På baggrund af høringen hos myndigheder og interessenter har arbejdsgruppen desuden behandlet følgende forslag, men vurderet, at der ikke bør arbejdes videre med disse.

Bedre vejledning om fortolkning af domme fra EU-Domstolen

Arbejdsgruppen anbefaler, at der ikke arbejdes videre med en anbefaling om at opfordre EU-Kommissionen til at sørge for en strømlinet vejledning om fortolkningen af EU-Domstolens retspraksis. Til baggrund for denne beslutning ligger en overvejelse i arbejdsgruppen om, hvorvidt det er muligt og ønskeligt at strømline fortolkningen af EU-Domstolens retspraksis. En vejledning fra f.eks. EU-Kommissionen i udlægningen af domme vil potentielt kunne medføre en u hensigtsmæssig indskrænkning af medlemsstaternes fortolkningsrum, herunder medlemsstaternes mulighed for at vurdere en given doms rækkevidde netop ift. nationale retssystemer. En fælles udlægning, der ikke tager højde for forskellene

mellem medlemsstaternes retssystemer mv., vil med andre ord kunne risikere utilsigtet at pålægge medlemsstaterne videregående forpligtelser, end den enkelte dom rent faktisk tilsiger.

Bedre overblik over domspraksis

Arbejdsgruppen anbefaler, at der ikke arbejdes videre med en anbefaling om at forpligte EU-Kommissionen til at presse på for at sikre udbredelsen af EU-Domstolens retspraksis. Det vurderes imidlertid, at de eksisterende muligheder for at gøre sig bekendt med EU-Domstolens praksis er tilstrækkelige.

Bedre notifikationssystemer

Arbejdsgruppen anbefaler, at der ikke arbejdes videre med en anbefaling om at forpligte medlemsstaterne til at udarbejde konsekvensvurderinger på både vare- og serviceområdet i forbindelse med notifikation af nationale særregler til EU-Kommissionen (*IR-anbefaling nr. 5*). Dette af hensyn dels til de fremskredne forhandlinger om forslaget om en notifikationsprocedure på serviceområdet, dels til den mulighed, som allerede står til rådighed på vareområdet.

Oversigt over opfølgning på nabotjek og analyser (december 2015 – oktober 2018)

Tabel 1: Oversigt over opfølgning på afsluttede og afrapporterede nabotjek (december 2015 – oktober 2018)

Sag/Titel	Anbefalet af IR (ja/nej)	Tidspunkt for afrapportering til EU-Implementeringsudvalget	Opfølgende tiltag (herunder om byrdefuld implementering er fjernet)	Lov/bekendtgørelse, som ændringen er implementeret i
Beskæftigelsesministeriet				
Arbejds- miljøregler på kemiom- rådet	Ja	Af rapporteret i juni 2017	Kravet om arbejdspladsbrugsanvisninger for farlige stoffer og materialer i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer ophæves, og instruktionskravet på kemiområdet nyaffattes med en række elementer, som skal indeholdes i instruktionen. Bekendtgørelsen udstedes til 1. januar 2019 med ikrafttræden den 1. juli 2019. Byrdefuld implementering fjernes.	-
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet				
Obligato-	Ja	Af rapporteret februar/marts	Nabotjekket har vist, at implementeringen af	-

risk energisyn for store virksomheder (energieffektivitetsdirektivet)		2017	bestemmelsen om obligatorisk energisyn på en række områder er gennemført meget ensartet i forhold til de lande, der er sammenlignet med. I enkelte tilfælde har Danmark valgt en mindre byrdefuld implementering. Nabotjekket har dog vist, at der er en forskel i implementeringen i relation til fortolkningen af definitionen af en stor virksomhed. På baggrund heraf har Danmark sammen med andre lande efterspurgt en mere klar vejledning på definitionen af en stor virksomhed fra Kommissionen. Kommissionen har dog pga. modstand fra andre EU-lande ikke ønsket at komme med en vejledning om fortolkningen af definitionen og har alene udarbejdet en rapport, som redegør for EU-landenes implementering. Der er derfor ikke fremkommet nye oplysninger, som ændrer på den danske fortolkning af direktivets bestemmelse. Den eksisterende implementering fastholdes derfor.	
Erhvervsministeriet				
Manglende implementering af proportionalitetsbestemmelser i relation til rapporterings- og indberetningskrav i Solvens II	Ja	Afrapporteret maj 2016	Erhvervs- og Vækstministeriet udstedte bekendtgørelse om proportional begrænsning af regelmæssig tilsynsindberetning for gruppe 1-forsikringsselskaber m.fl., den 23. juni 2016. Bekendtgørelsen udnytter lempelsesmulighederne i Solvens II-direktivet som foreslået af Implementeringsrådet i baggrunden for anbefaling af nabotjekket. Byrdefuld implementering fjernet.	Bekendtgørelse om proportional begrænsning af regelmæssig tilsynsindberetning for gruppe 1-forsikringsselskaber m.fl.
Rejsegarantifonden	Ja	Afrapporteret i maj/juni 2016	Nabotjekket gav indsigt i den måde, som øvrige lande har indrettet deres rejsegaranti-	-

			system på, men gav ikke anledning til at ændre de danske regler, der alene er blevet ændret i lyset af implementeringen af dele af det nye pakkerejsedirektiv.	
Implementeringen af betalings-tjenestedirektivet (herunder bl.a. manglende mulighed for at behandle betalingsdata samt forpligtelse til at modtage kontanter)	Ja	Afrapporteret september 2016	<p>Regeringen besluttede på baggrund af nabotjekket at lempe lovens databehandlingsregler og kontantreglen, og imødekom dermed delvist ønsket fra Implementeringsrådet om at fjerne de danske særregler, ved forslag til lov om betalinger, der er vedtaget af Folketinget og trådte i kraft 1. januar 2018.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernet.</p>	Forslag til lov om betalinger
Metrologi-området	Ja	Afrapporteret december 2016	<p>Der er i maj 2018, til ikrafttræden 1. juni 2018, udstedt nye bekendtgørelser om måleinstrumenter, og erhvervslivets byrder er blevet lettet med ca. 9 mio. kr., bl.a. fordi tidsintervaller mellem kontrol af måleinstrumenter er forlænget, og fordi regulering af større målere og vægte, som alene anvendes i transaktioner mellem erhvervsdrivende, er fjernet.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernet.</p>	<p>Følgende bekendtgørelser er trådt i kraft 1. juli 2018:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bekendtgørelse nr. 593: Bkg. om anvendelse af målesystemer til kvantitativ måling af andre væsker end vand og udmåling af luftformig gas i portioner og dertilhørende vejledning 2. Bekendtgørelse nr. 582 : Bkg. om anvendelse af måleinstrumenter til måling af forbrug af vand, gas, el eller varme 3. Bekendtgørelse nr. 546 : Bkg. om varmfordelingsmålere, der anvendes som grundlag for fordeling af varmeudgifter

				<p>4. Bekendtgørelse nr. 545 : Bekendtgørelse om krav til målerinstallatører, som monterer, skalerer og servicerer varmfordelingsmålere</p> <p>5. Bekendtgørelse nr. 543 : Bkg. om ophævelse af bekendtgørelse om bemyndigelse af laboratorier til at udføre måleteknisk kontrol</p> <p>6. Bekendtgørelse nr. 592 : Bkg. om anvendelse af automatiske vægte</p> <p>7. Bekendtgørelse nr. 591 : Bkg. om anvendelse af ikke-automatiske vægte</p> <p>8. Bekendtgørelse nr. 583: Bkg. om anvendelse af flerdimensionale måleinstrumenter Bekendtgørelse nr. 544 : Bkg. om tilgængeliggørelse på markedet af måleinstrumenter</p>
Barrierer for Danmark som stærk, maritim flagstat	Ja	Afrapporteret januar/februar 2017	<p>Erhvervsministeriet gennemførte et nabotjek, der vedrører de fem internationale søfartskonventioner. Nabotjekket identificerede 33 særkrav på Søfartsstyrelsens område. I forlængelse af nabotjekket har Erhvervsministeriet allerede ophævet en række regler per 1. januar 2017, ligesom ministeriet har igangsat arbejdet med at fjerne, justere eller ændre de øvrige særregler, så de kommer på niveau med de internationale konventioner. Revisionen sker gennem tæt dialog med relevante interessenter og ventes færdiggjort pr. 1. juni 2019.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernet.</p>	En række bekendtgørelser på Søfartsstyrelsens område.
Nye afskrivningsregler i IFRS9 samt	Ja	Afrapporteret marts 2017	Bl.a. i lyset af nabotjekket er de danske regnskabsregler tilpasset den nye regnskabsstandard (IFRS 9), så de fortsat er IFRS-forenelige.	IFRS 9 er blevet implementeret i Danmark gennem ændring af bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmægler selskaber i 2017.

stillingta- gen til, hvorvidt de danske regnskabs- regler fort- sat skal være IFRS- forenelige			Byrdefuld implementering fjernet.	
Udvalgte dele af regnskabs- og sel- skabsområ- det	Ja	Afrapporteret i maj 2017	Som følge af nabotjekket er der i Erhvervs- og Iværksætterpakken fra november 2017 inkluderet forslag om at sænke kapitalkravet i Selskabsloven, så Danmark placeres med et kapitalkrav for aktieselskaber på linje med de lande, vi normalt sammenligner os med. Er- hvervsministeren fremsatte i forlængelse heraf lovforslag, der vil sænke kapitalkravet for aktieselskaber fra 500.000 kr. til 400.000 kr. Hvad angår årsregnskabsloven forventes det, at der fremsættes lovforslag i folketings- samling 2018/19. Byrdefuld implementering fjernet	Kapitalkrav: Lov om ændring af selskabs- loven i § 4, stk. 2 i maj 2018.
Indberet- ningsfrist for SCR, MCR og kapital- grundlag	Ja	Afrapporteret maj 2017	Nabotjekket viste, at de andre lande anvender Solvens II-direktivets indberetningsfrister. På den baggrund er de danske regler tilpasset Solvens II-direktivets frister, og derved stilles danske forsikringsselskaber lige i forhold til forsikringsselskaber i sammenlignelige lande. Byrdefuld implementering fjernet.	Lov om finansiel virksomhed i §§ 126 c, stk. 5, 126 d, stk. 6, 126 g, stk. 1, og 175 b, stk. 9 i november 2017
Regelmæs- sig tilsyns- rapporte- ring	Ja	Afrapporteret maj 2017	Nabotjekket viste, at andre lande har en mere direktivnær tilgang til rapporteringskravene. På den baggrund er de danske rapporterings- krav justeret i overensstemmelse med vores nabolande, så der mindst hvert tredje år skal afrapporteres fuldt.	Lov om finansiel virksomhed § 283, stk. 1 og 2 i november 2017.

			Byrdefuld implementering fjernet.	
Regulatorisk forfald af kapitalgrundlagsinstrumenter	Ja	Afrapporteret juni 2017	<p>Nabotjekket viste, at der ikke er helt den samme tilgang i landene, men at de underliggende hensyn i praksis er det samme. Finanstilsynets vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov ændres således ikke, idet bl.a. vejledningen medvirker til at skabe øget gennemsigtighed om Finanstilsynets praksis. Finanstilsynet tager initiativ til at drøfte med sektoren, hvordan vejledningens formuleringer kan gøres mere hensigtsmæssige. Disse drøftelser med sektoren pågår i øjeblikket.</p> <p>FT har afholdt møde med sektoren, for at drøfte, hvordan vejledningens formuleringer kan gøres mere hensigtsmæssige. FT lagde op til sektoren, at vende tilbage med konkrete initiativer og forslag til vejledningens formuleringer, så de blev mere hensigtsmæssige. Sektoren er ikke vendt tilbage med nogle konkrete forslag endnu.</p>	-
Krav til storaktionærer om offentliggørelse af deres besiddelser hurtigst muligt	Ja	Afrapporteret september 2017	<p>Som følge af nabotjekket er gennemsigtighedsdirektivet implementeret direktivnært, og kravet til storaktionærer fjernes. Anbefalingen fra Implementeringsrådet blev dermed imødekommet.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernet.</p>	Implementeret i lov om kapitalmarkeder (Forslag til lov om kapitalmarkeder og udkast til forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om finansielle rådgivere og forskellige andre love).
Garantiformuen	Ja	Afrapporteret juni 2018	Som følge af nabotjekket er det besluttet at ændre opkrævningsmodellen for Garantiformuens fondsmæglerselskabsafdeling i forbindelse med arbejdet med den risikojusterede bidragsmodel for pengeinstitutter, således	<p>Den kommende ændring af lov og bekendtgørelse medfører således, at:</p> <p>1) institutterne overgår fra bidrag gennem kontante midler og indeståelser</p>

			<p>at parameteren værdipapirer opbevaret i depot andetsteds udgår af beregningsgrundlaget for fondsmæglerselskaber. Dermed afskaffes den dobbelte risikoafdækning.</p> <p>Byrdefuld implementering forventes fjernet.</p>	<p>til udelukkende at anvende indeståelser fremadrettet. Formuens målniveau er dog uændret på 10 mio. kr.,</p> <p>2) enkelte fordelingsvariable udgår af beregningen af fordelingsnøglen og erstattes af andre, og</p> <p>3) afdelingens navn ændres fra fondsmæglerselskabsafdelingen til investerings- og forvaltningsafdelingen.</p>
Nulvægtning af koncerninterne eksponeringer	Ja	Afrapporteret august 2018	<p>Som følge af nabotjekket samt sideløbende henvendelse til EU-Kommissionen omkring fortolkningen af den relevante bestemmelse i EU's kapitalkravsforordning vurderede IU, at Finanstilsynets nuværende praksis er udtryk for overimplementering af EU's kapitalkravsforordning.</p> <p>Det blev besluttet, at tilsynets praksis skal justeres, hvormed rådets anbefaling om fortolkningen af den relevante bestemmelse i forordningen imødekommes.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernet.</p>	-
Ensartet fortolkning af regler for godkendelse af passagerskibe	Ja	Afrapporteret september 2018	<p>Søfartsstyrelsen har aftalt med de svenske myndigheder at arbejde for ensretning af praksis for den mindre gruppe skibe, hvor der er en forskel.</p> <p>Formålet er at søge en fælles løsning, der gør det muligt at undgå omkostningstunge ombygninger for at blive godkendt til sejlads i Danmark, men hvor sikkerhedsniveauet samtidig er opretholdt.</p> <p>Der kan eksempelvis blive tale om harmonisering af regler eller indførelse af operationelle krav (i modsætning til omkostningstunge konstruktive krav) til evakuering, brand-</p>	-

			sikring, m.v.	
Miljø- og Fødevareministeriet				
Udearealer for økologiske høns	Nej	Afrapporteret september 2016	Nabotjekket viste sammen med en analyse, at der var basis for at forkorte tomgangsperioden, hvis der samtidig stilles krav til vegetationen på udearealerne. Nabotjekket har på den baggrund resulteret i nye regler, som har medført en reduktion i etableringsomkostningerne. Byrdefuld implementering fjernet.	Bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v.
Krav til anmeldelse og afmeldelse af kosttilskud	Ja	Afrapporteret maj 2017	På baggrund af nabotjekket blev det besluttet at opretholde kravet om digital anmeldelse af kosttilskud, men at begrænse anmeldelsens omfang og arbejde videre med en modernisering af den digitale løsning. Virksomhedernes byrder er som følge heraf lempet marginalt. Byrdefuld implementering fjernet.	Bekendtgørelse om kosttilskud
Regler og rammevilkår for økologisk frugt- og bærproduktion og økologikontrollen	Nej	Afrapporteret i juni 2017	På baggrund af bl.a. nabotjekkene er der foretaget opfølgende tiltag for så vidt angår frugt- og bærproduktion samt undersøgelser af, hvorvidt den danske økologikontrol kan effektiviseres. Der er for et af de pesticider, der er blevet set på i nabotjekket vedrørende frugt- og bærproduktion, givet en fornyet godkendelse, der har ført til en halvering af afgiften for det pågældende middel. Virksomhedernes byrder vurderes lempet marginalt. Effektiviseringsundersøgelserne af økologikontrollen har ført til mindre justeringer af økologikontrollen. Virksomhedernes byrder vurderes at være nogenlunde uændrede.	-

Import/ eksport af affald	Ja	Afrapporteret juni 2017	Nabotjekket har vist, at Danmark på nogle områder har haft en mere restriktiv praksis efter transportforordningen end andre lande, og det har resulteret i, at proces og praksis er ændret på flere områder. Dette vurderes at have medført en reduktion af erhvervslivets byrder. Byrdefuld implementering fjernet.	-
Miljøtilsyn	Nej	Afrapporteret i juni 2017	Resultaterne fra nabotjekket indgår sammen med evalueringen af Danmarks tilsynsmodel i overvejelserne om behovet for justeringer af miljøtilsynsmodellen og i relation til opfølgningen på regeringens kontrolstrategi. Evalueringen har ikke vist, at der er behov for større ændringer af den danske tilsynsmodel. Det undersøges, om der er behov for at gennemføre mindre justeringer sammen med interessenterne. Evt. byrdelettelser forventes at være marginale.	Et evt. behov for justeringer af regler er ikke endeligt belyst og derfor ikke ud-møntet i eventuelle regelændringer på nuværende tidspunkt.
Implemen- tering af EU- miljømær- ket ”Blom- sten”	Ja	Afrapporteret i september 2017	Nabotjekket viste, at der for to ud af tre af Implementeringsrådets anbefalinger ikke var tale om overimplementering af EU-reglerne i Danmark. På baggrund af bl.a. nabotjekket er der foretaget ændringer, der delvist imødekommer Implementeringsrådets ønsker om forenkling. Efter dialog med EU-Kommissionen og medlemslandene er det blevet muligt at opnå registrering under brede handelsnavne såsom ”reklametryksag” i EU-Kommissionens elektroniske register i stedet for et mere specifikt navn på reklametryksagen. Ændringen er indført i EU-Kommissionens vejledning om EU's miljømærkekriterier for tryksager.	-

			<p>Den tredje anbefaling omhandlede underleverandører til miljømærkede tryksager. Problemstillingen har ikke været adresseret i Danmark, og der er ingen EU fællesretlige regler herom. Af samme årsag blev anbefalingen fulgt, således at underleverandører til EU-miljømærkede tryksager kan levere til licenshaveren – uden selv at have licens til EU-miljømærkede tryksager.</p> <p>Byrdelettelserne vurderes at være marginale.</p>	
Fortolkning af anprisningsforordningens forbud mod brug af anbefalinger fra læger eller sundhedspersonale i anprisninger (art. 12c).	Ja	Afrapporteret januar 2018	Nabotjekket viste, at den danske fortolkning af anprisningsforordningen er mere restriktiv end den britiske fortolkning, men at den er i overensstemmelse med fortolkningen i de øvrige undersøgte nabolande (Sverige, Finland, Nederlandene, Polen, Tyskland og Belgien). På den baggrund blev det besluttet at opretholde den danske fortolkning.	-
Afskaffelse af det danske nanoproductregister	Ja	Afrapporteret januar 2018	Der er endnu ikke truffet endelig beslutning om opfølgning på nabotjekket, idet der i 2018 har været gennemført en række supplerende undersøgelser, hvor der ses på om formålet med det danske nanoproductregister bliver opfyldt af en række nye aktiviteter i Danmark og på Europæisk plan. Disse undersøgelser forventes afsluttet primo 2019.	-
Ammoniakregulering af	Nej	Afrapporteret april 2018	Resultaterne fra nabotjekket er indgået i udarbejdelsen af et beslutningsgrundlag for en ny ammoniakregulering, som følger op på	Der forventes i første omgang i 2019-2020 gennemført ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

husdyrbedrifter i forhold til ammoniakfølsom natur (habitatdirektivet)			aftalen om Naturpakken fra maj 2016. Der nedsættes i primo 2019 tre udvalg bestående af myndigheder, interesseorganisationer og eksperter, som skal se nærmere på en række udfordringer forbundet med en eventuel ændret regulering som opfølgning på beslutningsgrundlaget. Arbejdsgrupperne afreporterer til Miljø- og Fødevarerministeriet medio 2019.	
Kvælstofindsats i henhold til vandrammedirektivet	Nej	Afrapporteret juni 2018	Analysen fra nabotjekket vil fremadrettet blive anvendt i forbindelse med forberedelsen af vandområdeplanerne 2021-2027, herunder i dialogen med andre lande og Kommissionen om vandrammedirektivet. Endvidere vil analysen blive anvendt i forbindelse med en række faglige udviklingsprojekter, der skal styrke grundlaget for den næste generation af vandområdeplaner.	-
Skatteministeriet				
EU's maritime statsstøttere-ningslinjer (destinationskravet)	Ja	Afrapporteret september 2017	I forlængelse af nabotjekket indgår det i den politiske aftale af 12. november 2017 om erhvervs- og iværksætterinitiativer, at DIS-ordningen skal udvides med de specialskibe, der i 2015 blev omfattet af tonnageskatteordningen. Herved vil destinationskravet fremadrettet blive lempet i forhold til disse skibe. Aftalen vedrørende udvidelsen af DIS-ordningen er gennemført ved lov nr. 359 af 29. april 2018. Den forudgående parallelle udvidelse af tonnageskatteordningen blev gennemført ved lov nr. 1886 af 19. december 2015. De nævnte to lovændringer indebærer, at destinationskravet ikke finder anvendelse for de omhandlede aktiviteter.	Lovforslag L 174 (Lov om ændring af kildeskatteloven, ligningsloven, sømandsbeskatningsloven og tinglysningsafgiftsloven (Bedre vilkår for tildeling af medarbejderaktier, udvidelse af DIS-ordningen med søfolk, der arbejder om bord på en række specialskibe, afskaffelse af registreringsafgiften for skibe i danske skibsregistre, ændret forrentning ved opkrævning af personers skat m.v.)) vedtaget den 26. april 2018.

			Byrdefuld implementering fjernet.	
Afgifter på brændstof til sandsugere	Ja	Afrapporteret september 2017/Juni 2018	Nabotjekket viste, at der i de undersøgte lande – på linje med Skatteforvaltningens praksis – ikke gives afgiftsfratagelse for brændstof anvendt til sandsugeraktivitet, hvis det foretages uafhængigt af fremdriftsmotoren. Omvendt peger tilbagemeldingerne fra nogle lande på, at der her indrømmes afgiftsfritagelse for brændstof anvendt til sandsugeraktiviteter el.lign., hvis udstyret drives af fartøjets fremdriftsmotor. Skatteministeriet har siden første afrapportering i september 2017 foretaget et opfølgende arbejde, som blev afrapporteret på IU-møde i juni 2018. Her blev det besluttet, at IU får sagen til fornyet behandling efter afgørelse fra Landsskatteretten. Herefter sender skatteministeren et brev til den ansvarlige kommissær med opfordring til, at Kommissionen tager endelig stilling til problemstillingen hurtigst muligt for at sikre lige konkurrencevilkår.	-
Fortolkning af EU-dom vedr. kommunikation for baserede spiludbydere	Ja	Afrapporteret august 2018	Nabotjekket gav ikke anledning til en ændring af dansk tolkning af relevant EU-praksis ift. spilmonopolers begrænsning for reklamering med den omstændighed, at overskuddet går til almennyttige aktiviteter.	-
Udenrigsministeriet (Fiskeri)				
Implementering af regler for sporbarhed på fisk	Ja	Afrapporteret juni 2017	På baggrund af det gennemførte nabotjek besluttede IU, at det bør revurderes, hvordan reglerne for sporbarhed på fisk bedst håndteres i Danmark, og der blev nedsat en arbejdsgruppe med interessentdeltagelse til at se på dette. Arbejdsgruppens resultat forventes	-

			primo 2019.	
Transport- Bygnings og Boligministeriet				
Fortolkning af regler for køre- og hviletid og takograf (håndværkerreglen)	Ja	Afrapporteret oktober 2016	På baggrund af det gennemførte nabotjek har Færdselsstyrelsen opdateret sin vejledning om undtagelser fra køre- og hviletidsreglerne med en fortolkningsændring, der medfører mindre restriktive regler for håndværkeres transport af deres materialer. Ændringen trådte i kraft 1. januar 2017. Byrdefuld implementering fjernet.	Vejledning om undtagelser fra køre- og hviletidsforordningen.
Reglerne om stort kørekort til epileptikere	Ja	Afrapporteret august 2017	Nabotjekket viste, at Danmark er blandt de lande, der har den mest lempelige praksis. På den baggrund er der ikke ændret i de danske regler for førere med epilepsi. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har imidlertid uafhængigt af nabotjekket foretaget en generel gennemgang af helbredskravene til kørekort med henblik på at forenkle reglerne og fjerne eventuel overimplementering i forhold til EU's tredje kørekortdirektiv. Dette har ført til en sproglig forenkling og opblødning af kravene til førere med epilepsi, der trådte i kraft med ændringen af kørekortbekendtgørelsen af 1. juli 2017. Byrdefuld implementering fjernet.	Kørekortbekendtgørelsen af 1. juli 2017

Tabel 2: Oversigt over gennemførte regelforenklinger uden igangsættelse af nabotjek fra Implementeringsrådet

Sag/Titel	Anbefalet af IR (ja/nej)	Tidspunkt for behandling i EU-Implementeringsudvalget	Regelforenklingsiltag/opfølgning (herunder om byrdefuld implementering er fjernet)	Lov/bekendtgørelse, som ændringen er implementeret i
Erhvervsministeriet				
Kapitalkrav	Ja	September 2017	EU-Implementeringsudvalget besluttede at	Lov om finansiel virksomhed

til fonde			igangsætte et nabotjek i juni 2016. Det blev ikke gennemført, da der i mellemtiden blev gennemført en lovændring i lov om finansiel virksomhed, der bl.a. har lempet kapitalkravene for fondsmæglerselskaber.	
Miljø- og Fødevareministeriet				
Tilsætning af vitaminer og mineraler til fødevarer	Ja	September 2017	På baggrund af Implementeringsrådets anbefaling blev det besluttet at imødekomme ønsket om ændring af metoden for risikovurdering af tilsætning af vitaminer og mineraler til fødevarer. Herudover blev det besluttet at lempe reglerne ved at ophæve de danske specifikationer for renhed og identitet af vitaminer og mineraler. Implementeringsrådets ønske om ophævelse af bekendtgørelsen om tilsætning af vitaminer og mineraler blev dog ikke imødekommet, da reglerne er nødvendige af hensyn til forbrugerbeskyttelsen, indtil der er fastsat fælles regler om maksimumtilsætning af vitaminer og mineraler på EU-niveau.	Bekendtgørelse om tilsætning af vitaminer og mineraler til fødevarer.
Bekæmpelse af gnave	Ja	December 2016	Det blev besluttet, at Miljø- og Fødevareministeriet skulle arbejde videre med de af Implementeringsrådet rejste problemstillinger vedrørende forbuddet mod permanent udlægning af antikoagulante rottegifte og autorisation. Med den seneste revision af bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter er det – som ønsket af Implementeringsrådet – blevet muligt for bl.a. primærproducenter selv at foretage bekæmpelse af rotter med gift, efter at have opnået autorisation. Bekendtgørelsen trådte i kraft 1. januar	Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

			<p>2018. Derudover er der foretaget yderligere initiativer til fordel for erhvervet i øvrige bekendtgørelser.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernet.</p>	
Dokumentationskrav til 1. modtager af animalske fødevarer	Ja	Maj 2017	<p>Miljø- og Fødevareministeriet blev i forbindelse med Implementeringsrådets anbefaling bekendt med, at navnlig reglerne om opbevaringstiden for dokumentation til 1. modtager af animalske fødevarer varierer blandt medlemslandene.</p> <p>Miljø- og Fødevareministeriet vil derfor forenkle reglerne og bringe dem i overensstemmelse med EU-reglerne ved at ophæve det gældende krav om, at dokumentationen som minimum skal opbevares i 3 år. De nye regler forventes at træde i kraft 1. januar 2019.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernes.</p>	Bekendtgørelse om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter
Fluorholdige drivhusgasser i varmepumper	Ja	Maj 2017	<p>Det blev besluttet, at der ikke skulle igangsættes et nabotjek, da de synspunkter, der blev rejst af Implementeringsrådet omkring omkostninger og mulighederne for at udbygge varmepumpesektoren delvist blev imødekommet med en bekendtgørelsesændring, der trådte i kraft 1. juli 2017. En yderligere lempelse, der er specifikt rettet mod varmepumper er under forberedelse og forventes at træde i kraft 1. januar 2019.</p> <p>Byrdefuld implementering fjernet.</p>	Bekendtgørelse: Bekendtgørelse om regulering af visse industrielle drivhusgasser
Hårfarve defineret som leave-on	Ja	December 2017	<p>Miljø- og Fødevareministeriet vurderede, at nabotjekket allerede var imødekommet, da øvrige medlemslande var adspurgt om deres kategorisering af forskellige produkter efter kosmetikforordningen, herunder permanent</p>	-

			hårfarve. På den baggrund valgte ministeriet at kategorisere permanent hårfarve som et "rinse off"-produkt, hvilket var i overensstemmelse med Implementeringsrådets anbefaling og mere lempelig end en kategorisering som et "leave on"-produkt.	
Registre til transport af foder og fødevarer	Ja	November 2017	Det blev besluttet, at der ikke skulle gennemføres et nabotjek, men at Implementeringsrådets ønske om forenkling af registreringssystemet for transport af foder og fødevarer i stedet skulle imødekommes. Arbejdet med at udvikle en samlet blanket er i gang. Blanketten forventes klar inden udgangen af 2018. Byrdefuld implementering fjernes.	-
Mærkning af oksekød med referencenummer	Ja	Januar 2018	Det blev besluttet at imødekomme Implementeringsrådets ønske om forenkling af praksis for mærkning af oksekød gennem en ændring af Fødevarestyrelsens vejledning herom. Det estimeres, at den tidligere praksis samlet kostede erhvervet 3-5 årsværk om året, hvormed der kan opnås besparelser på op mod 1,6 mio. kroner om året. På den baggrund blev der ikke gennemført et nabotjek. Byrdefuld implementering fjernet.	-

Tabel 3: Oversigt over igangværende nabotjek

Sag/Titel	Anbefalet af IR (ja/nej)	Tidspunkt for forventet afrapportering til EU-Implementeringsudvalget
Miljø- og Fødevarerministeriet		
Bødeniveau og strafansvar ved transport af ikke-	Ja	Af rapportering forventes inden udgangen

transportegnede dyr		af 1. kvartal 2019.
Lempeligere regulering af modermælkserstatninger og tilskudsblandinger	Ja	Afrapportering forventes inden udgangen af 1. kvartal 2019.
Midlertidig henstilling af farligt gods under transport (Risikovirksomheder/ Seveso)	Ja	Nabotjekket søges gennemført. Det foregår i et samarbejde mellem Miljø- og Fødevareministeriet, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Justitsministeriet. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets dialog med transporterhvervet med henblik på at beskrive byrder pågår. Det har hidtil ikke været muligt for erhvervet at redegøre konkret for oplevede byrder og byrdeforskelle i forhold til Tyskland således, at der kan tilvejebringes et præcist grundlag for nabotjekket.
Sundhedsministeriet		
Definition af genetisk sygdom hos børn som en alvorlig uønsket bivirkning	Ja	Afrapportering forventes januar 2019.

Angivelse af byrdefulde EU-retsakter 2001-2011 fra medlemmer af Implementeringsrådet

---

Dansk Arbejdsgiverforening

Nummer (prioritering)	Relevant EU-retsakt	Relevant dansk retsakt	Tidspunkt for implementering	Begrundelse for udvælgelse (Evt. med afsæt i regeringens 5 principper)	Vurdering i forhold til de fem principper	Ministeriernes bemærkninger
1.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (Artikel 13 om arbejde i flere lande).	Det har ikke været muligt at finde hjemmel, der forhindrer længere perioder for gyldigheden af attest A1.	2010.	Længere periode for afgørelse af sager om social sikring i Danmark ved arbejde i flere lande (fra 1 år til 3 eller 5 år). Kravene bør ikke være mere byrdefulde end i andre EU-lande, jf. princip 2. Perioden bør forlænges, som det er tilfældet i andre lande. Det vil også spare ressourcer i virksomheden og sagsbehandlingstid.	OK ift. de fem principper.	BM: Udbetaling Danmark har gennem mange år haft praksis for at udstede afgørelser i medfør af artikel 13 med et års gyldighed. Denne praksis begrundes i, at Udbetaling Danmark har stillet et mindre restriktivt dokumentationskrav til ansøgeren mod at afgørelsen alene er gyldig i et år. Udbetaling Danmark har derudover valgt at indføre en halvautomatisk digital løsning, der baserer sig på samme mindre skrappe dokumentationskrav, hvormed mange afgørelser i dag løses automatisk, hvilket nedbringer omkostningerne for Udbetaling Danmark og samtidig nedbringer sagsbehandlingstiden til gavn for ansøgeren.

						Såfremt gyldighedsperioden for afgørelser efter artikel 13 skal udvides til enten tre eller fem år, som foreslået af DA, vil det betyde, at Udbetaling Danmark vil stille et langt strengere krav til dokumentationen for, at en ansøgers arbejdsmønster forbliver det samme i den tre- eller femårige periode, som afgørelsen gælder for. Dette kan eventuelt have en indvirkning på sagsbehandlingstiden for den enkelte ansøger, der muligvis vil blive forlænget i forhold til i dag, og det vil også være administrativt tungere for Udbetaling Danmark at administrere.
2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.	Det har ikke været muligt at finde hjemmel, der forhindrer at ansøgningerne behandles samtidigt.	2010.	Udbetaling Danmark/ATP skal udstede blå sygesikringsbevis og A1 samtidig ved udstationering for en arbejdsgiver i Danmark. Ændring fra to ansøgningsprocesser til én proces, ved at blå sygesikringsbevis S1 bliver udstedt sammen med attest A1 ved udstationering efter principperne i forordning (EF) nr. 883/2004. Det vil spare ressourcer i virksomheden og sagsbehandlingstid, og kravene	OK ift. de fem principper.	BM: Analyse af forslaget viser, at ansøgningen om blå sygesikringskort ikke som først antaget varetages af virksomhederne på vegne af medarbejderen, men af medarbejderen selv via borger.dk. Ligeledes skal der ikke som antaget af DA udstedes et nyt blå sygesikringskort hver gang, der udstedes en A1-blanket. På den baggrund er det besluttet ikke at sammenlægge ansøgningsprocesserne men at undersøge, hvorvidt informationen til virksomhederne om ansøgningsprocesser i forbindelse med

				bør ikke være mere byrdefulde end i andre EU-lande.		udstationering kan forbedres.
3.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 (Opholdsdirektivet)	BEK nr. 474 af 12/05/2011 EU-opholdsbekendtgørelsen, § 33 stk. 1, som ændret ved BEK nr. 305 af 28/03/2014	2006	Automatisk registrering af EU-ophold ved digital løsning inden for tre måneder fra første indrejsedag. Det vil spare manuel sagsbehandlingstid på en ret, som EU-borgerne allerede har. Danmark har ved ændring af loven i 2014 indført sagsbehandling på en ret, som EU-borgeren har via retten til arbejdskraftens og tjenesteydelsernes fri bevægelighed jf. TEUF art. 56 og art. 45.	OK ift. de fem principper.	<p>UIM: Retsakten er EU-opholdsbekendtgørelsen, som pålægger EU-borgere med ret til tidsbegrænset ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen, en pligt til at ansøge om registreringsbevis senest 3 måneder efter indreisen, hvis opholdet forventes at vare mere end 3 måneder, jf. § 21, stk. 1, som gennemfører opholdsdirektivets artikel 8, stk. 1.</p> <p>Begrundelsen for udvælgelse angår iflg. den præcisering fra DA, som UIM har modtaget, dels sagsbehandlingstiden for udstedelse af registreringsbevis til EU-borgere, dels manglende digital løsning for ansøgning herom.</p> <p>Afgørelsen om, hvorvidt et bevis bør udstedes, skal træffes straks, jf. opholdsbekendtgørelsens 37, stk. 1, som gennemfører opholdsdirektivets artikel 8, stk. 2. Artikel 8, stk. 3, angiver en række dokumenter, som kan kræves fremlagt. Det er således forudsat, at medlemsstaternes myndigheder skal have mulighed for ud fra behørig dokumentation at vurdere, om EU-borgere rent faktisk har</p>

					<p>ret til ophold efter EU-rettens regler om fri bevægelighed. Heraf følger, at fristen "straks" må forstås som en så kort sagsbehandlingstid som mulig. Iflg. Statsforvaltningens oplysninger er sagsbehandlingstiden for udstedelse af bevis for ret til ophold som EU-borger i 90 % af sagerne 1 uge. Det forudsætter, at ansøgeren opfylder kravene, har udfyldt ansøgningen korrekt og indleveret al nødvendig dokumentation. I nogle tilfælde tager det længere tid, fordi der er behov for at underøge sagen yderligere.</p> <p>UIM bemærker, at sagsbehandling ikke som angivet i DA's begrundelse for udvælgelse af retsakt blev indført ved ændringen af opholdsbekendtgørelsen i 2014. En vis sagsbehandling er som nævnt forudsat ved direktivet. Kompetencen til at varetage sagsbehandlingen af EU-borgeres ansøgning om registreringsbevis var også før 2014 tillagt Statsforvaltningen. DA ønsker en digital løsning for EU-borgeres ansøgning om registreringsbevis.</p> <p>UIM skal hertil bemærke, at det i forbindelse med ansøgninger om registreringsbeviser indgår som en</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>væsentlig opgave hos Statsforvaltningen at kontrollere den dokumentation, der fremlægges til støtte for opholdsgrundlaget, og også foretage identitetskontrol. Der er derfor krav om personligt fremmøde for at få foretaget identitetstjek.</p> <p>UIM vurderer på den baggrund, at retsakten overholder de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering</p>
--	--	--	--	--	--	---

Dansk Byggeri

Nummer (Prioritering)	Relevant EU-retsakt	Relevant dansk retsakt	Tidspunkt for implementering	Begrundelse for udvælgelse (Evt. med afsæt i regeringens 5 principper)	Vurdering i forhold til de fem principper	Ministeriernes bemærkninger
4.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006 (Køre- hviletidsforordningen) ¹ .	BEK nr. 328 af 28. marts 2007, som sidenhen, i 2016, er ændret til Bek. nr. 184 af 24. februar 2016 – men udfordringerne er forsat de samme.	2007.	Dansk Byggeris medlemmer oplever i en række forskellige sammenhænge u hensigtsmæssige udfordringer vedrørende både Køre- hviletidsforordningen (EF 561/2006) og tilsvaren-	OK ift. de fem principper.	TBBM: Retsakten er køre- og hviletidsforordningens artikel 3, litra aa (tidligere artikel 13, litra d) – undtagelsesbestemmelsen, som i daglig tale kaldes "håndværkerreglen". I medfør heraf er køretøjer eller

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006

		(Køre- hviletidsbekendt-gørelsen).		<p>de takografforordningen (EU 165/2014). Den primære årsag hertil er, at reglerne oprindeligt er møntet på at sikre arbejdsforhold og trafiksikkerhed i forhold til professionelle chauffører. Desværre rammer reglerne også mange håndværksvirksomheder på trods af, at deres primære erhverv ikke er transport. Der eksisterer allerede også en undtagelse i forordningen (Art. 13 d), også kaldet håndværkerundtagelsen. Håndværkerundtagelsen er dog ikke tilstrækkelig omfattende, hvorfor mange håndværksvirksomheder alligevel udfordres af reglerne i deres daglige arbejde. På den baggrund vil Dansk Byggeri arbejde for, at færre håndværkere omfattes af reglerne.</p>	<p>kombinationer af køretøjer med en største tilladt totalvægt på ikke over 7,5 ton, der benyttes til transport af materiel, udstyr eller maskiner, som føreren benytter til udøvelsen af sit erhverv, og som kun benyttes inden for en radius af 100 km fra virksomhedens hjemsted, undtaget fra køre- og hviletidsreglerne, hvis kørslen af køretøjet ikke er førerens hovedaktivitet.</p> <p>På Færdselsstyrelsens hjemmeside findes "Vejledning om undtagelser fra køre- og hviletidsforordningen". Denne vejledning er udarbejdet med henblik på at give en ramme for forståelsen af rækkevidden af de enkelte undtagelser, herunder også "håndværkerreglen".</p> <p>På baggrund af et nabotjek med Tyskland indarbejdede Færdselsstyrelsen i denne vejledning en fortolkningsændring af "håndværkerreglen", som skulle finde anvendelse fra den 1. januar 2017. Fortolkningsændringen vedrørte begrebet "materiel", og efter ændringen vurderedes den danske fortolkning af begrebet at svare til</p>
--	--	------------------------------------	--	---	---

(Køre- hviletidsforordningen) er også blevet foreslået af Dansk Industri.

						<p>den tyske.</p> <p>Færdselsstyrelsen har endvidere i juni 2017 i samme vejledning tilføjet et nyt afsnit vedrørende "håndværkerreglen". Afsnittet vedrører forståelsen af følgende led i artikel 3, litra aa: "føreren benytter til udøvelsen af sit erhverv". Afsnittet er tilføjet for at præcisere, at transport mellem to erhvervsdrivende som led i en håndværksmæssig ydelse, hvor nogle af opgaverne forestås af underleverandører, kan være omfattet af "håndværkerreglen", og dermed være undtaget fra køre- og hviletidsreglerne.</p> <p>Færdselsstyrelsen finder ikke, at der herefter er grundlag for yderligere ændringer af den danske fortolkning af "håndværkerreglen", som vurderes at være i overensstemmelse med regeringens fem implementeringsprincipper.</p>
5.	<p><u>Blandt andet:</u> Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald</p> <p>&</p>	<p>BEK nr. 655 af 27. juni 2000: Bekendtgørelse om genanvendelse af restprodukter og jord til bygge- og Anlægsarbejder.</p>	<p>2000, men er senest blevet ændret i 2016.</p>	<p>Bekendtgørelsen har for så vidt angår jord væsentlige mangler, da den ikke omfatter jord forurenet med kulbrinter. Dansk Byggeri anbefaler, at regulering af jord udgår af bekendtgørelsen og erstattes af ny Jordflytningsbekendtgørel-</p>	<p>Nævnte bekendtgørelser (2) implementerer ikke EU-regulering. Bekendtgørelserne er udelukkende</p>	<p>MFVM: Hverken Restproduktbekendtgørelsen eller Jordflytningsbekendtgørelsen har ophæng i EU-regulering.</p> <p>Miljø- og fødevarerministeren har den 2. november 2016 som svar på MOF spm. 42 overfor Folketin-</p>

	<p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader</p>			<p>sen med generelle krav/vilkår for nyttiggørelse af jord.</p> <p>Derudover er bekendtgørelsen meget kompliceret opbygget, så den vanskeliggør regulering og efterlevelse. Den skaber forståelsesmæssige udfordringer og derved overflødigt bureaukrati i såvel den offentlige forvaltning som i virksomheder. En gennemskrivning og genopbygning af bekendtgørelsen kan derfor anbefales.</p> <p>Dernæst burde Restproduktbekendtgørelsen afgrænse sig til at regulere, hvad den angiver i § 1. Med de seneste ændringer omfatter restproduktbekendtgørelsen også regler for prøvetagning ved kilden og overfladen, jf. bilag 3. Dette er regler, der går forud for affaldsproduktionen og burde derfor være integreret i Affaldsbekendtgørelsen. En ulogisk placering af bygherrens og entreprenørens ansvar i en bekendtgørelse om anvendelsen af</p>	<p>nationalt fastlagt. Det er derfor ikke relevant at overveje, hvorvidt der sker overimplementering. Den tidligere melding om, at de fem principper er overholdt, beror på en fejlvurdering</p>	<p>get tilkendegivet, at der arbejdes på en række af de emner, som tages op i Dansk Byggeris høringsvar. Dette omfatter bl.a. grænseværdier for andre stoffer end PCB og at anmeldelsen af byggeaffaldet skal følge affaldet til første modtager.</p> <p>Når disse projekter er afsluttede, vil det give mening at vurdere, hvor reglerne om prøvetagning skal stå.</p> <p>Forventningen er at projektet om grænseværdier afsluttes primo 2019. Projektet om at anmeldelsen af byggeaffaldet skal følge affaldet, bliver en del af Strategien for Cirkulær økonomi. Udmøntningen af strategien vil ske løbende.</p> <p>I erkendelse af at reguleringen er svært tilgængelig, har Miljøstyrelsen den 20. december 2018 offentliggjort en vejledning i reglerne om håndtering af byggeaffald.</p> <p>Miljøstyrelsen har ligeledes tilkendegivet, at det formentlig ville lette efterlevelsen og håndhævelsen af reglerne at samle reglerne om jord, om byggeaffald og om restprodukter i hver sin bekendtgørelse. Der vil blive taget stilling</p>
--	--	--	--	---	---	--

				<p>restprodukter, jord og bygge- og anlægsaffald, vil med risiko forblive skjult for disse aktører. Bilag 3 kunne derfor med rette lægges over i affaldsbekendtgørelsen, som disse aktører med større sandsynlighed vil benytte, i en forståelse af deres rammebetingelser.</p> <p>Dansk Byggeri har udarbejdet et høringssvar til forslag til ændring af hele bekendtgørelsen som blev fremsendt til Miljøstyrelsen 30. juni 2015. Forslag til ændringer kan med fordel implementeres.</p>		<p>til en sådan opsplitning i forbindelse med opfølgningen på forhandlingerne af Forsyningsstrategien, som bl.a. omfatter reguleringen af jord.</p> <p>Regeringen arbejder fortsat på at få gennemført forslagene på affaldsområdet i medfør af Forsyningsstrategien.</p>
--	--	--	--	---	--	---

Dansk Industri

Nummer (Prioritering)	Relevant EU-retsakt	Relevant dansk retsakt	Tidspunkt for implementering	Begrundelse for udvælgelse (Evt. med afsæt i regeringens 5 principper)	Vurdering i forhold til de fem principper	Ministeriernes bemærkninger
6.	Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem.	Lov om merværdiafgift (momsloven). LBK. nr. 760 af 21. juni 2016.	2007.	Momsloven udgør den 4. største administrative byrde for danske virksomheder og indeholder administrative byrder for ca. 1,1 mia. kr., jf. AMVAB-	OK ift. de fem principper.	SKM: Skatteministeriet har til stadighed stort fokus på mulighederne for at mindske administrative byrder for virksomhederne på momsområdet.

			<p>målingerne. Momsreglerne berører stort set alle virksomheders transaktioner uanset om der sælges varer eller services, hvorfor selv små forenklinger pr. transaktion vil have en stor betydning.</p> <p>Den danske lov er en harmonisering af EU-reglerne navnlig momssystemdirektivet (direktiv nr. 2006/112/EF). Der er dog fortsat et nationalt råderum til at skabe forenklinger. En del af forenklingerne kan skabes ved at forbedre og simplificere de digitale løsninger. Nogle tiltag kræver dog en forenkling af lovreglerne, således, at de dels er egnede til digitalisering, og dels er enklere for virksomhederne at forstå.</p> <p>Herudover er der i forbindelse med nye initiativer på området mulighed for at påvirke EU-reglerne i en mere erhvervsvenlig retning. EU-Kommissionen præsenterede således i 2016 en omfattende</p>	<p>Visse EU- regler giver medlemsstaterne mulighed for selv at fastsætte detaljerede regler - fx regler om fakturering, krav til oplysninger ved momsangivelse, opbevaring af data mv.</p> <p>Skatteministeriet anerkender, at EU-reglerne på flere områder åbner for, at der kan fastsættes forskellige nationale regler og krav, hvilket øger byrderne for alle virksomheder med grænseoverskridende EU-handel.</p> <p>I forbindelse med Kommissionens forslag om modernisering af momsreglerne for grænseoverskridende salg af varer og ydelser til forbrugere er dele af disse regler blevet ændret. Skatteministeriet har i tråd med IR's anbefaling om at påvirke EU-reglerne i en mere erhvervsvenlig retning arbejdet for, at der fastsættes harmoniserede og enkle regler. Dette har bl.a. resulteret i, at virksomhederne i øget omfang kan anvende hjemlandets regler i forbindelse med EU-handel, uanset at selve momsens skal betales i forbrugers land. Allerede med virkning fra 1. januar 2019 vil virksomheder, der anvender One Stop Shop, kunne anvende hjemlandets fak-</p>
--	--	--	---	---

			<p>momshandlingsplan, hvor der lægges op til at ændre grundlæggende på momsreglerne i EU.</p> <p>Der henvises i den forbindelse til Implementeringsrådets vedtagne anbefalinger om tidlig interessevaretagelse (nr. 7 og 8) af 24. februar 2016 om moms og momshandlingsplanen. I anbefalingerne er der fokus på, at Danmark arbejder for en forenkling af momsreglerne.</p>	<p>turaregler. Desuden indføres en fælles EU-bagatelgrænse på 75.000 kr. (10.000 euro) i årlig omsætning af elektroniske ydelser mv. til forbrugere i andre EU-lande, således at små virksomheder med salg under grænsen kan vælge at anse salget for nationalt salg i stedet for salg til de andre lande.</p> <p>Skatteministeriet finder det vigtigt, at det nuværende One Stop Shop system for visse ydelser udvides så meget som muligt, så virksomhederne i eget hjemlands system kan angive og betale moms af alt salg til andre EU-lande. En sådan udvidelse er blevet vedtaget, således at alt grænseoverskridende salg til forbrugere af både varer og ydelser, hvor moms skal betales i et andet EU-land end der, hvor virksomheden er etableret, fra 1. januar 2021 kan ske gennem One Stop Shop. Den ovennævnte 10.000 EUR grænse vil fra 2021 også gælde varesalg. Fra samme tidspunkt ophæves momsfritagelsen for vareimport fra tredjelande på varer med en værdi under 80 kr., hvilket vil gavne EU-virksomheders konkurrenceforhold.</p>
--	--	--	--	---

						<p>Kommissionen er endvidere kommet med forslag til ændrede momsregler for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), momssatser samt "det endelige momssystem. SKM vil i alle disse forhandlinger arbejde for løsninger, der giver erhvervslivet færrest mulige byrder.</p> <p>For så vidt angår digitale løsninger er SKATs TastSelv system for momsangivelse et eksempel på en digital let løsning for virksomhederne.</p> <p>Generelt kan anføres, at der fra dansk side i forbindelse med forhandlingerne om ændringer af EU's momsregler, arbejdes for, at der vælges løsninger med så få administrative byrder som muligt, uden at formålene med forslagene kompromitteres.</p>
7.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 (REACH-forordningen) ² ,		REACH trådte i kraft 1. juni 2007, og implementeres trinvist over 15 år.	EU-retsakten i sig selv er bebyrdende og er ofte fremhævet som én af de mest byrdefulde retsakter i EU. Reglerne rammer alle virksomheder, der producerer,	OK ift. de fem principper.	MFVM: REACH-forordningen er, som alle andre forordninger, direkte gældende i medlemslandene, og der er således ikke nogen særskilt dansk implementering heraf udover at fastlægge, hvem der i Danmark udfører de opgaver, som

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 (REACH-forordningen) er også blevet foreslået af Dansk Erhverv.

	<p>navnlig godkendelsesordningen (afsnit VII og bilag XIV).</p>		<p>importerer, markedsfører eller bruger kemiske stoffer eller blandinger.</p> <p>Et stof kan komme på listen over stoffer, der kræver godkendelse efter REACH, jf. bilag XIV i forordningen. Godkendelse efter REACH er en meget omfattende og tung proces. De virksomheder, der har ansøgt om godkendelse, beretter om en meget arbejdskrævende og langvarig proces. De direkte omkostninger ved udarbejdelse af en ansøgning ligger typisk på omkring 2-3 mio. kr.</p> <p>Godkendelsen er tidsbegrænset, og myndighederne har givet godkendelser på 4, 7 og i enkelte tilfælde 12 år. Den tidsbegrænsede godkendelse er med til at skabe usikkerhed for virksomhederne i forhold til deres langsigtede strategi mht. muligheden for at anvende stofferne i fremtiden.</p> <p>De korte godkendelsesperioder står i skarp kontrast</p>	<p>forordningen tildeler de kompetente myndigheder, og hvem der i Danmark fører tilsyn med reglerne.</p> <p>Godkendelsesordningen blev oprettet med henblik på at sikre, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer (inkl. kræftfremkaldende, reproduktions-skadelige og særligt miljøfarlige stoffer) er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Proceduren for virksomhederne for at søge Kommissionen om - og for Kommissionen til at tildele -en godkendelse til fortsat markedsføring og brug af prioriterede særligt problematiske stoffer er fastsat i forordningen.</p> <p>Både Kommissionen, Kemikalieagenturet og medlemslandene yder vejledning og praktisk hjælp til virksomheder, som har behov for at søge om godkendelse til fortsat markedsføring eller brug af særligt problematiske stoffer. Danmark deltager aktivt i dette arbejde bl.a. med under nærmere definerede betingelser at muliggøre længere godkendelsesperioder</p>
--	---	--	---	--

			<p>til de tidshorisonter, som udviklingen af nye produkter tager. Det er ligeledes et stort problem inden for brancher og produktområder, hvor der er tale om, at produkterne er omfattet af godkendelseskrav under anden lovgivning eller omfattet af særlige patentforhold. Dette gælder f.eks. inden for fremstilling af lægemidler.</p> <p>Godkendelsesordningen skaber en skarp konkurrenceforvridning mellem EU-lande og ikke-EU-lande, idet kravet om godkendelse ikke gælder for virksomheder uden for EU.</p>	<p>end de anførte op til 12 år perioder, som Kommissionen hidtil har vedtaget.</p> <p>Det bemærkes, at Kommissionen i alle tilfælde har givet en godkendelse til anvendelser, hvor der ikke findes tilgængelige egnede alternativer, og hvor risici enten er tilstrækkeligt kontrolleret, eller hvor de socioøkonomiske fordele opvejer risici. Kommissionen har fået gennemført en undersøgelse af effekten af godkendelsesordningen, som blev offentliggjort i november 2017.</p> <p>Risici for konkurrenceforvridning mellem EU-lande og ikke-EU-lande var kendt, da lovgiver vedtog REACH-forordningen i 2006. I forbindelse med Kommissionens igangværende gennemgang af REACH har Danmark fremført, at Kommissionen bør indføre tiltag mod import af produkter indeholdende særligt problematiske stoffer, som ikke må anvendes til dette formål i EU.</p> <p>Kommissionen har i sin afrapportering af gennemgangen af REACH-forordningen medtaget denne problemstilling, og det diskuteres nu med medlemslandene</p>
--	--	--	--	---

						hvordan problemstillingen kan håndteres uden at ændre forordningen. Tidspunkt for Kommissionens afrapportering vides på nuværende tidspunkt ikke.
8.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006 (Køre- hviletidsforordningen) ³ .	Færdselsloven. LBK. nr. 38 af 5. januar 2017.	11. april 2007.	<p>Retsakten er udvalgt, fordi EU-reglerne i sig selv er særdeles byrdefulde, hvilket fremgår dels af AM-VAB-målinger, samt i EU-Kommissionens måling af de 100 mest byrdefulde regler for SMV'er i EU.</p> <p>Reglerne stiller overordnet set krav til en chaufførs maksimale køretid, pauser og hviletid. Reglerne rammer stort set alle køretøjskombinationer over 3,5 tons tilladt totalvægt. Der er tale om ca. 5.500 virksomheder med bus- eller godstilladelse, samt industrivirksomheder, håndværkere mv., der benytter bus eller lastbil.</p> <p>Omkostningerne til compliance er betydelige for virksomhederne. Det gælder i forhold til kørselsplanlæg-</p>	OK ift. de fem principper.	<p>TBBM: Formålet med køre- og hviletidsforordningen er at harmonisere vilkårene for konkurrencen mellem de forskellige former for vejtransport og at forbedre arbejdsvilkårene og færdselssikkerheden.</p> <p>Da der er tale om en forordning, er køre- og hviletidsforordningens regler umiddelbart gældende i Danmark. Danmark (og de øvrige medlemslande) kan derfor ikke vedtage nationale regler, der afviger fra reglerne i køre- og hviletidsforordningen, medmindre der er givet adgang hertil i selve køre- og hviletidsforordningen.</p> <p>I færdselsloven (lovbekendtgørelse nr. 38 af 5. januar 2017) bestemmes det, at transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte bestemmelser om gennemførelsen, anvendelsen og kontrol med overholdelsen af bl.a. køre- og hviletidsforordningen og om</p>

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006 (Køre- hviletidsforordningen) er også foreslået af Dansk Byggeri.

				<p>ning, datahåndtering, uddannelse mv. Eksempelvis må virksomheder sende chauffører ud til lastbiler, hvis den enkelte chauffør løber tør for køretid, som følge af trængsel eller trafikuheld, der betyder, at lastbiler sidder fast i trafikken.</p>	<p>fravigelse af reglerne i bl.a. køre- og hviletidsforordningen, i det omfang, forordningen giver adgang hertil.</p> <p>Ved bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport (køre- og hviletidsbekendtgørelsen) er der fastsat sådanne nationale regler.</p> <p>I køre- og hviletidsbekendtgørelsen er alle de undtagelser, som køre- og hviletidsforordningen giver mulighed for, blevet indført i national ret.</p> <p>Færdselsloven er senest ændret i ved lov nr. 697 af 8. juni 2017 om ændring af færdselsloven. Formålet med lovændringen var at revidere og forenkle sanktionssystemet på køre- og hviletidsområdet, herunder gøre sanktioneringen mere proportional.</p> <p>Færdselsstyrelsen finder ikke, at der er grundlag for ændring af den danske gennemførelse af forordningen, hvor de undtagelsesmuligheder, som er indeholdt i forordningen, allerede er udnyttet i Danmark. Gennemførelsen vurderes derfor at være i overensstem-</p>
--	--	--	--	---	--

						melse med regeringens fem implementeringsprincipper.
9. (samme forslag som forslag nr. 16)	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald (Transportforordningen).	Bekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2014 om overførsel af affald og overførsel af brugt elektrisk og elektronisk udstyr.	2007.	<p>EU-forordningen er en ekstremt kompliceret regulering, som i sig selv er meget bebyrdende. Derudover er der mulighed for at administrere forordningens regler mere erhvervsvenligt i Danmark.</p> <p>Alle virksomheder, der importerer eller eksporterer affald er omfattet af forordningens regler. I 2014 producerede vi i Danmark ca. 11,74 mio. tons affald, når jord ikke medregnes. 2,37 mio. tons heraf eksporteres. Desuden importeres 1,38 mio. tons affald.</p> <p>Den danske administrationspraksis vedrørende EU's forordning om overførsel af affald, herunder regelsættet om overførselsnotifikationer og sikkerhedsstillelse, er mere restriktiv i Danmark end i de fleste øvrige europæiske lande. Det er derfor væsentligt dyrere for danske virksomheder - end det er for an-</p>	OK ift. de fem principper.	<p>MFVM: Der er i regi af Taskforce for Øget Ressourceeffektivitet og Implementeringsudvalget gennemført en analyse, herunder nabotjek, af den danske administration af EU-reglerne med henblik på at identificere mulige administrative og økonomiske lettelser for danske virksomheder. En række initiativer er på baggrund heraf blevet implementeret.</p> <p>Resultater fra arbejdet vil endvidere danne baggrund for det danske indspil til EU-Kommissionens kommende revision af Transportforordningen i 2020.</p> <p>MFVM vurderer, at de fem principper er overholdt.</p>

				<p>dre europæiske virksomheder - at få afsat affald til genanvendelsesanlæg i EU. Gebyrbetalingen for sagsbehandlingen er høj. Samtidig fortolkes dokumentationskrav m.v. meget byrdefuldt.</p> <p>Den danske administration af EU-reglerne bør analyseres med henblik på identifikation af samtlige mulige administrative og økonomiske lettelser for danske virksomheder.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

Landbrug og Fødevarer

Nummer (Prioritering)	Relevant EU-retsakt	Relevant dansk retsakt	Tidspunkt for implementering	Begrundelse for udvælgelse (Evt. med afsæt i regeringens 5 principper)	Vurdering i forhold til fem principper	Ministeriernes bemærkninger
10.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissio-	Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (BEK nr. 1517 af 7. december 2016).	2013.	Indeholder rammerne for miljøgodkendelse af listevirksomheder og berører alle større industrivirksomheder. Reglerne udgør en væsentlig byrde, særligt i forbin-	OK ift. de fem principper.	MFVM: Reglerne om regelmæssig revurdering for bilag 1-virksomheder følger af godkendelsesbekendtgørelsen, hvorefter godkendelser skal revurderes, når EU-Kommissionen har offentliggjort

	ner.			<p>delse med jævnlige revurderinger af eksisterende miljøgodkendelser.</p> <p>Det er væsentligt at sikre beskyttelsen af miljøet, men reglerne er særdeles rigide og stiller en lang række krav, som ikke nødvendigvis medfører mere miljø for pengene.</p> <p>Særligt for fødevarer virksomheder er reglerne begrænsende, da fødevarer virksomheder ofte har behov for at ændre i produktionen for at tilpasse sig det internationale marked – her udgør reglerne typisk et væsentligt forsinkende element i omstillingen i virksomheden.</p>	<p>en BAT-konklusion, jf. § 40, stk. 1, og mindst hvert 10. år for virksomheder, som ikke er omfattet af BAT-konklusioner, jf. § 41, stk. 1. Virksomheder omfattet af den regelmæssige revurdering efter § 41, stk. 1 skal dog revurderes første gang efter 8 år, jf. § 41, stk. 1, 3. pkt.</p> <p>IE-direktivets art. 21 indeholder bestemmelser om, at godkendelser regelmæssigt skal tages op til revurderinger, hvilket Rådet i en udtalelse har konkretiseret til ca. 10 år, samt at godkendelser bl.a. skal revurderes, når der offentliggøres BAT-konklusioner.</p> <p>Miljøstyrelsen har i dialog med erhvervets organisationer fokus på at undersøge mulighederne for at give mere rummelige miljøgodkendelser, således at virksomhederne kan foretage flere ændringer uden krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Godkendelsesvejledningen er blevet udvidet med eksempler på, hvordan man kan fastsætte mere rummelige vilkår i miljøgodkendelserne. Der gennemføres en yderligere vejledningsindsats, herunder udbygning af godkendelsesvejledning, der udsendes i ekstern høring i starten</p>
--	------	--	--	--	--

						af 2019, og som offentliggøres på mst.dk i 2019 MFVM vurderer, at de fem principper er overholdt.
--	--	--	--	--	--	--

Dansk Erhverv

Nummer (Prioritering)	Relevant EU-retsakt	Relevant dansk retsakt	Tidspunkt for implementering	Begrundelse for udvælgelse (Evt. med afsæt i regeringens 5 principper)	Vurdering i forhold til fem principper	Ministeriernes bemærkninger
11.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 (REACH-forordningen) ⁴ .	BEK nr. 815 af 26/08/2009.	Løbende siden 2007, sidste registrerings-dead-line træder i kraft i 2018.	Den danske implementering udnytter ikke fleksibiliteten i forordningen og fastsætter i nogle tilfælde strengere krav, end hvad der er nødvendigt for at opfylde forordningen. Dette er i særdeleshed tilfældet med oprettelsen af det særskilte danske nanoregister.	Ikke i harmoni med de fem principper – der tages initiativ.	MFVM: REACH-forordningen er, som alle andre forordninger, direkte gældende i medlemslandene, og der er således ikke nogen særskilt dansk implementering heraf udover at fastlægge, hvem der i Danmark udfører de opgaver, som forordningen tildeler de kompetente myndigheder, og hvem der i Danmark fører tilsyn med reglerne. Nanoregisteret blev oprettet ved bekendtgørelse nr. 644 af 13. juni 2014 med henblik på at skaffe oplysninger om <i>produkter</i> på det danske marked, som indeholder nanomaterialer, der kan frigives

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 (REACH-forordningen) er også blevet foreslået af Dansk Industri

					<p>under normal eller med rimelighed forventet brug af produkterne. Registeret tjener således et andet formål end REACH, som med hensyn til registrering omfatter registrering af kemiske <i>stoffer</i> og <i>ikke registrering af produkter</i>, og registret implementerer derfor ikke REACH.</p> <p>For så vidt angår de danske særegler om nanoregistret vurderes de fem principper ikke overholdt. På anbefaling af Implementeringsrådet er der gennemført et nabotjek af andre landes nanoregistre. Nabotjekket blev afrapporteret i januar 2018 og på den baggrund har Implementeringsudvalget besluttet, at registret skal nedlægges, og at beslutningen forinden skulle drøftes med aftaleparterne bag Fælles Kemiindsats 2018-2021.</p> <p>Der er ikke opnået enighed hos aftaleparterne bag Fælles Kemiindsats 2018-2021 og derved ikke politisk opbakning til nedlæggelse af registret. Der foretages derfor en række supplerende undersøgelser, hvor der ses på, om formålet med det danske nanoproduktregister kan opfyldes af nye aktiviteter i Danmark og på euro-</p>
--	--	--	--	--	---

						pæisk plan. Undersøgelserne pågår i øjeblikket og forventes færdiggjort primo 2019.
12.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1223/2009 af 30. november 2009 (Kosmetikforordningen).	BEK nr. 803 af 21/06/2013 og BEK nr. 1217 af 11/10/2013.	2013.	Den danske implementering fastsætter strengere krav, end hvad der er nødvendigt for at opfylde forordningen, og bekendtgørelse 1217 indeholder danske særregler.	Ikke i harmoni med de fem principper – evt. handling kræver ny politisk stillingtagen.	MFVM: Kosmetikbekendtgørelsen (BEK nr. 803 af 21. juni 2013) indeholder udover administrative bestemmelser, bestemmelser om straf og ikrafttræden - alene bestemmelser om mærkning og sprogkrav. Kosmetikforordningen overlader til medlemsstaterne at fastsætte bestemmelser om mærkning af kosmetiske produkter, der ikke er færdigpakkede, der indpakkes på stedet på købers begæring eller med henblik på øjeblikkeligt salg og på hvilket sprog mærkning af kosmetiske produkter skal fremgå på. Danmark har gennemført forordningens bestemmelser ved at stille krav om, at den ansvarlige markedsfører i Danmark skal mærke produkterne efter forordningens regler umiddelbart efter hjemtagningen på lager og at mærkning skal fremgå på dansk. Disse mærknings- og sprogkrav er efter Miljøstyrelsens opfattelse ikke udtryk for strengere krav, end hvad der er nødvendigt, men en gennemførelse af forordningens bestemmelser. Danmark indførte i 2011 et midler-

						<p>tidigt forbud fastsat i BEK nr. 1217 af 11. oktober 2013 mod at anvende propylparaben, butylparaben, isopropylparaben, isobutylparaben og salte heraf i produkter til børn under 3 år. Disse nationale regler følger ikke de fem principper. Herefter blev kosmetikforordningen ændret således, at anvendelsen af visse parabener i kosmetiske produkter blev forbudt og/eller begrænset i kosmetiske produkter. Sammenlignet med de danske regler udgør disse dog en svækkelse af forbrugersikkerheden ift. børn under 3 år. Hvis Danmark i overensstemmelse med kosmetikforordningens særlige bestemmelse om midlertidige nationale regler modtager en henvendelse fra Kommissionen om, at de danske regler ikke er berettigede, skal Danmark ophæve disse, med mindre der er ny dokumentation, der viser at reglerne er berettigede. Danmark har ikke modtaget en sådan henvendelse fra Kommissionen.</p>
13.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF af 18. juni 2009 (Legetøjsdirektivet).	BEK nr. 1116 af 12/12/2003, LOV nr. 1262 af 16/12/2009, BEK nr. 337 af 29/03/2010,	2009 og løbende ændringer.	Den danske implementering fastsætter strengere krav, end hvad der er nødvendigt for at opfylde forordningen og udvider anvendelsesområdet.	OK ift. de fem principper.	EM: Sikkerhedsstyrelsen vurderer ikke, at der er tale om overimplementering af legetøjsdirektivet ved legetøjsbekendtgørelsen. Direktivet er implementeret meget tekstnært i

		BEK nr. 338 af 29/03/2010 og BEK nr. 309 af 03/04/2017.				bekendtgørelsen og anvendelsesområderne for direktiv og bekendtgørelse er identiske. Sikkerhedsstyrelsen har været i dialog med Dansk Erhverv, som har oplyst, at de ikke længere har legetøjsdirektivet som et opmærksomhedspunkt.
14.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 – senest ændret med forordning 2016/918, samt direktiv 2014/27 (CLP- forordningen).	BEK nr. 512 af 17/05/2011, BEK nr. 627 af 04/05/2015, BEK nr. 625 af 04/05/2015, BEK nr. 1793 af 18/12/2015, BEK nr. 1795 af 18/12/2015, BEK nr. 624 af 04/05/2015.	2011 og løbende som forordningen ændres.	Den danske implementering indeholder danske særregler og går videre, end hvad der er nødvendigt for at leve op til forordningen.		Det er efterfølgende oplyst, at bemærkningen er trukket tilbage.
15.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 (Forbrugerrettighedsdirektivet).	Købeloven: 2013/1 LSV 40.	2003, senest ændret i 2013.	Den danske implementering og håndhævelse indfører en egentlig returret for brugte varer, hvilket går videre, end hvad der er nødvendigt for at leve op til direktivet.	OK ift. de fem principper.	JM: Forbrugeraftalelovens § 25, stk. 5 er en implementering af forbrugerrettighedsdirektivet art. 14, stk. 2. Det er Justitsministeriets vurdering, at forbrugerrettighedsdirektivet art. 14, stk. 2, giver forbrugerne en egentlig returret for brugte varer. Dette følger også af betragtning 47 i direktivet. Forbrugerrettighedsdirektivet er udtryk for totalharmonisering.

					<p>Ordlyden af forbrugerftaleloven § 24, stk. 5 er – så vidt muligt – den samme som ordlyden af direktivets artikel 14, stk. 2.</p> <p>JM mener derfor ikke, at forbrugerftaleloven går videre end nødvendigt for at gennemføre forbrugerrettighedsdirektivet art. 14, stk. 2.</p> <p>JM er bekendt med, at Sverige også er af den opfattelse, at art. 14, stk. 2 indebærer en egentlig returret for brugte varer.</p> <p>JM er bekendt med, at Dansk Erhverv mener, at bestemmelsen er udtryk for en overimplementering, <u>hvis</u> værdiforringelsen af brugte varer skal beregnes efter B2C-priser. Der findes dog hverken dansk retspraksis eller praksis fra EU-domstolen vedrørende beregningen af værdiforringelsen. På den baggrund vurderes der ikke at være tale om overimplementering.</p> <p>JM kan oplyse, at Europa-Kommissionen den 11. april 2018 fremlagde pakken "A New Deal for Consumers", der bl.a. skal modernisere EU's forbrugerbeskyttelsesregler.</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>Europa-Kommissionens pakke indeholder bl.a. to direktivforslag på forbrugerområdet. Det ene direktivforslag (ændringsdirektivet) indeholder bl.a. forslag om at ophæve reglen i forbrugerrettighedsdirektivet om returret for brugte varer ved fjernsalg, hvis forbrugeren har brugt varen mere, end hvad forbrugeren ville kunne have gjort i en fysisk butik. Fra dansk side ser man positivt på dette forslag.</p> <p>Direktivforslaget behandles i øjeblikket i Rådet. Det er derfor endnu uvist hvornår, og i hvilket omfang, forslaget kan forventes vedtaget.</p>
16. Samme forslag som forslag nr. 9)	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 (Transportforordningen).	BEK nr. 132 af 06/02/2014.	2007, senest ændret i 2014.	Den danske implementering går videre, end hvad der er nødvendigt for at leve op til forordningen og omkostningerne til registrering i Danmark er uforholdsmæssigt høje.	OK ift. de fem principper.	<p>MFVM:</p> <p>Der er i regi af Taskforce for Øget Ressourceeffektivitet og Implementeringsudvalget gennemført en analyse, herunder nabotjek, af den danske administration af EU-reglerne med henblik på at identificere mulige administrative og økonomiske lettelser for danske virksomheder. En række initiativer er på baggrund heraf blevet implementeret.</p> <p>Resultater fra arbejdet vil endvidere danne baggrund for det danske</p>

						<p>indspil til EU Kommissionens kommende revision af Transportforordningen i 2020.</p> <p>MFVM vurderer, at de fem principper er overholdt.</p>
17.	<p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 (Direktivet om betalings-tjenester).</p>	<p>Betalingstjenesteloven (LBK nr. 613 af 24/04/2015).</p>	2015.	<p>Den danske implementering indeholder danske særregler og går videre, end hvad der er nødvendigt for at leve op til direktivet</p>	<p>Ikke i harmoni med de fem principper – der tages initiativ.</p>	<p>EM: Implementeringsrådet har i foråret 2016 påpeget, at man ønsker pligten til at modtage kontanter (kontantreglen) samt de danske særregler vedr. brug af betalingsdata ophævet. Implementeringsrådet ønskede endvidere, at tilladelsespligten for betalingsinstrumenter med begrænset anvendelse (benzinkort, etc.) blev afskaffet. Det antages, at IR henviser til disse forhold.</p> <p>På baggrund af Implementeringsudvalgets behandling af implementeringen af det andet betalingstjenstedirektiv (PSD2) 22. september 2016 fremsatte regeringen i marts 2017 et lovforslag, der lemper kontantreglen og de danske særregler for brug af betalingsoplysninger. Tilladelsespligten for betalingsinstrumenter med begrænset anvendelse blev foreslået afskaffet. Folketinget vedtog i juni 2017 lovforslaget med visse justeringer til reglerne om brug af betalingsdata. Folketinget lagde i</p>

						<p>disse tilfælde vægt på en række forbrugerbeskyttende elementer, som til en vis grad derfor er blevet opretholdt.</p> <p>Kontantreglen skal ifølge loven revideres i Folketingssamlingen 2020-2021, og Erhvervsministeren har givet tilsagn om at igangsætte en evaluering af effekten af de nye regler for brug af betalingsdata i 2020.</p>
18.	Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 (Forordningen om transport af dyr).	BEK nr. 1729 af 21/12/2006.	2006.	Den danske implementering går videre, end hvad der er nødvendigt for at leve op til forordningen, dette gælder i særdeleshed omkring bødestørrelser.	OK ift. de fem principper.	<p>MFVM: <u>Transportforordningen</u> Reglerne om transport af dyr findes i bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport (transportbekendtgørelsen) og Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport mv. (transportforordningen). Transportbekendtgørelsen fastsætter supplerende regler, som præciserer transportforordningen.</p> <p>Transportforordningen fandt anvendelse fra den 5. januar 2007 og erstattede Rådets direktiv 91/628 af 19. november 1991 om beskyttelse af dyr under transport, som ændret ved Rådets direktiv 95/29 af 29. juni 1995 (transportdirektivet).</p>

						<p>Justitsministeriet, som havde dyrevelfærd under sit ressortområde, implementerede transportdirektivet ved bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport. Denne bekendtgørelse blev efterfølgende ændret ved bekendtgørelse nr. 734 af 13. juli 2005, og senere ved bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 i forbindelse med transportforordningens ikrafttræden.⁵</p> <p>En række vedtagne folketingsbeslutninger⁶ og et efterfølgende pålæg fra Retsudvalget, udsprunget af regeringens handlingsplan for bedre dyrevelfærd fra 2002, indgik i implementeringen.</p> <p>I december 2011 overgik dyrevelfærd under transport til Miljø- og Fødevareministeriets ressortområde.</p> <p>Transportbekendtgørelsens regler er fastsat i overensstemmelse</p>
--	--	--	--	--	--	--

⁵ Om overgangen fra transportdirektivet til transportforordningen har EU-Domstolen fastslået, at det ikke i relation til medlemsstaternes skønsmålinger til at fastsætte supplerende national lovgivning gør nogen forskel, at området nu var reguleret ved en forordning. Det vil sige at medlemsstaterne med transportforordningen har samme skønsmåling til at fastsætte supplerende national lovgivning, som medlemsstaterne var tillagt ved transportdirektivet, jf. sag C-316/10, Danske Svineproducenter. Der var tale om et præjudicielt spørgsmål, forelagt af vestre Landsret i forbindelse med en retssag, som verserede på tidspunktet for overgangen.

⁶ B 62, B 67 og B 82

					<p>med de videnskabelige anbefalinger, som gav anledning til udstedelsen af transportforordningen⁷. I august 2017 fandt Højesteret, at transportbekendtgørelsens regler vedrørende arealkrav og indvendig højde for svin, som supplerer transportforordningen, ikke er i strid med transportforordningen⁸. I relation til inspektionshøjde har Fødevareministeriet taget bekræftende til genmæle på, at reglen i sin daværende form var ulovlig. Reglen er ikke håndhævet siden 2011, mens det undersøges, hvorvidt der skal træde en anden regel i stedet.</p> <p><u>Bødestørrelser:</u> Det fremgår af transportforordningen, at medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af denne forordning, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre deres iværksættelse. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.</p> <p>Det fremgår af transportbekend-</p>
--	--	--	--	--	--

⁷ Udtalelse af 11.marts 2002 vedtaget af EU' s Videnskabelige Komite for Dyrs Sundhed og Trivsel (EFSA)

⁸ Højesterets dom i sag 27/2015, afsagt den 31. august 2017.

					<p>gørelsen, at strafferammen for overtrædelse af bekendtgørelsen er bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. § 35.</p> <p>Det skal bemærkes, at der i forbindelse med overtrædelse af transportbekendtgørelsen ofte samtidig vil være forhold, der kan straffes efter reglerne i dyreværnsloven. I disse sager vil der derfor rejses tiltale både for overtrædelse af dyreværnsloven og for transportforordningen.</p> <p>Det fremgår af forarbejderne til den seneste strafskærpelse af dyreværnsloven, som gennemført ved lov nr. 530 af 6. juni 2007, at visse minimumsstrafpositioner skal anvendes, for så vidt angår overtrædelser begået af transportører.</p> <p>Minimumsstrafpositionerne er udmøntet i Rigsadvokatens meddelelse nr. 2/2008, hvor bødeniveauerne for transportørers 1. gangs og 2. gangs overtrædelse af reglerne er angivet.</p> <p>MFVM vurderer på det foreliggende grundlag, at de fem principper er overholdt. MFVM vurderer, at der ikke er grundlag for at konkludere, at der væsentlige forskelle i</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>den danske implementering, set i forhold til andre EU-lande.</p> <p>I forhold til bødestørrelse skal det dog bemærkes, at der på baggrund af en anbefaling fra Implementeringsrådet, vil blive gennemført et mindre nabotjek af bødestørrelse og praksis vedr. overtrædelse af reglerne om <i>transport af ikke-transportegnede dyr</i> i sammenlignelige lande. Nabotjekket forventes gennemført inden udgangen af første kvartal 2019.</p>
19.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 517/2014 af 16. april 2014 (Forordningen om flourholdige drivhusgasser).	Bekendtgørelse nr. 9 af 7. januar 2016 om regulering af visse industrielle drivhusgasser.	2016.	Den nævnte bekendtgørelse indeholder en dansk særregel og udvider anvendelsesområdet.	Ikke i harmoni med de fem principper – evt. handling kræver ny politisk stillingtagen.	<p>MFVM: Bek. 9/2016 er ophævet og erstattet af ny bekendtgørelse 525 af 21. maj 2017. Anvendelsesområdet er i den nye bekendtgørelse ændret til ikke at omfatte visse typer HFO'er, hvilket bringer bekendtgørelsen på linje med forordningen. Ændringen er foretaget på baggrund af en henvendelse fra EU-Kommissionen i en såkaldt EU-Pilotsag. EU-Kommissionen har den 9. oktober 2017 accepteret det danske svar (herunder om bekendtgørelsens ændrede anvendelsesområde) og lukket EU-Pilotsagen.</p> <p>I forbindelse med MFVM's overimplementeringscreening i 2016,</p>

						<p>udgik bekendtgørelsen idet den daværende miljø- og fødevareminister Eva Kjer Hansen besluttede, at bekendtgørelsen skulle opretholdes.</p> <p>Den danske særregel blev således opretholdt. I foråret 2017 behandlede IU endvidere en indstilling fra IR om at ophæve bekendtgørelsen med henvisning til at ophæve den danske særregel. IU besluttede imidlertid at opretholde bekendtgørelsen, bl.a. med henvisning til dens betydning for det danske klimaregnskab.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Finans Danmark

Nummer (Prioritering)	Relevant EU-retsakt	Relevant dansk retsakt	Tidspunkt for implementering	Begrundelse for udvælgelse (Evt. med afsæt i regeringens 5 principper)	Vurdering i forhold til de fem principper	Ministeriernes bemærkninger
20.	<p>Kapitalkravsforordningen (CRR) artikel 129 (575/2013 af 26. juni 2013)</p> <p>(Tidligere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2206/48/EF om</p>	<p>Lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.- § 33d, stk. 1</p>	Juli 2007	<p>I Danmark stilles krav om en krone for krone afdækning, hvis lånet ligger ud over lånegrænsen på 80 pct. og 60 pct. for henholdsvis boliger og erhvervsejendomme.</p> <p>Den løbende LTV-overvågning er et helt cen-</p>	OK ift. de fem principper.	<p>EM: Der er ikke tale om overimplementering.</p> <p>I 2007 blev et nyt kapitalkravsdirektiv (2006/48/EF) implementeret. Et element i direktivet var et krav om, at lånegrænserne løbende skal være overholdt for udlån finansieret</p>

	<p>adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut)</p>			<p>tralt element i realkreditinstituttets risikostyring, men den ekstra sikkerhed, der er behov for ved en LTV-overskridelse, bør være fastlagt under hensyntagen til sikkerheden i realkreditmodellen. Det er ikke tilfældet med krone for krone afdækningen.</p> <p>Kravet har under faldende ejendomspriser medført, at realkreditinstitutterne har tilført betydelige mængder ekstra sikkerhed. Det er i vidt omfang sket ved at udstede junior covered bonds eller seniorgæld med deraf følgende omkostninger.</p>	<p>med såkaldt særligt sikre obligationer.</p> <p>Direktivkravet afveg fra de på daværende tidspunkt gældende regler i Danmark, hvor lånegrænsen alene skulle være overholdt på bevillingstidspunktet.</p> <p>Fra dansk side forsøgt det over for Kommissionen at få accept af at fortsætte den hidtidige danske praksis med alene at overholde lånegrænserne på bevillingstidspunkt. Det lykkedes ikke, og kravet om løbende overholdelse af lånegrænser blev derfor implementeret i § 33 d, stk. 1, i lov om realkreditlån og realkreditobligationer mv. ved lov nr. 577 af 6. juni 2007 (Lovforslag 199 2006/1).</p> <p>Imidlertid er kravet blevet en del af forhandlingerne om en ny fælles EU-lovramme for dækkede obligationer ("covered bonds direktivet"). EU-parlamentet har som en del af deres endelige forhandlingsoplæg anbefalet, at kravet modificeres, modsat har Rådet og Kommissionen fastholdt kravet.</p> <p>Trilogforhandlingerne om det endelige covered bonds direktiv er</p>
--	---	--	--	---	---

						indledt i starten af 2019 og forventes afsluttet i foråret 2019.
21.	<p>Ses i sammenhæng med kapitalkravsforordningen artikel 129 (575/2013 af 26. juni 2013) (CRR), men ikke et direkte krav i forordningen.</p> <p>(Tidligere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2206/48/EF om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut)</p>	<p>Bekendtgørelse nr. 717 af 21. juni 2007 om betingelser for at realkreditinstitutter og pengeinstitutter kan få tilladelse til at udstede særligt dækkede obligationer eller særligt dækkede realkreditobligationer (§ 3, stk. 2)</p>	<p>Juli 2007</p>	<p>Finanstilsynet fører et elektronisk register over hver enkelt udstedelse af særligt dækkede obligationer (SDO) og særligt dækkede realkreditobligationer (SDRO). Registeret er baseret på indberetning fra de penge- og realkreditinstitutter, der har fået Finanstilsynets tilladelse til at udstede SDO'er og SDRO'er. Udsteder skal anmelde udstedelse i nyåbnede SDO/SDRO ISIN-koder til Finanstilsynet, ligesom udstedere også anmelder til Finanstilsynet, når fondskoderne er færdigamortiserede.</p> <p>Et sådant register er ikke et krav i henhold til CRR, men påfører udstederne en administrativ byrde. Samtidig kan det ved et opslag i registeret på Finanstilsynets hjemmeside primo juli 2017 konstateres, at registeret senest er opdateret 8. januar 2016.</p>	<p>OK ift. de fem principper.</p>	<p>EM:</p> <p>Indberetningspligten til registeret over udstedelse af særligt dækkede obligationer (SDO) og særligt dækkede realkreditobligationer (SDRO) er et nationalt dansk krav, som ikke genfindes i CRR.</p> <p>Ifb. med forhandlinger om en ny fælles-EU lovramme for dækkede obligationer ("covered bonds direktivet"), har EU-Kommissionen imidlertid foreslået, at det bliver lovpligtigt for alle medlemslande at have et nationalt obligationsregister. EP's kompromis fastholder forslaget, mens Rådets kompromis gør det til en medlemsstatsoption, om der skal være et register.</p> <p>Danmark arbejder i forhandlingerne for, at registeret ikke bliver et krav, men alene en mulighed, at indføre.</p> <p>Det foreslås, at det danske register ikke fjernes eller ændres, før der er skabt klarhed over, hvorvidt der på EU-niveau indføres et krav om et obligationsregister.</p>
22.	<p>Transparensdirektivet 2004/109 EF</p>	<p>Lov om værdipapirhandel m.v. § 29 og</p>	<p>1. juni 2007</p>	<p>Overimplementeringen består i, at der stilles større</p>	<p>OK ift. de fem principper.</p>	<p>EM:</p>

		bekendtgørelse om storaktionærer.		<p>krav til storaktionærer om, hvor hurtigt de skal offentliggøre deres aktiebesiddelser, end hvad gennemsigthedsdirektivet angiver. I gennemsigthedsdirektivet gælder kravet om offentliggørelse, når aktiebesiddelserne overskrider visse grænser (fra 5, 10, 15 osv. pct. af aktiekapitalen/stemmerne) – i både op- og nedadgående retning. Direktivet angiver en 4 dages frist efter tidspunktet for såvel køb som salg, mens de danske regler kræver hurtigst mulig offentliggørelse.</p> <p>Reglerne indebærer et "setup", der kan håndtere offentliggørelsesforpligtelsen 24/7, hvilket medfører administrative omkostninger for storaktionærer.</p>	per.	<p>Finans Danmarks ønske er imødekommet og der er således ikke tale om overimplementering.</p> <p>Reglerne blev gennemgået i forbindelse med udarbejdelsen af lov om kapitalmarkeder (lov nr. 650 af 8. juni 2017), der trådte i kraft den 3. januar 2018.</p> <p>I værdipapirhandelsloven var fristen straks (uden nogen efterfølgende angivelse af antal dage). Med lov om kapitalmarkeder ændredes bestemmelsen, så den svarer til transparensdirektivets formulering.</p> <p>Ønsket om ændring af reglerne, så de svarer til transparensdirektivet, trådte således i kraft den 3. januar 2018 som en del af lov om kapitalmarkeder.</p>
23.	IAS forordningen 1606/2002, der satte godkendte IAS-/IFRS-standarden i kraft i EU for børsnoterede virksomheders koncernregnska-	Regnskabsbekendtgørelsen for kreditinstitutter m.fl. F.eks. (nr. 281 af 28. marts 2014 med efterfølgende ændringsbekendtgørelser).	2005/2012	<p>IAS/IFRS standarderne skal anvendes på koncernregnskaberne.</p> <p>Flere valgmuligheder i IFRS er ikke indarbejdet i regnskabsbekendtgørelsen, som skal anvendes på moderselskabsniveau. Der er betydelige admini-</p>	OK ift. de fem principper.	<p>EM: Grundlaget for tilpasningen af regnskabsbekendtgørelsen til IFRS 9, herunder at de danske regnskabsregler fortsat skal være forenelige med IFRS-standarden, blev godkendt af IU på mødet d. 30. marts 2017.</p>

	ber.			<p>strative byrder forbundet med at skulle opretholde to forskellige opgørelsesmetoder for at kunne anvende forskellige målegrundlag.</p>	<p>IAS-forordningen (1606/2002) er umiddelbart gældende i medlemslandene og er derfor ikke implementeret i dansk lovgivning. Forordningen kræver, at børsnoterede virksomheders koncernregnskaber skal aflægges efter de internationale regnskabsstandarder, IFRS.</p> <p>Regnskabsaflæggelse, der ikke er underlagt forordningen, skal følge de danske regnskabsregler, som for de finansielle virksomheder er fastlagt i bekendtgørelser, der udstedes af Finanstilsynet med hjemmel i § 196 i lov om finansiell virksomhed. For kreditinstitutter er udstedt bekendtgørelse nr. 281 af 26. marts 2014 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.</p> <p>De danske regnskabsregler er derfor principielt ikke en implementering af de internationale regnskabsregler, IFRS, eller af IAS-forordningen. Finanstilsynet har imidlertid med støtte fra de finansielle virksomheders brancheorganisationer udformet de danske regnskabsregler, så de er inden for rammerne af reglerne i IFRS. På enkelte områder indeholder de internationale regnskabsregler, IFRS, optioner, der giver virksom-</p>
--	------	--	--	---	--

					<p>hederne mulighed for at vælge mellem forskellige regnskabsmetoder.</p> <p>Ved udformningen af de danske regnskabsregler er der i nogle tilfælde, hvor der efter IFRS er sådanne optioner, foretaget et valg, således at kun én af de pågældende valgmuligheder efter IFRS kan anvendes i regnskaber, der aflægges efter de danske regnskabsregler. Dette er sket med henblik på at gøre de danske finansielle virksomheders regnskabspraksis ensartet og sikre regnskabernes sammenlignelighed ud fra hensyn til investorer og andre regnskabsbrugeres interesser.</p> <p>Som eksempel kan nævnes, at IFRS indeholder mulighed for at vælge om ejendomme skal værdiansættes i regnskabet til deres kostpris eller til ejendommenes aktuelle markedsværdi. Efter de danske regnskabsregler gælder, at kun en af disse to muligheder kan anvendes. Efter de danske regnskabsregler skal ejendomme i alle tilfælde værdiansættes til deres aktuelle markedsværdi.</p> <p>Finans Danmarks forslag indebærer, at de muligheder for valg af regnskabspraksis, der findes i IFRS, skal gengives tilsvarende i de dan-</p>
--	--	--	--	--	---

						<p>ske regnskabsregler.</p> <p>En imødekomme af forslaget og indførelse af flere muligheder for valg af regnskabspraksis i de danske regnskabsregler vil stride mod hensynet til regnskabsbrugernes behov for ensartede og sammenlignelige regnskaber.</p>
24.	UCITS direktivets regler om hvilke markeder som en UCITS' værdipapirer og pengemarkedsinstrumenter skal handles på.	§ 139 i lov om investeringsforeninger	2009/2013	<p>UCITS direktivets artikel 50 fastsætter hvilke markeder som en UCITS' værdipapirer og pengemarkedsinstrumenter skal handles på, herunder at såfremt der handles udenfor et reguleret marked eller MTF, skal det pågældende marked være "market has been approved by the competent authorities or is provided for in law or the fund rules or the instruments of incorporation of the investment company".</p> <p>Heraf følger en bred adgang for en UCITS eller investeringsforening til at fastsætte i sine vedtægter hvilke markeder der handles på.</p> <p>Den danske implementering er udført gennem §</p>	OK ift. de fem principper.	<p>EM:</p> <p>Finans Danmarks ønske er imødekommet og der er således ikke tale om overimplementering.</p> <p>§ 139, stk. 3, i LIF bestemmer, at en investeringsforening, SIKAVs eller investeringsforvaltningsselskabet for en værdipapirfond (alle typer af såkaldte UCITS) bestyrelse skal træffe beslutning om, hvilke markeder den danske UCITS kan investere på, og Finanstilsynet skal modtage underretning, når bestyrelsen har truffet beslutning herom. Kravet om underretning af Finanstilsynet er en national bestemmelse, og således ikke et direktivkrav.</p> <p>Arbejdsgruppen for eftersyn af den finansielle regulering har i sin rapport af april 2018 (Koncernprojekt 3) anbefalet,</p>

				<p>139 i LIF med tilhørende vejledning.</p> <p>LIF § 139, stk. 3, fastsætter at en UCITS ved godkendelse af nye markeder skal "underrette Finanstilsynet herom med en erklæring om, at markedet opfylder betingelserne om, at det skal være reguleret, regelmæssigt arbejdende, anerkendt og offentligt".</p> <p>Indberetningen er ikke et direktivkrav, men en ekstra byrde som følge af de danske regler.</p> <p>Herudover har Finanstilsynet fastsat Vejledning om hvilke markeder danske UCITS kan investere på i henhold til § 139 i lov om investeringsforeninger m.v. (Herefter "Finanstilsynets vejledning"), som indeholder detaljerede krav til processen om godkendelse, samt periodisk opfølgning på denne godkendelse fra bestyrelsen i den danske UCITS.</p>		<p>at § 139, stk. 3, ændres, da branchen har ønsket, at underretningsspligten ophæves, således at danske UCITS ikke længere skal underrette Finanstilsynet, når bestyrelsen beslutter, at en afdeling skal investere på et nyt marked.</p> <p>Forslaget til ændring er vedtaget med Lov nr. 1520 af 18. december 2018.</p>
25.	UCITS direktivets	§ 68 i lov om investe-	1985 samt	En investeringsforening må	OK ift. de	EM:

	regler om optagelse af lån vedrørende indestående på valutakonti	ringsforeninger	efterfølgende ændringer af UCITS direktivet	<p>som udgangspunkt ikke optage lån. Overimplementeringen består i, at Finanstilsynet anser overtræk på enkelte valutakonti som optagelse af lån, selvom en afdeling i en investeringsforening samlet set har et positivt kontantindestående.</p> <p>De danske krav om at investeringsforeninger til enhver tid skal have en positiv kontantbeholdning på samtlige valutakonti, medfører at foreningen skal ligge med en større kontant "buffer" end ellers, hvilket begrænser muligheden for at være fuldt ud investeret.</p> <p>Den danske fortolkning har betydet mange indberetninger til Finanstilsynet og hertil øget sagsbehandling, da det er vanskeligt i praksis at overholde, når der udføres handel med værdipapirer i forskellig valuta. I mange lande, f.eks. USA, handles aktier med en afviklingstid T+3, hvorimod aktier i andre</p>	fem principper.	<p>Finans Danmarks ønske er imødekommet og der er således ikke tale om overimplementering.</p> <p>§ 68, stk. 1, i LIF bestemmer, at en UCITS ikke må optage lån, hvilket er en direktivnær implementering af artikel 83 i UCITS-direktivet. Der er dermed ikke tale om overimplementering. Lov om investeringsforeninger m.v. § 68, stk. 2, indeholder undtagelserne til låneforbuddet i bestemmelsens stk. 1. Med Finanstilsynets tilladelse kan danske UCITS på vegne af en afdeling optage lån.</p> <p>Arbejdsgruppen for eftersyn af den finansielle regulering (Koncernprojekt 3) har i sin rapport af april 2018 anbefalet, at bestemmelsen ændres, så den rummer de muligheder for optagelse af midlertidige lån, der følger af UCITS-direktivet.</p> <p>Forslaget til ændring er vedtaget med Lov nr. 1520 af 18. december 2018.</p>
--	--	-----------------	---	---	------------------------	--

			<p>lande, herunder Danmark, afvikles T+2. Dette giver udfordringer med afviklingsasymmetri, når der samtidig skal handles valuta mellem forskellige konti for at dække betalingen, selvom der udelukkende handles på dækket basis. Et overtræk på én enkelt konto kan let opstå med valutaspottransaktioner, på trods af at der til enhver tid er fuld dækning med den samlede kontantbeholdning.</p> <p>Det er en betydelig administrativ byrde at have ekstra bemanning til at overvåge og foretage indberetninger. Ingen af foreningens investorer har interesse i at afholde disse øgede omkostninger, da den danske overimplementering ikke medfører en bedre investorbeskyttelse. Det betyder blot en unødvendig og rigid administration af foreningens kontantbeholdning.</p> <p>For investeringsforvaltningsselskaber som udfø-</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>rer grænseoverskridende kapitalforvaltning, betyder de danske skærpede regler en inkonsistent administration i de forskellige lande. Og hermed et øget incitament til at søge udenlands, frem for danske investeringsforeninger, selv om alle lande er omfattet af det samme direktiv.</p> <p>Danmark skiller sig ud med en skærpet fortolkning, der medfører øgede omkostninger for danske investorer. UCITS direktivet kræver ikke, at overtræk på én konto anses for optagelse af lån, når der er fuld dækning på andre konti.</p>		
--	--	--	--	--	--

Nabotjek om definition af alvorlig bivirkning i vævsloven

Dato 22. februar
2019

Titel/emne
Nabotjek af implementering af vævsdirektivet i dansk ret.
Ansvarligt ministerium
Sundheds- og Ældreministeriet
Implementeringsrådets anbefaling
<p>Ifølge IR's anbefaling af 6. december 2017 skal nabotjekket besvare følgende spm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er "alvorlig bivirkning" defineret i de af nabotjekket omfattede landes implementering af direktivet? • Betragtes genetisk sygdom som en alvorlig bivirkning i de omfattede lande? • Hvordan håndterer landene rapid alerts, der omhandler genetisk sygdom? • Er det i (nogle af) landene op til en fagekspert at vurdere den specifikke risiko ved kombination af donor og recipient?
Periode hvori nabotjekket er udført
<p>Styrelsen for Patientsikkerhed orienterede på det først mulige møde i Bruxelles den 20.-21. juni 2018 arbejdsgruppen for kompetente myndigheder i relation til vævsdirektivet om nabotjekket, de heri rejste problemstillinger og behovet for at indhente oplysninger fra nogle af deltagerne i gruppen. Spørgsmål til 5 lande blev udsendt 19. september 2018, og svar blev modtaget mellem den 5. og 11. oktober 2018.</p>
Nabotjekkets omfang (er der tale om et større eller mindre nabotjek?)
Der er tale om et mindre nabotjek udført af Styrelsen for Patientsikkerhed.
Undersøgte lande (myndigheder)
<p>Styrelsen for Patientsikkerhed udsendte de fire spørgsmål fra IR til de kompetente myndigheder i 5 lande, som enten skønnedes sammenlignelige eller var foreslået af IR.</p> <p>De undersøgte lande, inkl. kompetent myndighed under vævsdirektiverne, er: Estland (State Agency of Medicines), Frankrig (Agence de la Biomédecine), Nederlandene (Health and Youth Care Inspectorate), Storbritannien (Human Fertilisation & Embryology Authority) og Sverige (Health and Social Care Inspectorate (IVO)).</p>
Spørgsmål stillet til de undersøgte lande

Nabotjekket besvarer følgende 4 spørgsmål, som er identiske med de af IR anbefalede spørgsmål. Desuden har styrelsen formuleret et enkelt supplerende spørgsmål til spm. 2 (anført med kursiv) for ikke alene at få landenes formelle retsgrundlag belyst, men også deres ageren i praksis:

1. Hvordan er ”alvorlig bivirkning” defineret i de af nabotjekket omfattede landes implementering af direktivet?
2. Betragtes genetisk sygdom som en alvorlig bivirkning i de omfattede lande?
Hvis det ikke er tilfældet juridisk set, betragtes genetisk sygdom så implicit som en alvorlig bivirkning?
3. Hvordan håndterer landene rapid alerts, der omhandler genetisk sygdom?
4. Er det i (nogle af) landene op til en fagekspert at vurdere den specifikke risiko ved kombination af donor og recipient?

Svar fra de enkelte lande (myndigheder)

Styrelsen for Patientsikkerhed har sammenfattet de fem landes svar på hvert spørgsmål.

Svar på spm. 1:

Definitionen på ”alvorlig bivirkning“ i Nederlandene, Storbritannien og Sverige ligger tæt på definitionen i vævsdirektivet. I Estland er genetisk sygdom hos et barn undfanget med non-partner donorsæd inkluderet i definitionen af bivirkning ved håndtering af kønsceller og befrugtede æg, når sygdommen er uønsket og uventet. Den kompetente myndighed for assisteret reproduktion i Frankrig, Agence de la Biomédecine, har udvidet definitionen til også at omfatte personer undfanget gennem assisteret reproduktion og donorer af kønsceller, men ikke specifikt nævnt genetisk sygdom.

Svar på spm. 2:

I Estland er genetisk sygdom hos et barn undfanget med non-partner donorsæd inkluderet i definitionen af bivirkning ved håndtering af kønsceller og befrugtede æg, når sygdommen er uønsket og uventet.

I Frankrig er genetisk sygdom hos et barn undfanget med partner eller non-partner donor at betragte som en alvorlig bivirkning. Dette er fastsat i en ministeriel bekendtgørelse, som regulerer overvågning af assisteret reproduktion. I Nederlandene og Sverige er genetisk sygdom ikke specificeret som en alvorlig bivirkning.

I Storbritannien er autoriserede fertilitetsklinikker (vævscentre) forpligtet til at indrapportere genetisk sygdom hos et barn undfanget med donorkønsceller.

Desuden tilføjer Nederlandene og Sverige vedrørende tillægsspørgsmålet om, hvorvidt genetisk sygdom *implicit* betragtes som en alvorlig bivirkning, at det er op til en lægefaglig beslutning, om genetisk sygdom hos barn undfanget med donorkønsceller er at betragte som en alvorlig bivirkning.

Svar på spm. 3:

Det fremgår af svarene, at alle de fem spurgte lande anvender rapid alerts som en platform til at sikre, at vævscentret eller fertilitetsklinikken har håndteret

information om genetisk sygdom. Såvel Frankrig som Sverige anfører dog, at deres kompetente myndigheder ikke følger op på en rapid alert i EU's Rapid Alert Platform for human Tissues and Cells (RATC), hvis der er tale om donorsæd distribueret til en privatperson.

Svar på spm. 4:

Estland, Nederlandene og Sverige svarer, at landene ikke stiller krav om, at det er en fagekspert, som skal vurdere den specifikke risiko for genetisk sygdom ved kombination af donor og recipient.

I Frankrig er det derimod en fagekspert, der med baggrund i genetisk test og kromosomundersøgelse skal vurdere risikoen for en genetisk sygdom hos barn født ved hjælp af donorsæd. Hvis donor tilhører en befolkningsgruppe med kendt risiko for en recessiv genetisk sygdom, skal der så vidt muligt testes for det recessive (vigende) gen. Donor bliver ikke nødvendigvis afvist som donor, men det sikres, at donor ikke anvendes til en recipient med samme risiko. Udtalelse fra genetiker efterspørges, når det skønnes nødvendigt.

I Storbritannien beror vurderingen af den specifikke risiko for genetisk sygdom ved kombination af donor og recipient på en lægefaglig beslutning med bidrag fra en genetisk rådgiver.

Konklusion

Nabotjekket har vist, at definitionen i den danske vævslov generelt svarer til praksis i de fem EU-lande, som er omfattet af nabotjekket. Alle 5 lande anvender rapid alerts som en platform til at sikre, at vævscentre eller fertilitetsklinikker har håndteret information om alvorlig genetisk sygdom hos et foster eller et barn undfanget med donorsæd uanset, om kravet følger af lovgivning eller af praksis.

I Frankrig, Estland og Storbritannien betragtes genetisk sygdom hos et donorbarn ligesom i Danmark som en alvorlig bivirkning, der skal indberettes, mens det i Nederlandene og Sverige beror på et lægefagligt skøn.

Der er derfor ikke grundlag for at antage, at definitionen af alvorlig bivirkning i den danske vævslov er udtryk for overimplementering af EU's vævsdirektiv, eller at der i Danmark er væsentlige handelsbarrierer sammenlignet med de øvrige EU-landes praksis for kategorisering og håndtering af genetisk sygdom som en alvorlig bivirkning.

Nabotjekket har dog også vist, at der kan være tale om en uensartet implementering eller gennemførelse af vævsdirektivet i visse andre lande, hvilket Sundhedsministeren vil påpege i et brev til Kommissionen. Desuden vil SUM arbejde for at få genetisk sygdom hos fostre og børn undfanget med donorsæd udtrykkeligt indskrevet som en alvorlig bivirkning i vævsdirektivet mhp. at sikre ensartet implementering i EU.

SUM vil tillige bede styrelsen om at rejse evt. uhensigtsmæssigheder fra de øvrige medlemsstaters side, herunder de mange rapid alerts, på de tekniske kommissionsmøder.

Bilag

*Referat af mødet den 20.-21. juni, 2018 i arbejdsgruppen for kompetente myndigheder på
vævsområdet*

Godtgørelsesberettigelse – Afgift af dieselolie anvendt til drift af råstofpumper

Dato for udgivelse 25 Jan 2019 12:02
Dato for afgørelse 13 Dec 2018 11:17
SKM-nummer SKM2019.38.LSR
Myndighed Landsskatteretten
Ansvarlig styrelse Skattestyrelsen
Sagsnummer 16-1640176
Dokument type Afgørelse
Emneord Godtgørelse, afgiftsfritagelse, sejlads, CO2-afgift, mineralolieafgift, svovlafgift, dieselolie, råstofpumper

Resumé Sagen angik godtgørelse af CO2-afgift, mineralolie- og svovlafgift for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015. SKAT havde nedsat godtgørelsen, da dieselforbruget til drift af råstofpumper på skibe ikke ansås omfattet af afgiftsfritagelsen for sejlads. Landsskatterettens flertal anså ikke forholdet for groft uagtsomt og ændrede derfor afgørelsen delvist. Endvidere angik afgørelsen afslag på anmodning om yderligere godtgørelse af miljø- og energiafgifter samt NOx-afgift.

Reference(r) Mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 6, nr. 1
CO2-afgiftslovens § 7, stk. 4, nr. 1, 1. pkt.
Svovlafgiftslovens § 9, stk. 5
NOx-afgiftslovens § 9, stk. 4
Skatteforvaltningslovens § 31, § 31, stk. 1, § 32, § 32, stk. 1, nr. 3 samt stk. 2, 1. pkt.

Henvisning -

SKAT har nedsat selskabets godtgørelse af CO2-, mineralolie- og svovlafgift for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015. Det skyldes, at SKAT ikke har anset dieselolieforbrug til drift af råstofpumper på skibe for omfattet af afgiftsfritagelsen for sejlads, jf. mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 6, nr. 1, CO2-afgiftslovens § 7, stk. 4, nr. 1, svovlafgiftslovens § 9, stk. 5 og NOx-afgiftslovens § 9, stk. 4.

Landsskatteretten ændrer SKATs afgørelse for perioden 1. april 2010 – 30. april 2013.

Landsskatteretten stadfæster SKATs afgørelse for perioden 1. maj 2013 – 31. december 2015.

SKAT har ikke imødekommet selskabets anmodning om yderligere godtgørelse af miljø- og energiafgifter for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015 vedrørende forbrug af dieselolie til drift af råstofpumper på skibe.

Landsskatteretten stadfæster SKATs afgørelse.

SKAT har kun delvist imødekommet selskabets anmodning om godtgørelse af NOx-afgift for perioden 1. september 2011 – 30. april 2013. SKAT har ikke godkendt godtgørelse af NOx-afgift for den del af dieselolieforbruget, der er medgået til drift af råstofpumper.

Landsskatteretten stadfæster SKATs afgørelse.

Faktiske oplysninger

Sagen omhandler, hvorvidt selskabet kan få godtgjort energi- og miljøafgifter af dieselolieforbrug til råstofpumper på skibe, der indvinder råstoffer fra havbunden i EU-farvand. Herudover behandles spørgsmålet om, hvorvidt SKAT har været berettiget til at foretage

ekstraordinær genoptagelse af selskabets godtgørelse af energi- og miljøafgifter for perioden 1. april 2010 – 30. april 2013.

Selskabet udøver en række forskellige aktiviteter, herunder stenmaterieldivision, som omfatter [...] grusgrave, [...] sø-pladser og [...] rederi. Rederiet foretager råstofindvinding til søs i form af sandsugning med råstofpumper fra skibene Skib 1, Skib 2, Skib 3, Skib 4, Skib 5, Skib 6 og Skib 7.

På Skib 1, Skib 5 og Skib 4 er der installeret en separat pumpemotor til brug for drift af råstofpumpen ombord, og der bliver her logget målinger af dieselolieforbruget til drift af råstofpumperne.

På Skib 3, Skib 7, Skib 6 og Skib 2 drives råstofpumpen af den samme motor, som benyttes til fremdrift af skibet. Her registreres det samlede olieforbrug under opsugningen af råstoffer. Dette forbrug udgør således både forbrug til fremdrift af skibet og forbrug til drift af råstofpumpen. For hvert skib er der lavet målinger, der viser olieforbruget under sejlads med røret nedsænket på havbunden uden at råstofpumpen er aktiveret, således at det er muligt, at beregne olieforbruget til råstofpumpernes drift alene.

Den 17. marts 2010 offentliggjorde SKAT et nyhedsbrev vedrørende opgørelse af tilbagebetalings-berettiget afgift af olieforbrug på fartøjer til ral- og sandsugning. Af nyhedsbrevet fremgår en henvisning til SKATs styresignal af 30. september 2009, **SKM2009.600.SKAT**, og der står, at styresignalet præciserer reglerne om godtgørelse af olieafgift til erhvervsmæssig sejlads efter mineralolieafgiftslovens § 9.

SKAT var den 22. august 2014 på kontrolbesøg hos selskabet.

Efterfølgende sendte SKAT brev af 12. september 2014 til selskabet, hvori SKAT anmodede om yderligere oplysninger, herunder oplysninger vedrørende energiforbrug på selskabets skibe samt godtgørelse af afgifter for dette forbrug. Repræsentanten sendte disse oplysninger til SKAT den 14. oktober 2014.

Den 10. oktober 2014 var SKAT på kontrolbesøg hos selskabets [...]fabrikker i By Y1 og By Y2. Disse kontrolbesøg vedrørte godtgørelse for elvarme, varmt vand og komfortkøling.

Sagen blev sat i bero i perioden januar 2015 – august 2015. SKAT har begrundet dette med, at selskabet den 22. august 2014 blev anmodet om at undersøge den afgiftsmæssige behandling af forholdene på selskabets øvrige [...]fabrikker, samt at SKATs sagsbehandler efterfølgende måtte prioritere andre opgaver.

SKAT sendte den 23. september 2015 et brev til selskabet, hvor der blev anmodet om yderligere oplysninger til sagen. I brevet har SKAT også vejledt i, hvordan der skulle ske flowmåling af olieforbruget på skibene, og hvordan dieselolieforbruget til slæbesugere skulle fordeles. Af brevet fremgår følgende:

"(...)

I har derfor fratrukket pumpernes andel af energiafgifterne på dieselforbruget opgjort på grundlag af pumpetimer. Vi har gennemgået jeres beregning af olieafgift der skal tilbageføres vedrørende 2. kvartal 2014.

Umiddelbart kan vi ikke på grundlag af hverken kontospecifikationerne (General Ledger Report) og jeres regneark til opgørelse af energi- og miljøafgifterne se, at der er foretaget tilbageførsel af hverken CO₂-afgift, svovlafgift eller NO_x-afgift. I har naturligvis ikke foretaget tilbageførslen af NO_x-afgiften, da I på daværende tidspunkt ikke foretog fradrag for denne afgift jf. ovenstående. Såfremt I efterfølgende har fratrukket NO_x-afgiften af marinedieslen med tilbagevirkende kraft, skal der foretages reduktion for pumpernes forbrug.

Der foreligger i det udleverede materiale kun opgørelser af energiafgiften/olieafgiften for 2. kvartal 2014. Der foreligger ingen opgørelser vedrørende de andre afgifter.

(...)

Ifølge bilag 3 har vi opgjort afgifter til tilbageførsel for perioden 1/9 2012 til 30/6 2014. CO2-afgiften af dieselbrændstoffet til pumperne udgør 596.445 kr. Svovlafgiften udgør ca. 5.548 kr. og NOx-afgiften udgør ca. 62.644 kr. (sidstnævnte kun hvis fratrukket).

Såfremt I har tilbageført ovenstående afgifter beder vi jer dokumentere dette.

Såfremt I ikke har tilbageført ovenstående afgifter, beder vi jer opgøre afgifterne for perioden 1/7 2014 til dato for seneste momsangivelsesmåned.

Målerkrav – Dokumentation/redegørelse

I foretager opgørelse af tilbageregulering af olieafgift på grundlag af tidsforbrug.

Beregning af brændstofforbrug pr. time:

Vi beder jer indsende dokumentation for beregning af brændstofforbruget pr. time til sugning, f.eks. på grundlag af pumpernes specifikationer (effekt) samt motorens virkningsgrad - herunder hvilken usikkerhed der er indregnet. Der henvises til den juridiske vejledning afsnit **E.A.4.1.8.**

(...)

Ifølge jeres brev af den 14. oktober 2014 er der ikke separate brændstoftanke til de enkelte ralpumpemotorer ombord.

Flowmåleren skal som hovedregel måle brændstofforbruget i hovedmotoren, hvorved forbruget til sejlads fastslås. Opgørelse af forbruget i hovedmotoren kan dog i stedet ske ved flowmåling af olieforbruget i motoren til ral- og sandsugning/losning.

(...)

I er velkomne til at indsende en opgørelse over, hvor meget I har betalt for meget. Så tager vi reguleringen med i den samlede opgørelse.

8. Oliejournaler – Dokumentation

Vi beder jer sende samtlige oliejournaler (tidsregistrering pumper) for perioden den 1. januar 2013 til 30. juni 2014.

(...)"

Den 8. december 2015 blev der afholdt møde mellem SKAT og selskabet samt dennes repræsentant. SKAT har oplyst, at SKAT på dette tidspunkt blev bekendt med, at selskabet ikke havde anført afgifterne korrekt på momsangivelsen.

Den 29. januar 2016 fremsendte selskabet og repræsentanten svar på SKATs henvendelse angående yderligere oplysninger.

Den 19. april 2016 sendte SKAT et brev til repræsentanten, hvoraf det fremgår, hvordan SKATs foreløbige vurdering af sagen så ud. I brevet efterspurgte SKAT bl.a. sejladsrapporter for perioden 1. april 2010 – 31. december 2011 for at kunne lave en præcis opgørelse af kravet.

De efterspurgte sejladsrapporter blev indsendt til SKAT den 24. maj 2016.

Den 7. juni 2016 fremsendte SKAT agterskrivelse, hvori SKAT varslede ændring af selskabets godtgørelse af energi- og miljøafgifter for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015. SKAT traf den 26. juli 2016 afgørelse i sagen.

Selskabet har opgjort den angivne godtgørelse ud fra den samlede mineralolie- og CO2-afgift af den dieselolie, der er tanket på skibene. Godtgørelsen er reduceret med mineralolieafgift af dieselolie, som er anvendt til skibenes råstofpumper ved lastning. Der er ikke reduceret for mineralolieafgift anvendt ved skibenes råstofpumper ved losning. Selskabet har ikke reduceret for godtgørelsen af CO2-afgift for dieselolie anvendt til skibenes råstofpumper ved lastning og losning.

Det er alene skibet Skib 3, der har anvendt svovlafgiftspligtig dieselolie. Selskabet har opgjort godtgørelsen af svovlafgift, som den samlede svovlafgift for dieselolie, der er tanket på skibet Skib 3. Der er ikke foretaget reduktion for svovlafgift af dieselolie anvendt til Skib 3s råstofpumper. Selskabet har ikke modtaget godtgørelse af NOx-afgift, før SKAT påbegyndte kontrollen. Ved et møde mellem SKAT og selskabet den 22. august 2014 oplyste SKAT til selskabet, at der er godtgørelse for NOx-afgift i forbindelse med skibenes fremdrift. Herefter anmodede selskabet om tilbagebetaling af NOx-afgift. Selskabet har ved anmodningen om tilbagebetaling af NOx-afgift opgjort godtgørelsen heraf på grundlag af et dieselolieforbrug, som er inklusive dieselolie anvendt til lastning og losning.

Selskabet har den 29. januar 2016 anmodet SKAT om godtgørelse af mineralolie-, CO2-, svovl- og NOx-afgifter med 10.565.865 kr. for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015. Der er anmodet om godtgørelse af afgifter vedrørende dieselolieforbrug anvendt til drift af råstofpumper. Selskabet har begrundet anmodningen med, at SKATs praksis i henhold til **SKM2009.600.SKAT** ikke er i overensstemmelse med energibeskatningsdirektivet.

Selskabet har en bevilling fra den 9. juli 2014, som bl.a. vedrører mineralolie-, CO2-, svovl- og NOx-afgiftsloven. Af bevillingen fremgår, at bevillingen udelukkende gælder for fremdrift af skibene, der anvendes til sandsugning i forbindelse med sejlads i henhold til mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 6, nr. 1, NOx-afgiftslovens § 9, stk. 4, CO2-afgiftslovens § 7, stk. 5 og svovlafgiftslovens § 9, stk. 5

SKATs afgørelse

SKAT har efteropkrævet 1.722.733 kr. i alt for miljø- og energiafgift for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015.

SKAT har nedsat selskabets godtgørelse af CO2-, svovl- og mineralolieafgift for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015 for dieselolieforbrug til drift af råstofpumper på skibe.

SKAT har ikke godkendt selskabets anmodning om tilbagebetaling af 10.565.865 kr. vedrørende afgifter for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015 for så vidt angår dieselolieforbrug anvendt som motorbrændstof til andre formål end skibenes fremdrift.

SKAT har kun delvist imødekommet selskabets anmodning om godtgørelse af NOx-afgift med i alt 897.615 kr. SKAT har nedsat godtgørelsen med 137.171 kr. i forhold til det beløb, selskabet har anmodet om.

Der skal i henhold til dansk praksis ske en fordeling af olieforbruget på uddybningsfartøjer, entreprenørfartøjer samt ral- og sandpumpefartøjer ved opgørelse af godtgørelse af mineralolieafgift, CO2-afgift, svovlafgift og NOx-afgift, således at det kun er afgifter vedrørende den andel af dieselolieforbruget, som kan henføres til fremdrift og manøvrering af fartøjerne, der kan opnås godtgørelse for.

Grunden til, at der ikke er godtgørelse for råstofpumpernes forbrug, er, at der er tale om motorbrændstof, som er anvendt til andre formål end skibets fremdrift, og at dieselolieforbruget derfor ikke er anvendt til skibenes fremdrift.

Oppumpning af råstofmaterialerne fra havbunden er ikke en sideaktivitet. Råstofpumper er ikke almindeligt udstyr på skibe, og når pumperne er i drift, er pumpningen en hovedaktivitet og ikke en sideaktivitet. Forbruget er derfor ikke godtgørelsesberettiget.

Herudover har SKAT vurderet, at dansk praksis ikke er i strid med energibeskatningsdirektivet.

EU-Domstolens domme C-389/02, C-79/10 og C-250/10 omhandler ikke råstofindvinding eller forhold, som uenigheden drejer sig om. Dommene giver derfor ikke anledning til ændring af dansk praksis vedrørende den afgiftsmæssige behandling af dieselolieforbrug ved råstofindvinding til havs.

Dommene C-391/05 og C-505/10 omhandler råstofindvinding og har direkte relevans.

I C-505/10 fastholdt Generaladvokaten sin indstilling fra C-391/05, hvilket var, at mineralolier til gravemaskiner, som har egen motor, skal fritages for afgift. Generaladvokaten fandt, at der var tale om et udeleligt hele, da fritagelsen også omfatter erhvervsmæssig aktivitet og ikke alene skibets bevægelse. EU-domstolen tiltrådte ikke Generaladvokatens indstilling, men

tilkendegav, at der er tale om et deleligt hele. Det er derfor SKATs opfattelse, at SKAT ikke bør ændre praksis på området, men at det derimod er slået fast, at sejlads og arbejdsydelse ikke er et udeleligt hele.

Fortolkning af "sejlads", hvor pumpeaktiviteten indgår som et element heraf, vil medføre ulige konkurrence imellem råstofindvinding til havs i forhold til råstofindvinding til lands (grusgrave) og ulige konkurrence mellem rederier, der har skibe, hvor råstofpumperne fungerer ved selvstændige motorer i forhold til rederier med skibe, hvor råstofpumperne drives af samme motor, som sørger for skibets fremdrift. Konkurrenceforvridning er i modstrid med energibeskatningsdirektivets formål.

Det er således SKATs opfattelse, at SKATs juridiske vejledning er i overensstemmelse med praksis fra bl.a. EU-Domstolen.

SKAT begrundes ovenstående med henvisning til mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 6, nr. 1, CO₂-afgiftslovens § 7, stk. 4, nr. 1, svovlafgiftslovens § 9, stk. 5, og NO_x-afgiftslovens § 9, stk. 4. Den juridiske vejledning afsnit **E.A.4.1.8** Afgiftsfritagelse og afgiftsgodtgørelse samt opkrævningslovens § 5, stk. 2. Herudover har SKAT henvist til Rådets direktiv 92/12/EF, artikel 14, nr. 1, litra c med flere.

SKAT har herudover henvist til **SKM2008.294.VLR**, **SKM2001.393.TSS**, **SKM2009.600.SKAT**, C-389/02 (Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft), C-391/05 (Jan de Nul), C-505/10 (Partrederiet Sea Fighter), C-79/10, C-250/10 og offentliggjort notat: Skatteministeriet til Folketingets Europaudvalg og Skatteudvalg (j.nr. 2010-625-246) (Europaudvalget – 2010-11 Bilag 194).

SKAT har begrundet den ekstraordinære genoptagelse af fastsættelsen af selskabets godtgørelse af mineralolie, CO₂- og svovlafgift for perioden 1. april 2010 – 30. april 2013 med, at selskabet forsætligt eller groft uagtsomt har bevirket, at godtgørelsen er fastsat på et urigtigt eller ufuldstændigt grundlag jf. skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 3.

SKAT har begrundet dette med, at SKATs styresignal af 30. september 2009, offentliggjort som **SKM2009.600.SKAT**, havde virkning fra og med den 1. april 2010, og at selskabet har haft kendskab til **SKM2009.600.SKAT**.

Selskabet har modtaget godtgørelse på grundlag af en bevilling af 9. juli 2014, hvoraf reglerne fremgår, og virksomheden burde derigennem have haft kendskab til, at der hverken er godtgørelse for mineralolieafgift, CO₂-afgift, svovlafgift eller NO_x-afgift.

Selskabet har ageret korrekt for så vidt angår fordelingen af mineralolieafgiften, men har ikke reduceret fradragene vedrørende de øvrige afgifter.

I øvrigt viser selskabets afgiftsmæssige håndtering af motorbrændstof til lands, at selskabet er klar over, at der generelt ikke er fradrag for både energi- og miljøafgifter på motorbrændstof.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt SKAT har overholdt 6-månedersfristen i skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2, 1. pkt., har SKAT anført, at man først den 8. december 2015 blev vidende om, at selskabet ikke havde reduceret momsangivelsen med afgifterne.

Alle oplysningerne til opgørelse af hele kravet forelå hos SKAT den 24. maj 2016. De materialer, som SKAT fik udleveret i 2014 var alene grundlag for den indledende fase i kontrollen af selskabet. Derudover er der tale om en stor kontrolopgave, med en stor datamængde.

SKAT satte sagen i bero i perioden januar 2015 til august 2015, idet sagsbehandleren måtte prioritere andre opgaver. SKAT havde på dette tidspunkt ikke kundskab om, at selskabet ikke havde tilbageført fradraget vedrørende CO₂- og svovlafgift.

Selskabets opfattelse

Selskabet har nedlagt principal påstand om, at selskabet er berettiget til tilbagebetaling af mineralolie-, CO₂-, svovl- samt NO_x-afgift med i alt 10.565.865 kr. for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015.

Herudover har selskabet nedlagt subsidiær påstand om, at der ikke kan ske efteropkrævning af mineralolie-, CO₂-, svovl- og NO_x-afgift for perioden den 1. april 2010 - 30. april 2013, jf. skatteforvaltningslovens § 32.

Til støtte for den principale påstand er det anført, at SKATs praksis ikke er i overensstemmelse med energibeskatningsdirektivets artikel 14 og EU-Domstolens afgørelser herom. Selskabet er derfor berettiget til godtgørelse for afgifter af det dieselolieforbrug, der er medgået til drift af råstofpumper. Selskabet er således berettiget til tilbagebetaling af mineralolie-, CO₂-, svovl- og NO_x-afgift.

Følgende er anført i klageskrivelsen af 26. oktober 2016:

"(...)

Det følger af energibeskatningsdirektivet 2003/96/EU, artikel 14, nr. 1, litra c at følgende skal fritages for afgift:

"c) Energiprodukter, der leveres til anvendelse som motorbrændstof med henblik på sejlads i EF-farvande (herunder fiskeri), bortset fra sejlads med fritidsfartøjer, og elektricitet, der produceres om bord på et fartøj.

I dette direktiv forstås ved "fritidsfartøjer" ethvert fartøj, som ejeren eller en fysisk eller juridisk person anvender, og som den pågældende har rådighed over enten ved leje eller på anden måde, til ikke-erhvervsmæssige formål, navnlig andre formål end personbefordring og godstransport eller levering af tjenesteydelser mod vederlag eller til offentlige formål."

EF-Domstolen har vurderet på rækkevidden af denne fritagelsesbestemmelse i følgende domme:

- C-389/02 – Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft eG (Begravelsesskibe)

En bedemandsvirksomhed anvendte begravelsesskibe til maritime begravelser. Domstolen fastslog, at enhver form for sejlads uanset øjemed er omfattet af fritagelsen, såfremt sejladsen udføres med et erhvervsmæssigt formål.

- C-391/05 – Jan De Nui NV

En virksomhed havde anmodet om afgiftsfritagelse for mineralolier til brug ombord på en muddermaskine, der blev anvendt til opmudringsarbejde på Elben.

Manøvreringer i forbindelse med opsugning og dumpning blev anset for at være omfattet af begrebet sejlads, jf. præmis 40, idet følgende fremgår:

"(...) De manøvreringer, der blev foretaget af muddermaskinen under udførelsen af opsugningen og dumpningen af mudderet, dvs. den sejlads, der foretages i forbindelse med opmudringen, er omfattet af begrebet "sejlads" i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 8, stk. 1, litra c), første afsnit, i direktiv 92/81 (som nu er erstattet af direktiv 2003/96, artikel 14, nr. 1, litra c))."

Virksomheden havde indledningsvist forespurgt præjudicielt om, der skulle betales afgift af mineralolier, der var blevet anvendt til selve opsugningen og dumpningen af mudderet, men dette spørgsmål blev trukket inden sagen blev forelagt for Domstolen. Brug af mineralolier til selve opsugningen var derfor ikke bestridt. Generaladvokaten har i sit forslag til afgørelse bemærket følgende, som Domstolen ikke kommenterede på, da spørgsmålet ikke var den forelagt:

"104. Som jeg tidligere har anført, har Jan de Nul ikke i hovedsagen bestridt betalingen af punktafgifter på den mængde mineralolie, der er forbrugt til udførelse af det egentlige opmudringsarbejde. Afslutningvis mener jeg, at fritagelsen som omhandlet i artikel 8, stk. 1, litra c), i direktiv 92/81 også bør finde anvendelse på mineralolie, der er forbrugt til selve udførelsen af et sådant arbejde samt til dumpningen af mudderet. Jeg mener nemlig, at ved anvendelse af denne bestemmelse udgør de aktiviteter, der udføres af en muddermaskine i

forbindelse med dens opmudringsarbejde, uanset om der er tale om transport eller arbejdsydelser, et udeleligt hele."

- C-505/10 – Partrederiet Sea Fighter

En virksomhed havde anmodet om afgiftsfritagelse for mineralolier anvendt som brændstof til en gravemaskine, der var monteret på et skib og fungerede uafhængigt af skibets motor (egen tank og motor).

EU-Domstolen fandt at forbrug af gravemaskinen ikke var fritaget for afgift. Forbruget kunne ikke anses for at være uadskilleligt forbundet med bevægelsen af det skib, hvorpå gravemaskinen var monteret, idet følgende fremgik af præmisserne 18-23:

"18. For så vidt angår de tekniske kendetegn ved en sådan sejlads har Domstolen i præmis 40 i Jan de Nul-dommen præciseret, at de manøvrer, der foretages af en muddermaskine under udførelsen af opugningen og dumpningen af mudderet, dvs. den sejlads, der foretages i forbindelse med opmudringen, er omfattet af begrebet "sejlads" i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 8, stk. 1, litra c), første afsnit, i direktiv 92/81. Begrebet forudsætter således, at leveringen af ydelsen mod vederlag er uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse.

19. Derimod kan bestemmelsen ikke fortolkes således, at den finder anvendelse på alle former for levering af tjenesteydelser fra et skib i EU-farvande, dvs. forbrug af mineralolier, der ikke er forbundet med et skibs bevægelse.

20. Det fremgår nemlig af ordlyden af denne bestemmelse, at den omhandlede fritagelse er betinget af, at mineralolierne anvendes som motorbrændstof med henblik på sejlads i EU-farvande.

21. Det følger desuden af formålet med direktiv 92/81, hvorefter medlemsstaterne pålægger mineralolier en harmoniseret punktafgift, at det ikke tilsigter at indføre generelle fritagelser.

22. Med hensyn til hovedsagen er det ubestridt, at forbruget af mineralolier til den gravemaskine, der er fastmonteret på det omhandlede skib, sker fuldstændig uafhængigt af skibets fremdrift.

23. Under disse omstændigheder kan dette forbrug ikke anses for uadskilleligt forbundet med bevægelsen af det skib, hvorpå gravemaskinen er monteret."

I henhold til EU-Domstolens praksis er der således afgiftsfritagelse for anvendelse af energiprodukter, der anses for at være uadskilleligt forbundet med et skibs bevægelse. Dette var ikke tilfældet i C-505/10, men det er det i nærværende sag, hvorved H1 A/S har ret til afgiftsfritagelse for miljø- og energiafgifter forbrugt ombord på råstofindvindingsfartøjer.

Energibeskatningsdirektivets artikel 14, nr. 1, litra c) er implementeret i dansk ret ved mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 1, nr. 3 samt § 9, stk. 6, nr. 1, der har følgende ordlyd:

"Der sker afgiftsfritagelse, når en oplagshaver leverer
[...]

3) varer til brug om bord på skibe i udenrigsfart og fiskerifartøjer med en bruttotonnage på 5 t og derover eller en bruttoregister-tonnage på 5 t og derover, dog bortset fra lystfartøjer,
[...]"

samt

"Afgiften godtgøres af

1) varer, der anvendes til jernbane- og færgedrift og til erhvervsmæssig sejlads med andre fartøjer end de i stk. 1, nr. 3, nævnte bortset fra lystfartøjer,
[...]"

Den danske praksis fremgår af SKAT Juras styresignal, **SKM2009.600.SKAT**, som havde ikrafttræden d. 1. april 2010. Dette styresignal er indarbejdet i Den Juridiske Vejledning. Følgende fremgår heraf:

”Den del af sandpumperfartøjers og lignende fartøjers aktiviteter, der udgøres af opmudringen eller indvindingen af sand mv., må betragtes som en væsentligt del af fartøjets professionelle aktivitet (sandsugning), og kan ikke betragtes som en sideaktivitet til sejladsen. Dette gælder også, når samme motor anvendes til fremdrift og til sandsugning, da skal der også ske en opdeling. Andre formål end at sejle og manøvrere, og hovedsageligt for at udføre fartøjets kommercielle, industrielle eller andre professionelle aktiviteter, er ikke omfattet.

Praksis for forbrug af olie i skibe i øvrigt er, at der almindeligvis er fuld afgiftsfrihed for brændstof, der anvendes om bord på skibe. Det vil sige både for brændstof, der anvendes til sejlads og brændstof, der anvendes i forbindelse med sideaktiviteter om bord på skibet, i hvert fald når forbruget knytter sig direkte til skibets egentlige funktion og anvendelse som skib. Ud fra en ”slipstrømsbetragtning” tilbagebetales afgiften.

Arbejdsredskaber, der fungerer uafhængigt af skibets/fartøjets øvrige funktioner fx en gravemaskine, der er placeret på dækket af et uddybningsfartøj, er ikke omfattet af adgangen til godtgørelse af afgiften. For uddybningsfartøjer er selve graveaktiviteten en så væsentlig funktion, at aktiviteten ikke kan anses for at være en sideaktivitet ved sejladsen. Det forhold, at fartøjet er indrettet med et lastrum, så fartøjet selv kan transportere bundmateriale, der er suget/gravet op, ændrer ikke på dette forhold.

Sandpumperfartøjers og lignende fartøjers aktiviteter, der er oppumpning eller indvinding af sand mv., må betragtes som en så væsentlig del af fartøjets professionelle aktivitet, som er sandsugning mv., at det ikke er muligt at betragte sandsugning som en sideaktivitet til sejladsen. Dette gælder både den sandsugning, der foretages uafhængigt af skibets fremdriftsmotor og sandsugning i tilfælde, hvor det er samme motor, der bruges til aktiviteterne. Der skal ske en fordeling brændstoffet på henholdsvis godtgørelsesberettigede og ikke-godtgørelsesberettigede formål, når brændstoffet forbruges i samme motor. (...)

EU-Domstolens afgørelse i sag C-505/10 har ikke givet anledning til ændring af den danske praksis.

Det er vores vurdering, at det ikke kan tillægges betydning om råstofindvindingen udgør en væsentligt del af fartøjets professionelle aktivitet, hvorved aktiviteten ikke kan anses for at være en sideaktivitet, der berettiger til godtgørelse. EU-Domstolen har alene tillagt det betydning om aktiviteten er uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse.

M/S Grete Fighter, som var genstand for den præjudicielle forespørgsel i sag C-505/10, var et entreprenørskib, der var monteret med en hydraulisk gravemaskine, der fungerede uafhængigt af skibets fremdriftsmotor og ikke under sejlads. M/S Grete Fighter var forsynet med 3 støtteben, der forankrede indtil 12 meters dybde. Skibet sejlede således ikke mens gravemaskinen var i brug.

H1 A/S har skibe, der er stiksugere og skibe, der er slæbesugere. Stiksugere pumper råmateriale på fra et bestemt sted på havbunden. Skibet manøvrerer under arbejdet for at opnå en korrekt placering og modgå vind- og strømforhold. Slæbesugere sejler imens råmaterialerne pumpes op fra havbunden. Aktiviteten er således uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse. Som følge heraf har H1 A/S således ret til godtgørelse for energi- og miljøafgifter, som vedrører dieselforbrug anvendt til indvinding af råstoffer.

Tilbagebetalingskravet er opgjort til 10.565.865 kr. for perioden fra d. 1. april 2010, hvor SKATs styresignal trådte i kraft og indtil d. 31. december 2015. Af det samlede tilbagebetalingsbeløb udgør 3.719.402,58 kr. perioden før d. 1. januar 2013, som er omfattet af ekstraordinær genoptagelse, jf. skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 4. De resterende 6.846.462,23 kr. vedrører perioden efter d. 1. januar 2013, som er omfattet af den ordinære genoptagelsesperiode, jf. skatteforvaltningslovens § 31, stk. 2, idet tilbagebetalingskravet er indsendt til SKAT d. 29. januar 2016. Henset til at H1 A/S har handlet efter påkrav fra SKAT, da afgiften er betalt som følge af SKATs praksisændring udmeldt i **SKM2009.600.SKAT**, foreligger der særlige omstændigheder, som berettiger til ekstraordinær genoptagelse, jf. skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 4, for perioden før 1. januar 2013.

(...)

Til støtte for den subsidiære påstand fremgår følgende af klageskrivelsen af 26. oktober 2016:

"(...)

I henhold til dansk praksis, som fastlagt i **SKM2009.600.SKAT** skal der ske en fordeling af olieforbruget på skibene i forhold til mineralolieafgift, CO₂-afgift, svovlafgift og NO_x-afgift – således at det kun er afgifter vedrørende den andel af olieforbruget som kan henføres til fremdrift og manøvrering der kan opnås godtgørelse for. H1 A/S har alene foretaget en sådan fordeling for olieafgiften, hvorfor SKAT ved afgørelsen af 26. juli 2016 har gjort et tilbagebetalingskrav gældende.

SKATs tilbagebetalingskrav omfatter ikke alene den ordinære genoptagelsesperiode, som fastsat i skatteforvaltningslovens § 31, men er udvidet til 1. april 2010, jf. skatteforvaltningslovens § 32. Fristgennembruddet i skatteforvaltningslovens § 32 medfører, at den ordinære frist i skatteforvaltningslovens § 31 suspenderes. Det fordrer dog, at der foreligger kvalificerede fejl, som kan tilregnes H1 A/S, som forsætligt eller groft uagtsomt.

Det er vores vurdering, at H1 A/S alene har handlet simpelt uagtsomt, idet følgende forhold gør sig gældende:

- Der er tale om en praksisændring udmeldt i **SKM2009.600.SKAT**, som har virkning fra 1. april 2010. Der er tale om formildende omstændigheder, at helt nye regler ikke efterleves korrekt. H1 A/S har ikke siddet praksisændringen overhørig, men ved en misforståelse alene implementeret praksisændringen for mineralolieafgift og ikke for CO₂-afgift, NO_x-afgift og svovlafgift.
- Praksisændringen blev offentliggjort i **SKM2009.600.SKAT**, hvoraf det fremgik det, at der skulle ske fordeling af olieforbruget i forhold til en delvis godtgørelse af olie-, CO₂- og svovlafgift (NO_x-afgiften var ikke indført på daværende tidspunkt). SKAT udsendte dog også et nyhedsbrev vedrørende de tekniske forhold, hvoraf der alene fremgår en henvisning til mineralolieafgiftsloven og ikke de øvrige afgiftstyper. Vildfarelsen omkring implementering af godtgørelse for CO₂-afgift og svovlafgift kan således delvist tilregnes SKAT, idet SKAT i nyhedsbrev vedrørende opgørelse af tilbagebetalingsberettiget afgift af olieforbrug på fartøjer til ral- og sandsugning (SKAT sagsnummer 09-162165) alene henviser til mineralolieafgiftsloven. H1 A/S har handlet efter bedste overbevisning og i overensstemmelse med SKATs udsendte nyhedsbrev.
- Det fremgår endvidere af nyhedsbrevet, at det nye styresignal (**SKM2009.600.SKAT**) præciserer reglerne om godtgørelse af olieafgift til erhvervsmæssigt sejlads. Man kunne således foranlediges til at tro, at der ikke er tale om en praksisændring, men alene en præcisering af lovgivningen og da denne præcisering alene omfatter mineralolieafgiftslovens § 9, kan det ikke lægges H1 A/S til last, at de ikke har kunne gennemskue fejlen i nyhedsbrevet og set rækkevidden heraf.
- NO_x-afgiften blev først indført med virkning fra 1. januar 2010 og var således ikke omfattet af SKATs praksisændring i **SKM2009.600.SKAT** eller SKATs tekniske nyhedsbrev. H1 A/S har således beklageligvis ikke været opmærksomme på, at praksisændringen pr. 1. januar 2010 også skulle omfatte NO_x-afgiften.

På baggrund heraf er det vores vurdering, at H1 A/S ikke har handlet groft uagtsomt eller forsætligt ved ikke at efterleve praksisændringen fuldt ud.

Vi kan således ikke anerkende, at SKAT i sin afgørelse statuerer fristgennembrud og derved opgør et krav, der tidsmæssigt strækker sig længere tilbage end den ordinære frist i skatteforvaltningslovens § 31."

Skatteankestyrelsen har den 27. september 2017 afholdt møde med selskabets repræsentant. For så vidt angår den primære påstand anførte repræsentanten, ud over det i klageskrivelsen fremsatte, at råstofindvinding og uddybningsaktivitet er sideaktiviteter, der udføres i tilknytning til og under sejlads. Derudover henviste repræsentanten til svar fra Skatteministeren af 1992, SKATs meddelelse af 28. september 2001, offentliggjort i **SKM2001.393.TSS**, Landsskatterettens kendelse af 4. marts 2005, offentliggjort i **SKM2005.191.LSR**, Vestre Landsrets dom af 29. februar 2008, offentliggjort i **SKM2008.294.VLR**, samt at der fra Implementeringsrådet var foretaget et nabotjek af 11. september 2017.

Vedrørende den subsidiære påstand i klageskrivelsen, supplerede repræsentanten denne påstand med, at SKAT ikke har overholdt den lille fristregel i skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2, og supplerede dernæst anbringender anført i klageskrivelsen med, at selskabets håndtering af motorbrændstof på landjorden indikerer, at selskabet ikke havde viden om manglende ret til godtgørelse i forbindelse med skibene, samt at SKAT ikke har varslet ændringer i godtgørelsen inden for 6 måneder fra SKAT var opmærksom på, at der forelå forhold, som begrundede fravigelse af den ordinære frist. Derudover anførte repræsentanten, at der foreligger passivitet fra SKATs side i 11 måneder efter, at SKAT modtager kontospecifikationer for alle energifgifter for perioden, og forholdet vedrørende godtgørelse for CO₂-afgift og svovlafgift blev konstateret i 2014.

Skatteankestyrelsens kontorindstilling

Skatteankestyrelsen har den 17. juli 2018 udarbejdet indstilling til Landsskatteretten hvoraf fremgår:

"Der skal tages stilling til, hvorvidt afgift af dieselolie, som selskabet har anvendt til drift af råstof-pumper er godtgørelsesberettiget.

Afgiften godtgøres for dieselolie, der anvendes til erhvervmæssig sejlads. Dette fremgår af mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 6, nr. 1, CO₂-afgiftslovens § 7, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., svovlafgiftslovens § 9, stk. 5 og NO_x-afgiftslovens § 9, stk. 4.

Bestemmelserne om afgiftsfritagelse af brændsler til erhvervmæssig sejlads i mineralolie-, CO₂-, svovl- og NO_x-afgiftsloven tjener til gennemførelse af energibeskatningsdirektivets artikel 14, stk. 1, litra c, der har følgende ordlyd:

"...

1. Ud over de almindelige bestemmelser i direktiv 92/12/ EØF om fritagne anvendelsesformål for afgiftspligtige produkter, og medmindre andet er fastsat i andre EF-bestemmelser, fritager medlemsstaterne følgende produkter for beskatning på vilkår, som de fastlægger for at sikre korrekt og ligefrem anvendelse af sådanne fritagelser og for at forhindre enhver form for svig, unddragelse eller misbrug:

c) Energiprodukter, der leveres til anvendelse som motorbrændstof med henblik på sejlads i EF-farvande (herunder fiskeri), bortset fra sejlads med fritidsfartøjer, og elektricitet, der produceres om bord på et fartøj

I dette direktiv forstås ved »fritidsfartøjer« ethvert fartøj, som ejeren eller en fysisk eller juridisk person anvender, og som den pågældende har rådighed over enten ved leje eller på anden måde, til ikke-erhvervmæssige formål, navnlig andre formål end personbefordring og godstransport eller levering af tjenesteydelser mod vederlag eller til offentlige formål.

..."

Bestemmelsen i energibeskatningsdirektivet omfatter enhver sejlads med et erhvervmæssigt formål og bestemmelsen indeholder ikke en sondring for så vidt angår sejladsens nærmere øjemed. Det er slået fast i EU-Domstolens dom af 1. april 2004, C-389/02 (Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft eG mod Haputzzollamt Kiel), præmis 23 og 25.

Forbrug til manøvrering, der er nødvendig af hensyn til opmudringsarbejde, er afgiftsfritaget, jf. EU-Domstolens dom af 1. marts 2007 (Jan De Nul mod Hauptzollamt Oldenburg), C-391/05, præmis 40.

EU-Domstolen har slået fast, at den direktivbaserede afgiftsfritagelse ikke finder anvendelse på forbrug af mineralolier, som ikke er forbundet med et skibs bevægelse, jf. C-505/10 (Partrederiet Seafighteer mod Skatteministeriet), præmis 19 og 20. I denne sag fandt EU-domstolen, at afgiftsfritagelsen ikke omfatter forbrug af mineralolier til en gravemaskine, som er fastmonteret på skibet med egen motor og olietank.

For så vidt angår de af selskabets skibe, som har en selvstændig motor, der driver råstofpumperne under råstofindvinding, må råstofpumperne anses for at fungere uafhængigt af skibenes fremdriftsmotorer. Det forhold, at råstofpumperne deler olietank med fremdriftsmotorerne kan ikke føre til, at forbruget af dieselolie i råstofpumperne anses for at være uadskildeligt forbundet med skibets bevægelse.

Dieselolieforbruget til råstofpumperne på de af selskabets skibe, som drives frem af samme motor og olietank, som anvendes til råstofpumperne, kan heller ikke anses for uadskilleligt forbundet med skibenes fremdrift. Der er herved henset til, at det er muligt at lave et skøn over hvor stor en del af brændstofmængden, der er forbrugt til fremdriften af skibet, og hvor meget der er forbrugt til selve råstofpumperne. Det arbejde, som sker fra disse skibe må sidestilles med det arbejde, som sker fra de skibe, hvor råstofpumperne har separat motor.

Anvendelse af råstofpumperne, til at oppumpe og losse råvarer, kan ikke anses for en sideaktivitet, der er afgiftsfritaget efter SKATs administrative praksis om slipstrømsbetragtninger.

Selskabets forbrug af dieselolie til drift af råstofpumper er herefter ikke godtgørelsesberettiget.

Der skal herefter tages stilling til, om SKAT har været berettiget til at foretage ekstraordinær genoptagelse af selskabets godtgørelse af energi- og miljøafgifter for perioden 1. april 2010 – 30. april 2013.

SKAT kan ikke afsende varsel om ændring af godtgørelse af afgift senere end 3 år efter, at kravet om godtgørelse tidligst kunne gøres gældende. Det følger af skatteforvaltningslovens § 31, stk. 1.

Efter skatteforvaltningslovens § 32 kan SKAT imidlertid foretage ekstraordinær genoptagelse af fastsættelsen godtgørelse efter udløbet af denne 3 års-periode, såfremt en række betingelser er overholdt. Efter skatteforvaltningslov § 32, stk. 1, nr. 3, kan SKAT foretage ekstraordinær genoptagelse, hvis den godtgørelsesberettigede eller nogen på dennes vegne forsætligt eller groft uagtsomt har bevirket, at godtgørelsen er fastsat på et urigtigt eller ufuldstændigt grundlag. Herudover er det en betingelse for ekstraordinær genoptagelse, at SKAT varslers selskabet om ændring af godtgørelsen af afgift senest 6 måneder efter, at SKAT er kommet til kundskab om det forhold, der begrunder en fravigelse af de ordinære frister i skatteforvaltningslovens § 31. Det fremgår af skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2, 1. pkt.

Skatteankestyrelsen finder, at selskabet ved grov uagtsomhed har bevirket, at godtgørelsen af CO₂, svovl- og mineralolieafgift er fastsat på et forkert grundlag for perioden 1. april 2010 – 31. april 2013. Selskabet har ikke fulgt SKATs styresignal i **SKM2009.600.SKAT**. Det fremgår af **SKM2009.600.SKAT**, som er gældende fra den 1. april 2010, at praksisændringen omfatter mineralolieafgiftslovens § 9, samt tilsvarende bestemmelser i svovlafgiftslovens § 8 og CO₂-afgiftslovens § 7. SKATs nyhedsbrev af 17. marts 2010 ændrer ikke på denne vurdering, idet nyhedsbrevet vedrører vejledning om tekniske forhold og muligheder for opgørelse, samt at der af vejledningen fremgår en tydelig henvisning til SKATs styresignal af 30. september 2009, offentliggjort i **SKM2009.600.SKAT**.

Det er afgørende for SKATs mulighed for at foretage ekstraordinær genoptagelse efter skatteforvaltningslovens § 32, at SKAT varslers selskabet om ændring af selskabets godtgørelse, senest 6 måneder efter, at SKAT har fået kundskab [om] de forhold der begrunder en fravigelse af de ordinære frister i skatteforvaltningslovens § 31.

Kundskabstidspunktet er det tidspunkt, hvor SKAT kommer i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger til at kunne foretage en korrekt fastsættelse af godtgørelsen, jf. Vestre Landsrets dom af 25. april 2014, offentliggjort i **SKM2014.335.VLR**, Østre Landsrets dom af 6. marts 2014, offentliggjort i **SKM2014.214.ØLR** og Retten i Koldings dom af 4. december 2013, offentliggjort i **SKM2013.910.BR**.

Det er Skattestyrelsens opfattelse, at kundskabstidspunktet er det tidspunkt, hvor SKAT kommer i besiddelse af data for perioden 1. april 2010 – 31. december 2011, som repræsentanten har sendt til SKAT den 24. maj 2016. SKAT har herefter været i besiddelse af det fornødne afgørelsesgrundlag.

SKAT har efterfølgende fremsendt forslag til afgørelse den 7. juni 2016, og har ved fremsendelse af forslag til afgørelse iagttaget 6 måneders-fristen i skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2. Det kan ikke føre til et andet resultat, at sagsbehandlingen har stået stille i perioden januar 2015 – august 2015, hvor andre opgaver er blevet prioriteret hos SKAT.

SKATs afgørelse indstilles stadfæstet.”

SKATs bemærkninger til kontorindstillingen

SKAT har efterfølgende erklæret sig enig i Skatteankestyrelsens indstilling af 17. juli 2018 om stadfæstelse af SKATs afgørelse. Herudover har SKAT fremført, at:

"I øvrigt skal det bemærkes at Landsskatteretsafgørelsen af 23. august 2016 (**SKM2016.363.LSR**) understøtter Skatteankestyrelsens indstilling med hensyn til at foretage ekstraordinær genoptagelse. Landsskatteretten fandt, at SKAT ansås for at have været berettiget til at ændre selskabets afgiftstilsvar ud over den ordinære frist med følgende begrundelse:

"(...) Selskabet har således haft kendskab til reglerne om manglende godtgørelsesadgang for energi forbrugt til rumvarme, og desuagtet i afgiftsansættelserne for den omhandlede periode både anset det omhandlede naturgasforbrug for godtgørelsesberettiget samt foretaget en skønsmæssig opgørelse heraf i strid med reglerne i gasafgiftslovens § 10. Landsskatteretten finder, at dette forhold må tilregnes selskabet som groft uagtsomt, hvorfor SKAT har været berettiget til at ændre selskabets afgiftstilsvar uden for den ordinære frist i medfør af skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 3. (...)"

Selskabets bemærkninger til kontorindstillingen

Selskabets repræsentant er den 14. september 2018 fremkommet med bemærkninger til kontorindstillingen af 17. juli 2018 samt SKATs udtalelse af 16. august 2018:

"(...)"

Godtgørelse for afgift anvendt til drift af råstofpumper

Skatteankestyrelsen indstiller, at Landsskatteretten skal finde, at afgift af dieselolie anvendt til drift af råstofpumper ikke er godtgørelsesberettiget.

I henhold til EU-Domstolens praksis er der afgiftsfritagelse for anvendelse af energiprodukter, der anses for at være uadskilleligt forbundet med et skibs bevægelse. Dette var ikke tilfældet i C-505/10. M/S Grete Fighter, som var genstand for den præjudicielle forespørgsel i sag C-505/10, var et entreprenørskib, der var monteret med en hydraulisk gravemaskine, der fungerede uafhængigt af skibets fremdriftsmotor og ikke under sejlads. M/S Grete Fighter var forsynet med 3 støtteben, der forankrede indtil 12 meters dybde. Skibet sejlede således ikke, mens gravemaskinen var i brug.

H1 A/S har skibe, der er stiksugere og skibe, der er slæbesugere. Stiksugere pumper råmateriale fra et bestemt sted på havbunden. Skibet manøvrerer under arbejdet for at opnå en korrekt placering og modgå vind- og strømforhold. Slæbesugere sejler, imens råmaterialerne pumpes op fra havbunden. Aktiviteten er således efter vores vurdering uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse.

Der er ikke i domstolens praksis taget stilling til, hvornår et olieforbrug anses for at være uadskillelig forbundet med skibets bevægelse.

Skatteankestyrelsen finder, at i de skibe, H1 A/S har, hvor råstofpumpen har en selvstændig motor, fungerer råstofpumperne uafhængigt af skibets fremdriftsmotor og forbruget af dieselolie er derved ikke uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse. Skatteankestyrelsen finder endvidere, at i de skibe, hvor råstofpumperne drives af fremdriftsmotoren, kan forbruget adskilles skønsmæssigt og forbruget er derved heller ikke uadskilleligt forbundet med skibets fremdrift.

Vi finder ikke, at det forhold, at råstofpumperne har separat motor eller at forbrug til pumpe kan fordeles skønsmæssigt kan medføre, at et forbrug ikke anses for at være uadskillelig forbundet med skibets bevægelse. Anvendelse af særligt indrettede fartøjer til brug for råstofindvinding bør anses for at være uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse. Det er vores vurdering, at havde Domstolen fundet, at der alene var godtgørelse for fremdrift, havde Domstolen anført dette i sag C-505/10 og ikke anført en betingelse om, at forbrug, der er uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse, er godtgørelsesberettiget.

Som følge heraf finder vi, at Landsskatteretten bør anerkende, at H1 A/S har ret til godtgørelse for energi- og miljøafgifter, som vedrører dieselolieforbrug anvendt til indvinding af råstoffer. En sådan konklusion vil ikke stride mod EU-domstolens afgørelse i sag C-505/10.

Ekstraordinær genoptagelse

Skatteankestyrelsen indstiller, at Landsskatteretten skal finde, at H1 A/S ved grov uagtsomhed har bevirket, at godtgørelsen for CO₂-afgift, svovl- og mineralolieafgift er fastsat på et forkert grundlag og at SKAT derfor har været berettiget til at foretage fristgennembrud og opkræve afgift for perioden, der ligger før den ordinære genoptagelsesperiode på 3 år. Skatteankestyrelsen finder endvidere, at SKAT har overholdt varslingsfrist på 6 måneder.

Vi er ikke enig med Skatteankestyrelsen heri og har nedenfor anført vores argumenter vedrørende henholdsvis tilregnelsen og varslingsfristen.

Betingelse for ekstraordinær genoptagelse: Forsæt eller grov uagtsomhed
Jf. skatteforvaltningslovens § 32 fordrer det, at der foreligger kvalificerede fejl, som kan tilregnes H1 A/S, som forsætligt eller groft uagtsomt for, at den ordinære tilbagebetalingsperiode på 3 år i Skatteforvaltningslovens § 31 suspenderes.

Såfremt den principale påstand ikke kan tages til følge, er det vores vurdering, at H1 A/S alene har handlet simpelt uagtsomt.

Der er tale om en praksisændring udmeldt i **SKM2009.600.SKAT**, som har virkning fra 1. april 2010. Heraf fremgik det, at der skulle ske fordeling af olieforbruget i forhold til en delvis godtgørelse af olie-, CO₂- og svovlafgift. NO_x-afgiften var ikke indført på daværende tidspunkt.

SKAT udsendte dog også et nyhedsbrev vedrørende de tekniske forhold, hvoraf der alene fremgår en henvisning til mineralolieafgiftsloven og ikke de øvrige afgiftstyper. Det fremgår endvidere af nyhedsbrevet, at det nye styresignal *præciserer* reglerne om godtgørelse af olieafgift til erhvervsmæssigt sejlads.

Skatteankestyrelsen finder, at H1 A/S har handlet groft uagtsomt ved ikke at have fulgt SKATs styresignal, der indeholdt en angivelse af, at praksisændringen gjaldt mineralolieafgift, svovlafgift og CO₂-afgift. At nyhedsbrevet sendt til virksomheden alene nævner mineralolieafgiften, ændrer ikke herpå, idet nyhedsbrevet indeholdt en henvisning til styresignalet.

Det er vores vurdering, at der påhviler Skatteforvaltningen en vis forpligtelse om klar og tydelig kommunikation ved henvendelse til virksomhederne. Når SKAT sender et nyhedsbrev ud til virksomhederne om de nye regler og heri alene angiver en henvisning til mineralolieafgiften samt heri angiver, at der er tale om en præcisering af praksis, kan virksomhederne ikke klandres for, at de ikke har læst og gennemgået styresignalet.

Et styresignal er en bindende tjenestebefaling, der skal sikre ensartet regel anvendelse i Skatteforvaltningen og er således bindende for medarbejderne heri. Styresignaler udsendes ikke til virksomheder og formuleres meget juridisk korrekt med henvisning til love og praksis. Nyhedsbreve er derimod stilet til virksomhederne og indeholder en tilkendegivelse af, hvilken betydning styresignalet har for virksomhederne.

Når SKAT sender et nyhedsbrev ud til virksomhederne og heri angiver, at der er tale om en præcisering af praksis og at det er gældende for mineralolieafgift, vil virksomheder ikke finde anledning til at sætte sig ind i indholdet i styresignalet, medmindre nyhedsbrevet giver anledning til fortolkningssspørgsmål mv. Nyhedsbrevet var meget udførligt udarbejdet og redegjorde for, hvordan virksomheder skulle henføre mineralolieafgift til hhv. godtgørelsesberettiget og ikke-godtgørelsesberettiget forbrug.

Vildfarelsen omkring implementering af godtgørelse for CO₂-afgift og svovlafgift kan således tilregnes SKAT, idet der i nyhedsbrevet alene blev henvist til mineralolieafgiftsloven. H1 A/S har handlet efter bedste overbevisning og i overensstemmelse med det udsendte nyhedsbrev.

Der er endvidere tale om en formildende omstændighed, at der er tale om helt nye regler, som ikke blev efterlevet korrekt. H1 A/S har ikke siddet praksisændringen overhørig, men ved en misforståelse alene implementeret praksisændringen for mineralolieafgift i overensstemmelse med nyhedsbrevet. NO_x-afgiften blev først indført med virkning fra 1. januar 2010 og var således ikke omfattet af SKATs praksisændring i **SKM2009.600.SKAT** eller SKATs tekniske

nyhedsbrev. H1 A/S har således ikke været opmærksom på, at praksisændringen pr. 1. april 2010 også skulle omfatte NOx-afgiften.

Såfremt Landsskatteretten finder, at H1 A/S i nærværende sag har handlet groft uagtsomt, vil praksis herefter være, at alle undskyldelige fejlimplementeringer i virksomheder anses for at være groft uagtsomt og begrunde fristgennembrud. En sådan fortolkning vil være uforenelig med formålet med fristreglerne.

På baggrund heraf er det vores vurdering, at H1 A/S ikke har handlet groft uagtsomt eller forsætligt ved ikke at efterleve praksisændringen fuldt ud. Vi er således ikke enig i, at der kan statuere fristgennembrud og rejses et krav, der tidsmæssigt strækker sig længere tilbage end den ordinære frist i skatteforvaltningslovens § 31.

Betingelse for ekstraordinær genoptagelse: Varslingsfrist på 6 måneder

Det er en betingelse for at foretage ekstraordinær genoptagelse, at SKAT varslor ændringen senest 6 måneder efter, at SKAT har fået kundskab om forhold, der begrunder fristgennembruddet. Skatteankestyrelsen finder, at kundskabstidspunktet er d. 24. maj 2016, hvor materiale sendes til SKAT. Da forslag til afgørelse fremsendes d. 7. juni 2016, finder Skatteankestyrelsen, at SKAT har overholdt varslingsfristen. Vi er ikke enige med Skatteankestyrelsen heri, idet vi finder, at SKAT ikke har overholdt reaktionsfristen i Skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2.

For at SKAT kan suspendere den ordinære frist, skal SKAT afsende varsel om ændringen inden 6 måneder efter, at SKAT er blevet bekendt med det forhold, der begrunder fravigelsen af den ordinære frist, jf. § 32, stk. 2.

SKAT var på besøg d. 22. august 2014 hos H1 A/S, hvor SKAT fik udleveret materiale. SKAT havde efterfølgende spørgsmål og rekvirerede yderligere oplysninger, der blev fremsendt d. 1. september 2014 og d. 14. oktober 2014. SKAT blev på mødet og ved denne korrespondance vidende om, at fradrag/godtgørelse vedrørende energi- og miljøafgifterne ikke blev håndteret korrekt. Uanset at SKAT er vidende om, at forholdene ikke er korrekte, vender SKAT først tilbage d. 23. september 2015, hvor der igen anmodes om yderligere oplysninger. SKAT anfører følgende i dette brev: *"Vi har nu endeligt gennemgået materialet, som vi fik tilsendt ved jeres brev af 14. oktober 2014"*.

SKAT har i brev af 23. september 2015 på baggrund af materiale sendt d. 14. oktober 2014 anført, at det udelukkende er afgifter af dieselforbrug vedrørende skibenes fremdrift, der kan tilbagebetales.

SKAT anfører i brevet, at H1 A/S har fratrukket pumpernes andel af energiafgifterne og at SKAT har gennemgået beregning af olieafgift, der skal tilbageføres vedrørende 2. kvartal 2014.

SKAT havde således adgang til kontospecifikationer over alle energiafgifter for perioden 1. januar 2012 – 30. april 2014, og efter H1 A/S' seneste fremsendelse af yderligere oplysninger d. 14. oktober 2014, er SKAT i stand til at opgøre afgifterne anvendt på skibene. SKAT har således forholdt sig passivt i 11 måneder ved ikke at reagere på materiale fremsendt i oktober 2014.

Forholdet omkring den ukorrekte fulde godtgørelse af CO₂-afgift og svovlafgift blev konstateret i 2014 og på baggrund af de fremsendte bilag mv. i 2014 kunne dette forhold bekræftes og kvantificeres.

Uanset at SKAT ikke var i besiddelse af sejladsrapporter førend december 2015, har SKAT en forpligtelse til at sikre, at der sker fremskridt i sagen, når SKAT allerede forinden var vidende om, at afgifterne ikke blev håndteret korrekt. I nærværende sag har SKAT haft grundlag for at iværksætte nærmere undersøgelser, men forholdt sig passiv i 11 måneder, førend sagen behandles og der rekvireres yderligere oplysninger. Såfremt en sådan passivitet kan anerkendes, undermineres formålet med fristen i Skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2. Det faktum, at SKAT bevidst forholder sig uvidende om konkrete data, således at et krav ikke kan opgøres, medfører således, at der reelt kun er en ultimativ 10-årig forældelsesfrist i Skatteforvaltningslovens § 34A, hvilket ikke er i overensstemmelse med hensigten bag fristreglerne.

Såfremt oplysningerne, som SKAT rekvirerede og modtog i 2014, havde været fyldestgørende, ville SKAT ikke have haft adgang til at gøre fristgennembrud gældende ved SKATs gennemgang af sagen i september 2015, idet fristen i skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2 ikke var overholdt. Det kan ikke komme H1 A/S til ugunst, at SKAT ikke rekvirerer tilstrækkelige oplysninger i første omgang eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Skatteankestyrelsen finder, at SKAT først havde det fornødne afgørelsesgrundlag d. 24. maj 2016. Vi har ved mail af 24. maj 2016 fremsendt data for perioden 1. april 2010 - 31. december 2011, som efterspurgt i brev af 19. april 2016.

Uanset at SKAT ikke har været i besiddelse af det fornødne materiale til fuldstændig fordeling af forbrug for hele perioden, før materialet fremsendes d. 23. maj 2016, har SKAT været vidende om, at H1 A/S ikke har håndteret afgifterne i overensstemmelse med SKATs praksis. SKAT kunne på baggrund af allerede fremsendt materiale have skønnet tilbagebetalingskrav for den ekstraordinære periode.

I **SKM2014.214.ØLR** fandt Landsretten, at varslingsfristen skulle regnes fra virksomhedens udeblivelse fra det aftalte kontrolbesøg den 28. august 2009, idet SKAT derved fik tilstrækkelig grund til at betvivle rigtigheden af virksomhedens momsindberetninger og dermed tilstrækkeligt grundlag for at varsle en ændring af afgiftsansættelsen.

SKAT havde derfor det fornødne grundlag til at kunne varsle et krav på et langt tidligere tidspunkt end d. 7. juni 2016. Vi finder, at kundskabsfristen senest skal regnes fra d. 23. september 2015, hvor SKAT har gennemgået materialet. Som følge heraf finder vi, at Landsskatteretten skal anse krav for perioden 1. april 2010 - 30. april 2013 for forældet.

Skattestyrelsens udtalelse til indstilling

Skattestyrelsen har ved brev af 16. august 2018 anført, at de er enige i Skatteankestyrelsens indstilling til sagen.

Skattestyrelsen henviser endvidere til Landsskatteretsafgørelsen **SKM2016.363.LSR**, der efter Skattestyrelsens opfattelse understøtter Skatteankestyrelsens indstilling.

Vi finder ikke, at forholdene i **SKM2016.363.LSR** og nærværende sag er sammenlignelig. I **SKM2016.363.LSR** blev naturgas anvendt til opvarmning af lokaler. Virksomheden havde henført 60 % af det samlede naturgasforbrug til let proces og derved taget godtgørelse herfor, uanset at al naturgas blev anvendt til rumopvarmning. Virksomheden havde kendskab til godtgørelsesreglerne og på trods heraf fordelt forbruget skønsmæssigt og taget godtgørelse for den del, der blev henført til let proces.

H1 A/S har fordelt olieforbrug i overensstemmelse med SKATs nyhedsbrev. Fordelingen er dog alene sket for mineralolieafgift og ikke for svovlafgift, CO₂-afgift og NO_x-afgift.

Vi finder, at der er en væsentlig forskel på at have kendskab til reglerne og på trods heraf fordele forbrug efter en ulovhjemlet metode og som i H1 A/S' tilfælde, fejlagtigt ikke at have implementeret en praksisændring tilstrækkeligt og korrekt.

(...)"

Landsskatterettens afgørelse

Der skal tages stilling til, hvorvidt afgift af dieselolie, som selskabet har anvendt til drift af råstof-pumper er godtgørelsesberettiget.

Afgiften godtgøres for dieselolie, der anvendes til erhvervmæssig sejlads. Dette fremgår af mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 6, nr. 1, CO₂-afgiftslovens § 7, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., svovlafgiftslovens § 9, stk. 5 og NO_x-afgiftslovens § 9, stk. 4.

Bestemmelserne om afgiftsfritagelse af brændsler til erhvervmæssig sejlads i mineralolie-, CO₂-, svovl- og NO_x-afgiftsloven tjener til gennemførelse af energibeskatningsdirektivets artikel 14, stk. 1, litra c, der har følgende ordlyd:

"(...)

1. Ud over de almindelige bestemmelser i direktiv 92/12/ EØF om fritagne anvendelsesformål for afgiftspligtige produkter, og medmindre andet er fastsat i andre EF-bestemmelser, fritager medlemsstaterne følgende produkter for beskatning på vilkår, som de fastlægger for at sikre korrekt og ligefrem anvendelse af sådanne fritagelser og for at forhindre enhver form for svig, unddragelse eller misbrug:

c) Energiprodukter, der leveres til anvendelse som motorbrændstof med henblik på sejlads i EF-farvande (herunder fiskeri), bortset fra sejlads med fritidsfartøjer, og elektricitet, der produceres om bord på et fartøj

I dette direktiv forstås ved »fritidsfartøjer« ethvert fartøj, som ejeren eller en fysisk eller juridisk person anvender, og som den pågældende har rådighed over enten ved leje eller på anden måde, til ikke-erhvervsmæssige formål, navnlig andre formål end personbefordring og godstransport eller levering af tjenesteydelser mod vederlag eller til offentlige formål.

(...)”

Bestemmelsen i energibeskatningsdirektivet omfatter enhver sejlads med et erhvervsmæssigt formål, og bestemmelsen indeholder ikke en sondring for så vidt angår sejladsens nærmere øjemed. Det er slået fast i EU-Domstolens dom af 1. april 2004, C-389/02 (Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft eG mod Hauptzollamt Kiel), præmis 23 og 25.

Forbrug til manøvrering, der er nødvendig af hensyn til opmudringsarbejde, er afgiftsfritaget, jf. EU-Domstolens dom af 1. marts 2007, C-391/05 (Jan De Nul mod Hauptzollamt Oldenburg), præmis 40.

EU-Domstolen har slået fast, at den direktivbaserede afgiftsfritagelse ikke finder anvendelse på forbrug af mineralolier, som ikke er forbundet med et skibs bevægelse, jf. EU-Domstolens dom af 10. november 2011, C-505/10 (Partrederiet Sea Fighter mod Skatteministeriet), præmis 19 og 20. I denne sag fandt EU-domstolen, at afgiftsfritagelsen ikke omfatter forbrug af mineralolier til en gravemaskine, som er fastmonteret på skibet med egen motor og olietank.

For så vidt angår de af selskabets skibe, som har en selvstændig motor, der driver råstofpumperne under råstofindvinding, må råstofpumperne anses for at fungere uafhængigt af skibenes fremdriftsmotorer. Det forhold, at råstofpumperne deler olietank med fremdriftsmotorerne kan ikke føre til, at forbruget af dieselolie i råstofpumperne anses for at være uadskilleligt forbundet med skibets fremdrift og manøvrering.

Dieselolieforbruget til råstofpumperne på de af selskabets skibe, som drives frem og manøvreres af samme motor og olietank, som anvendes til råstofpumperne, kan heller ikke anses for uadskilleligt forbundet med skibenes fremdrift og manøvrering. Der er herved henset til, at det er muligt at lave et skøn over, hvor stor en del af brændstofmængden der er forbrugt til fremdriften og manøvreringen af skibet, og hvor meget der er forbrugt til selve råstofpumperne. Det arbejde, som sker fra disse skibe, må sidestilles med det arbejde, som sker fra de skibe, hvor råstofpumperne har separat motor.

Anvendelse af råstofpumperne, til at oppumpe og losse råvarer, kan ikke anses for en sideaktivitet, der er afgiftsfritaget efter SKATs administrative praksis om slipstrømsbetragtninger.

Selskabets forbrug af dieselolie til drift af råstofpumper er herefter ikke godtgørelsesberettiget.

Der skal herefter tages stilling til, om SKAT har været berettiget til at foretage ekstraordinær genoptagelse af selskabets godtgørelse af energi- og miljøafgifter for perioden 1. april 2010 – 30. april 2013.

SKAT kan ikke afsende varsel om ændring af godtgørelse af afgift senere end 3 år efter, at kravet om godtgørelse tidligst kunne gøres gældende. Det følger af skatteforvaltningslovens § 31, stk. 1.

Efter skatteforvaltningslovens § 32 kan SKAT imidlertid foretage ekstraordinær genoptagelse af fastsættelsen af godtgørelse efter udløbet af denne 3 års-periode, såfremt en række betingelser er overholdt. Efter skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 3, kan SKAT foretage

ekstraordinær genoptagelse, hvis den godtgørelsesberettigede eller nogen på dennes vegne forsætligt eller groft uagtsomt har bevirket, at godtgørelsen er fastsat på et urigtigt eller ufuldstændigt grundlag. Herudover er det en betingelse for ekstraordinær genoptagelse, at SKAT varslers selskabet om ændring af godtgørelsen af afgift senest 6 måneder efter, at SKAT er kommet til kundskab om det forhold, der begrunder en fravigelse af de ordinære frister i skatteforvaltningslovens § 31. Det fremgår af skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2, 1. pkt.

Efter en samlet konkret vurdering finder tre retsmedlemmer, at der i sagen foreligger en sådan betydelig usikkerhed om de af repræsentanten påpegede forhold, herunder udformningen af SKATs nyhedsbrev, at det findes betænkeligt at statuere grov uagtsomhed efter skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 3 på det foreliggende grundlag.

Under henvisning til Skatteankestyrelsens kontorindstilling stemmer retsformanden for stadfæstelse i overensstemmelse hermed.

Der afsiges herefter kendelse efter stemmeflertal.

SKATs afgørelse stadfæstes for så vidt angår godtgørelse af CO₂-afgift, mineralolieafgift og svovlafgift for perioden 1. maj 2013 – 31. december 2015.

SKATs afgørelse ændres for så vidt angår perioden 1. april 2010 – 30. april 2013, således at der ikke kan ske ekstraordinær genoptagelse af selskabets godtgørelse af miljø- og energiafgifter. SKAT kan herefter ikke efteropkræve 715.283 kr.

SKATs afgørelse stadfæstes vedrørende selskabets anmodning om yderligere godtgørelse for miljø- og energiafgifter for perioden 1. april 2010 – 31. december 2015 og anmodning om godtgørelse af NO_x-afgift for perioden 1. september 2011 – 30. april 2013.

Skatteministeriet

Mr. Pierre Moscovici
Commissioner for Economic and Financial Affairs, Taxation and Customs
European Commission
Rue de la Loi 200
1049 Brussels
Belgium

February 19, 2019
J.nr. 2017 - 1230

Ministry of Taxation
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 – København K

Tel. +45 33 92 33 92
Mail skm@skm.dk

www.skm.dk

Dear Commissioner Moscovici,

The European Commission and you as Commissioner have taken important steps to strengthen the EU tax rules and the application of those rules in order to ensure tax compliance and a level playing field within the EU. Denmark supports the Commission's work and your leadership in this regard.

I however find it relevant to call to your attention a certain issue related to taxation of energy products. During the Fiscalis 2020 seminar in Rome in November 2017 and during a meeting in the Indirect Tax Expert Group in March 2018, it has become clear that the tax treatment of fuel used by hopper dredgers operating on a single fuel tank seems to vary among the Member States. The question concerns the scope and interpretation of Article 14 (1)(c) of the Energy Taxation Directive (Directive 2003/96/EC). A clarification of which would be appreciated as soon as possible.

This issue might appear to be of minor importance but this is nevertheless a matter of principle for Denmark. It is a high priority for the Danish government to ensure compliance with the applicable EU rules. In this respect, we are faced with a growing political and public debate questioning why Denmark should be first mover when implementing new EU legislation and why Denmark should use significant resources to ensure compliance with the EU rules while other EU member states appear to not show the same efforts. It is thus vital that matters creating risks of non-compliance are addressed wherever arising.

A uniform and consistent interpretation and application of the provisions of the Energy Taxation Directive is key to ensuring a level playing field among EU undertakings and limiting the risk of distortion of competition within the single market.

Denmark has been informed that this issue is expected to be dealt with in the Commission's forthcoming evaluation of the Energy Taxation Directive. We look forward to the evaluation and at the same time kindly ask the Commission to prioritise its work to ensure level playing field among EU undertakings in this area.

Yours sincerely,

Karsten Lauritzen

Bilag 3

. / . Vedlagt er uddrag af "Competent Authorities on Substances of Human Origin Expert Group (CASoHO E01718), Meeting of the Competent Authorities for Tissues and Cells 20-21 June 2018".

Referatet kan læses i sin helhed via dette link:

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/blood_tissues_organs/docs/ev_20180620_mi_en.pdf

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE GENERAL FOR HEALTH AND FOOD SAFETY

Directorate B - Health systems, medical products and innovation
B4 - Medical products: quality, safety, innovation

Brussels, 2017

SANTE B4/IPK ARES (2018)

Competent Authorities on Substances of Human Origin Expert Group (CASoHO E01718)

Meeting of the Competent Authorities for Tissues and Cells

20-21 June 2018

Summary Minutes

This meeting of the tissues and cells competent authorities (CA) took place on 20 and 21 June 2018. The previous meeting took place on 15 and 16 November 2017.

PARTICIPATION:

Competent authorities from all Member States (MS) were represented at the meeting, with the exception of Luxembourg and Cyprus. Candidate countries Albania, FYROM and Turkey also attended the meeting.

In addition, the competent authority from Norway, as well as representatives of the Consumer, Health and Food Executive Agency (CHAFAEA), the European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) and the Council of Europe (EDQM) were present as observers. The European Medicines Agency (EMA) and the World Health Organisation (WHO) could not attend the meeting. Private experts attended for specific agenda topics, as detailed below.

The meeting was chaired by the representatives of the European Commission/DG SANTE unit B4.

1. WELCOME AND ADOPTION OF THE AGENDA

The chair welcomed the participants, taking note of a full and interesting agenda. Those representatives attending for the first time were asked to present themselves. Following this, the SoHO team members introduced themselves to the new representatives and they informed the meeting of the usual house rules.

The agenda was adopted without modification.

Participants were invited to declare any conflicts of interest. None was declared.

It was noted that the Summary Minutes of the previous meeting had been approved by email and published on the DG SANTE website.

Other -- Member State update

No Member State had specific national surveillance information to report.

9.2. Rapid alerts

9.2.1. General overview

The Commission informed the participants that by June 2018, a number of epidemiological, Q&S, information notices, bilateral enquiries and illegal/fraud cases had been reported via the platform. Although the number of rapid alerts for tissues and cells (RATC) reported each year has decreased in 2013-2017, the reports are important with 23 uploaded for tissues and cells in the first half of 2018. These alerts include an info notice, two inquiries, 19 Q&S and other alerts.

As the number of alerts (23) for the first half of 2018 is similar to the total number of alerts submitted in 2017, it can be anticipated that 2018 will see an increase in alerts compared to previous years.

The Commission informed the participants that a meeting with the Data Protection Officer at DG SANTE had been held to discuss the impact of the new GDPR on the rapid alert and the coding T&C platforms. A few changes in the RATC disclaimers and an update of the DPO notification on the application are needed and will be implemented by end of 2018.

A link between RATC and the EU Coding Platform for Tissues and Cells is planned to be technically established by the DG SANTE. The Commission noted that for the first time the 2017 RAB and RATC activities were summarised in one single report for publication¹¹.

9.2.2. Danish alerts regarding permanently blocked sperm

DK gave a presentation on rapid alerts by Denmark. The DK authority issues rapid alerts in the RATC system on gamete donors being permanently blocked following the identification of potentially serious genetic disease or hereditary genes for such diseases in a donor. DK reported regarding a recent recommendation from the 'Over-implementation Board', under the Danish Ministry of Employment to the Government Committee on Over-Implementation indicating that the CA should not issue alerts to other EU MS when a child with a genetic condition has been born from a particular sperm donor and sperm from that donor, potentially or certainly carrying the responsible gene, has been distributed to other EU MS.

The CA were unanimously supportive of DK in their efforts to use the RATC platform to share information of this kind rapidly. The representatives considered that transmission of genetic diseases should indeed be seen as 'serious adverse reactions' and that this kind of communication is important for patient safety and that the practice should not be changed. The representatives also noted that the RATC platform is an effective way for such a rapid communication among the MS authorities.

11

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/blood_tissues_organs/2017_ra_soho_summary_en.pdf

The Commission reminded the participants that in the current 2004 legal framework, genetic transmissions to children from gamete donors are not explicitly mentioned, but that this issue had been raised in the evaluation exercise as a sector development on which EU legislation needs to be aligned for clarity. It was also noted that the Public Health Programme funded project, SoHO V&S, identified a genetic transmission from a gamete donor to the child born as a reportable adverse reaction. Consequently, genetic transmissions are incorporated in the Commissions Common Approach document that gives guidance on how to complete the annual reports on serious adverse events and reactions (SARE) and in the Commission's online template for SARE report submission. In the most recently published Commission Summary of Reported Serious Adverse Reactions and Events for Tissues and Cells (published in 2017¹²), more than 30% of serious adverse reactions for reproductive tissues and cells, reported by 11 MS, were genetic transmissions. It was noted also that the EDQM Guide to the quality and safety of Tissues and Cells for human application makes it clear that genetic transmission in these circumstances should be considered as an adverse reaction.

The representative from one MS confirmed that, in their national legislation, a genetic transmission from a gamete donor to the child born is considered as a reportable adverse reaction and many others noted that, while this is not explicitly stated in their legislation, it is understood implicitly.

9.3. SARE

9.3.1. SARE reporting – preliminary data from 2017 exercise (2016 data)

The Council of Europe (EDQM) debriefed the participants on the preliminary analysis of the 2017 SARE reporting exercise for Tissues and Cells. The numbers and types of SAR and SAE reported were presented, along with denominators and the EDQM team highlighted areas where improvements could be made. A total of 767 serious adverse events (SAE) and 221 serious adverse reactions (SAR) were reported to have occurred in 2016. Importantly, SAR in non-reproductive TC transplantation led to six recipient deaths and, in reproductive TC application in ART, to one recipient death. It was noted, however, that improvements are proposed to enhance the assessment and reporting of imputability for these cases, as many are likely not to be associated with a quality or safety defect in the tissues or cells.

The data collection has gradually improved with 25 countries who have reported. However, EDQM noted that some countries still do not report any SAE or SAR and do not report all denominators. EDQM stressed that, in their submissions, MS must differentiate between "0" and "N/A" (not available) when reporting. In conclusion, SARE reporting is improving but continues to be subject to inconsistencies and heterogeneity.

The SARE report for the 2017 exercise will be shared with CA for comments before publication. The Commission thanked EDQM for the professional and timely way they have carried out this work.

9.3.2. Update from the Vigilance Expert Subgroup

A sub-group to this expert group (CASoHO E01718) working on vigilance across blood, tissues and cells was established in 2017 with the aim of reviewing and improving the Commission's vigilance related activities, particularly the SARE and rapid alerts programmes.

---

¹² https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/blood_tissues_organs/docs/2016_sare_tc_summary_en.pdf

W/PFA

Modtaget i arkivet, den 20/12-18

EUROPEAN COMMISSION
Cabinet of Commissioner Marianne Thyssen
Employment, Social Affairs, Skills and Labour Mobility
Head of Cabinet

Brussels, 19 DEC. 2018
Ares(2018) 6546 752

Your Excellency,

Please find enclosed a letter from Mrs Thyssen, the European Commissioner for Employment, Social Affairs, Skills and Labour Mobility, to Mr. Troels Lund Poelsen, Minister for Employment.

I would be grateful if you could arrange its onward transmission.

Yours faithfully,

Inge BERNAERTS

H.E. Kim JØRGENSEN
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
Permanent Representative (Coreper II)
Permanent Representation of Denmark to the EU
Rue d'Arlon 73
1040 Brussels
E-mail: brurep@um.dk

Brussels, 19 DEC. 2018
Ates (2018) 6546752

Dear Minister,

Thank you very much for your letter and in particular for sharing with me your thoughts resulting from the discussions held during the Peer Review on "*The efficient transposition, implementation and enforcement of the EU OSH legislation*".

Firstly, I would like to warmly thank you and your services for having hosted the event in Denmark and acknowledge the excellent cooperation with my colleagues during its organisation. The feedback received from the participant Member States and from my services shows that the event was a very good occasion to learn from your experience and from the different practices in the Member States. Its overall outcome highlights the importance of working together during all phases - transposition, implementation and enforcement - towards the continuous improvement of the health and safety of workers in EU.

I fully share your views that proper enforcement on the ground of the legislation transposing the EU Directives on occupational health and safety is essential, as legislation alone is not enough to ensure the achievement of the set goal.

Already in the Communication of January 2017 "*Safer and Healthier Work for All – Modernisation of the EU Occupational Safety and Health Legislation and Policy*" this Commission has stressed the need to refocus efforts on ensuring better and broader protection, compliance and enforcement on the ground as one of the three Occupational Safety and Health priority actions. In this regard, the simplification project of the Danish chemicals legislation to improve the efficient transposition of the EU relevant Directives, without lowering the level of protection of workers, is fully in line with the 2017 Communication; the focus shall be on increased protection and in avoiding unnecessary administrative burdens for companies.

It is my strong conviction that supporting employers in complying with legislation is crucial to ensure proper enforcement. The Commission is working actively in this field, with the effective support of the European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA) which develops practical tools and guidance and shares good practices to improve knowledge and facilitate implementation.

Mr Troels Lund Poulsen
Minister for Employment
Ved Stranden 8
DK-1061 Copenhagen K

Moreover, the work of the Senior Labour Inspectors' Committee (SLIC) is of major importance to promote equivalent and effective enforcement of the legislation across the EU. The SLIC has been very active in this field contributing through different ways to reach the objective of promoting effective and equivalent enforcement of the national legislation transposing the EU Directives. Among many initiatives, I would like to draw your attention to the evaluations of national inspections system of the Member States, which are based on a system of mutual auditing on a voluntary basis by which the national labour inspectorate arrangements are evaluated against SLIC's '*Common Principles for Labour Inspectorates regarding Inspections of Health and Safety at the Workplace*'. SLIC also develops an important number of guidance tools to support the work of labour Inspectors in specific topics.

These actions support and encourage the promotion of comparable enforcement approaches thus contributing to a level playing field for all businesses in the EU.

Let me reassure you that the Commission remains fully committed to play an important supporting role facilitating exchanges of experiences and practices among Member States and promoting among others the highly relevant activities of SLIC, triggering more convergence in this area.

Thank you once again for your support, engagement and valuable insight into the Danish experience. I look forward to continuing the fruitful cooperation on those issues with you and the Member States in the future.

Yours faithfully

Marianne Thyssen